

pro antichristo isto qui est: igitur supponit pro antichristo et ille est: et per consequens antichristus est: quod est falsum: prima consequentia patet per hoc: quod semper nomen relatum habet resolutum per et: et per pronomen demonstratum illud. **C**hic dicitur quod secunda tenet quando dictio vel terminus habens vim confundendi terminum non precedit relatum: qualiter non est in proposito. **I**ste bene negare illas pro antichristo qui est supponit ly antichristus: quod ex ipsa statim sequitur quod antichristus est. Et per hoc patet responsio ad argumentum. **A**d quartum cum insertur quod illud verbum est mentale pro omni instanti quod fuit erit et potest esse iam significat respondeo cōcedo antecedens: et negando cōsequentiā. **E**t si queritur quod illud verbum est potius significat presentialiter quam futuritine vel preteritine dico quod illud verbum est in voce et in scripto significat presentialiter et non preteritine vel futuritine: quod sic placuit pro instituenti: sicut ille terminus homo significat hominem et non animum. quod placuit primo instituenti sed illud verbum est in mente significat presentialiter et non preteritine nec futuritine quod ratione eiusdem anima componit solum presentialiter. **A**lius enim actus est quo anima componit presentialiter et alius quo anima preteritine et futuritine. **A**d ultimum argumentum respondetur admissum quod esset unus talis intellectus: tamen dico quod tunc talis terminus distinctus supponens respectum huius verbis est indefinite affirmativa. supponeret pro omnibus qui potest esse. consequenter solum. sed non presentialiter uno solum pro his que sunt. sicut in ista propositione sive vel plato currit subiectum supponit pro sive. vel plato qui est presentialiter. supponit tamen pro eiusdem qui possunt esse secundarie. sicut etiam in ista propositione omnis homo est animal. subiectum solum et presentialiter supponit pro his que sunt sine pro omnibus que sunt. et tamen secundarie vel consequenter supponit pro his que fuerint erunt vel possunt esse. ex quo quilibet homo ut suppono est fuit erit vel potest esse. **A**d tertium argumentum principale quando dicebatur quod in illa propositione omne ens quod potest esse est. subiectum non supponit pro his que sunt sed pro his que possunt esse et non sunt. dicitur negando et viterius concedo conclusiones illas adductas. videlicet quod omne quod fuit est omne quod erit est. omne quod potest esse est. Et tunc ad argumentum omne quod potest esse est antichristus potest esse. igitur antichristus est negando consequentiam. eo quod plus distribuitur in maioribus quam predicitur in minoribus. sed debet sumi talis minor antichristus est ens quod potest esse. sicut etiam non sequitur. quicquid deus scit adhuc ipse scit. sed te non esse ipse scivit. igitur te non esse adhuc scit. sed oportet sumi pro minori quod te non esse est aliquid quod deus scivit et sic minor erit falsa. Similiter non sequitur. omne preteritum est sed adam est preteritus. igitur adam est. omne futurum est adam est futurus. igitur adam est. eo quod in maiori sumitur. ly preteritum et futurum nominaliter et in minori participialiter. **A**d alias conclusiones adductas concedo primam hanc propositionem omnis homo qui fuit in ista domo currit. sic exponit homo qui fuit in ista domo currit. et non est homo qui fuit in ista domo quin ille currat modo hoc est verum posito causa possibili. **A**d aliam conclusionem adductam videlicet quod hec est falsa chymera non est. nego quod sit falsa: et viterius cum arguitur: ipsa significat quod chymera que est non est: igitur ipsa est falsa: nego consequentiam. hanc enim propositionem chymera que est non est est satis vera cum sit una negativa cuius subiectum non habeat aliquod suppositum realiter existens. **C**onsimiliter nego tertiam conclusionem videlicet quod quodlibet est ens quod fuit. Et tunc ad probationem predictarum supponit solum pro presenti: igitur est vera: nego consequentiam quia hanc predictionem supponit solum pro presenti tamen pars predictati supponit pro preterito: ratione cuius non contingit propositionem primo probari sicut contingit a parte subiecti. ideo illa est vera: quod ens quod fuit est: quod sic exponit aliquid ens quod fuit est et nobile ens quod fuit quoniam illud est quod vex est.

Ad alia argumenta probatis quod ibi ppōnis: oē ens quod potest esse: non supponit solum pro pluribus. **C**redo primo concedendo p̄nam: et p̄ns: et p̄ subi illi supponit pro omni ente quod potest esse ut per exponentes et p̄ subi illius supponit per ente quod potest esse et non est ens quod potest esse quoniam p̄ illo subiectu illius supponat. **S**ed hec ratio non multum vadit ad p̄positū: quod cōter dī quod ly supponit ampliat per omni quod est fuit erit vel potest esse. **I**ste aliter r̄sidēdo nego p̄nam: ex quo inferre quod subi illius vīlis supponit per omni ente quod potest esse: quod hanc terminū: hoc qui est in illa ppōne oīs hoc quod est erit supponat solum pro hoībus qui sunt rōne restricōnis: non tamen sequitur quin etiam supponat pro hoībus qui erunt ratione verbi de futuro: hanc non supponat pro hoībus qui erunt et non sunt: sicut etiam in illa ppōne oīs homo erit: subi supponit solum pro his que erunt ut per exponētes: non tamē p̄ opterē sicut quoniam est supponat per his que sunt ut statim patebit in exponētib⁹. **A**d secundum argumentum dī consilīr negando p̄nam: quod hanc terminū: ens quod est supponat solum pro eiusdem respectu cuiuscumque verbis: non tamen qualiter supponit respectu huius supponit: respectu alterius: eo quod apliās aliter respectu vīli ampliatim et aliter respectu alterius: vīli respectu vīli de futuro supponit pro eo quod est vel erit respectu vīli de p̄terito supponit per eo quod est vel fuit: et respectu huius vīli: potest supponit per eo quod est vel potest esse. Et quod hanc sunt vera regula in suis exponētib⁹: ita igitur quod hanc terminū: ens quod est primum aliter et aliter supponit: eodem modo dicendum est de illo termino: ens quod potest esse: et quoniam supponit respectu vīli de p̄terito supponit per his que sunt vel fuerint: et sicut respectu illius vīli erit per his quod sunt vel erint restrictiōne et rōne vīli inclusi: et rōne illius vīli potest supponit per eo quod est vel potest esse: ita quod rōne sui non supponit sed solum rōne vīli: ex quo sequitur statim quod rōne vīli de p̄terito solum supponit per his quod sunt vīli per omni ente quod potest esse quod est. **A**d tertium argumentum dī consilīr negando p̄nam: p̄pōne cādē cādē dictā. **A**d ultimum dī quod hanc in ista ppōne: oē ens quod potest esse est: ly quod supponat per eo quod est vel potest esse: non tamen per eo quod potest esse et non est: et sic non sequitur aliquid inconveniens et hanc adhuc supponeret per eo quod potest esse et non est adhuc non sequeretur quod ppōne erit falsa: quod verbum principale vel copula principalis nobis vīli p̄dūcari de pte subiecti sicut de toto subiecto. **S**ed forte hanc instans probando quod terminus supponens respectu vīli de p̄terito non ampliatim supponit per his quod potest esse principali: quod ly quod in illa ppōne oē quod potest esse est: sic supponit etiam p̄cessū est. **R**epondetur quod argumentum istud nihil concludit: quod ly quod supponit respectu huius verbi est de per accidens ratione totius et non de per se: modo certum est quod hanc conclusionem fuit in conclusione: cum addebat illa dictio de perse quare tamen.

Monobstantibus istis que meo iudicio vā sunt et tenenda: potest tamen in gratia exercitij hanc omnia simul cum conclusione principaliter intenta negari: dicendo quod terminus quem non p̄cedit dictio habens vim confundendi supponens respectu verbi de presenti non ampliatim: dum non fiat restrictio per verbum alterius temporis vel nature solum supponit pro his que sunt: ex quo sequitur immedia te falsitas talium propositionum: omne quod fuit est: oē quod erit est: omne quod potest esse est: cum bene sequatur omne quod erit est: an̄x̄ps erit: igitur an̄x̄ps est quod est falsum.

Sed contra ista Arguitur: primo p̄ obstante subiecta omnium dictarum propositionum supponere solum pro eo quod est: arguitur sic: non obstante quod hanc terminus homo significat omnem hominem presentem preteritum et futurum possibilem ymaginabilem adhuc ipso distributo respectu huius verbi est solum distribuitur pro presentib⁹: ad istum intellectum quod ipsa vīli universalis solum afferit pro significatis illius exātibus: igitur pari ratione non obstante quod hanc terminū: ens quod potest esse significet oē ens quod est et potest esse et omne ens quod potest esse et non est: adhuc ipso distributo respectu huius verbi est affirmatiue afferit ipsa vīli solum:

Prima

Pars

pro significatis illi? q̄ sūs igit̄ t̄c. ¶ Scđo arguit p̄bādo
quāl̄ negataz p̄pōnum. Et primo sumo illā: oē q̄ p̄t eē
est: t̄ arguo sic: dato q̄ distributio huius v̄lis cadet soluz
super ly ens t̄ non sup totū subiectū: hec v̄lis eēt v̄a: ergo
ō s̄ortiori ipsa cadete sup subm totū: t̄z p̄ha de se: t̄ assum
ptūz p̄batur: illā sequit omne ens est ens q̄ p̄t eē: igit̄
omne ens q̄ p̄t eē est ens t̄ afis illius p̄ha est vex: igit̄
t̄ p̄hs: t̄ q̄ sequit p̄bat: nāz sequit generalit̄: dis hō cur
rit qui est albus: igitur dis hō qui est alb' currit. ¶ Ter
tio h̄dictoriū illius v̄lis est vex: igit̄ v̄lis ē falsa: p̄ha tenet
t̄ afis p̄batur h̄dictoriū illius v̄lis est vna indefinita nega
tiva cui non co:rñdet duo dem̄ratina v̄a: igit̄ t̄c. afis p̄
batur: qz quibuscūq̄ captiis p̄z salitas ym' istorū hoc nō
est t̄ hoc est ens q̄ p̄t esse. ¶ Quarto arguit sic: expo
nentes illius v̄lis sunt vere: igitur ipsa v̄lis vera: p̄nat̄z t̄
afis p̄batur. Nam eius exponentes sūt iste: ens q̄ p̄t eē ē
t̄ non est ens q̄ potest eē quin illud est: quaz quelz ē v̄a.
¶ Sil'r eius exclusiva est v̄a: igit̄ t̄ ipsa v̄lis: afis arguit
nam ista est vera tm̄ ens est q̄ p̄t esse: t̄ ista est eius ex
clusiva ergo: q̄ ipsa sit eius exclusiva p̄z: t̄ q̄ ipsa sit vera
probatur: exponit sic: ens est q̄ p̄t eē: t̄ nihil non ens ē:
q̄ potest esse igitur t̄c. q̄ at ipsa negativa sit vera manife
ste patet per suum contradictoriū.

Ad ista r̄ndetur & p̄mo ad p̄m d̄f q̄ nō ē sile: & causa est q̄z subiectū hui² v̄lis: oīs hō est aīal: est terminus non includens v̄bū: & iō ipsa v̄lis sōlī asserit p̄ significatis ipsi² subi ex̄tibus: s̄z subz illi² v̄lis omne ens q̄ p̄t esse est: est terminus includens v̄bū alterius nature q̄z est verbū principale ipsius v̄lis: ideo ipsa v̄lis asserit p̄ oībus significatis ipsius subi p̄o q̄bus illud verbū inclusum significat. **C** Ad scđm d̄f q̄s ilr̄ q̄ nō est silitudo eo q̄ iste terminus ens q̄ p̄t esse: includit ī se v̄bū ampliatū: & subiicit respectu verbi mere de p̄nti in alia sicut subiectū includat ī se verbū eq̄ de p̄nti nō ampliatū sicut verbū p̄incipale. **C** Ad tertium dico q̄ illi pp̄oni: ens q̄ potest esse non est: non cōfident duo deinfatua vera: ista. s. hoc nō ē & hoc potest eē ens q̄ p̄t eē. **C** Ul̄ aliter potest dici q̄ nō indiget duabus talib² deinfatis: siē nec quecunq̄ alia indefinita negativa: vt chymera nō est: sed ex quo negativa est: d̄z pbari per suū ḥdictoriū sicut cōiter alie negative pbant. **C** Ad quartū d̄f q̄ ille nō sūt eius exponētes: sed iste: ens q̄ p̄t eē ē: & nihil p̄t eē qn illud est: vel nihil est possibile eē qn illud ē: sed certū est q̄ 2² exponētes est falsa multa. n. p̄nt eē que nō sūt. **C** Ill̄ omne q̄ fuit est: d̄z sic exponi: aliqd q̄ fuit est: & non ē p̄te ritum aliqd qn illud ē: & p̄z q̄ v̄lis est ipossibilis: eo q̄ minor negativa b̄z ḥdictoriū nećium: v̄z aliqd est p̄teritus q̄ nō ē. Sed ista omne q̄ fuit est: d̄z exponi p̄ talē negati uam non est aliquid q̄ fuit qn illd ē: q̄ est verū & sic p̄z diuersitas. **C** Sil̄ illa oē q̄ erit est sic exponit aliquid q̄ erit est & nihil est futurū qn illud est q̄ est falsum. **C** Lō similiter d̄z exponi illa: oīa que deus potuit facere p̄t fa cere: aliquid q̄ deus potuit facere potest facere & nō po tuit qnicq̄ facere q̄ non potest facere & patet q̄ vniuers alis est impossibilis cum multa potuit ipse facere que iaz non potest facere: quare &c. **C** Ad aliud dico q̄ illa non ē eius exclusiva: sed ista: tm̄ ens q̄ est potest eē vel est pos sibile: que falsa est vt p̄z per contradictoriū sue negative exponentis. Similiter exclusiva illius omne q̄ fuit ē: est ista tm̄ ens q̄ est est p̄teritum. **C** Itē exclusiva ī st̄ns omne q̄ erit est: est ista tm̄ ens q̄ est futurum: modo certum est q̄ c̄viuslibet istaz 2² exponens est falsa. **C** S̄z forte queritur que est vniuersalis istius tm̄ ens est q̄ p̄t esse: dico q̄ illa est sua vniuersalis omne ens q̄ est q̄ p̄t eē ē: q̄ ē vera. **C** Sil̄ v̄lis illi² tm̄ ens ē q̄ fuit: ē illa: oē q̄ est q̄ fuit ē. **C** Itē v̄lis isti² tm̄ ens ē q̄ erit ē illa oē q̄ ē q̄ erit ē ens q̄ ē vt p̄z p̄ suas exponētes. **E**cunda cōclusio declaranda est ista terminu ī sūmā parte subiectū v̄ta resūstra uer

S

q̄ sicut sortes propterea talis modus arguendi est bon⁹
sicut sor. ⁊ hoc est vel sicut album: igitur album sicut sortes
Similiter sequitur iste est puer: ⁊ iste ē vel erit senex: igit
senex erit puer: vnde patet illam esse veram ⁊ eius oppo
situm falsum. s. nullus senex erit puer. Et cōsimiliter ista
est vera: aliquis puer sicut senex: ⁊ aliqua virgo sicut corru
pta ⁊ aliqua corrupta erit virgo ⁊ eorū opposita sunt fal
sa. Et dicitur omne verbum preteriti temporis vel futuri
ampliatiū: ⁊ breuiter omne verbū qđ equaliter statvē
⁊ affirmatim p̄dicari de finio supponente pro re que nō
est sicut pro re que est: vt sunt ly potest: opinatur intelligit
demonstratur significatur ⁊ consimilia. Motum ē enī q̄
ita vē potest affixps esse lī non sit sicut si esset: ⁊ et chymie
ra opinatur lī nō sit: sequitur ergo: per regulā h̄ potest ēē
nigrum ⁊ h̄ est vel potest esse album: igitur album potest
esse nigrum. Sil'r seq̄ iste pōt videre ⁊ iste ē vel potest
esse cecus: igitur cecus potest videre. Ideo conceduntur
iste conclusiones: cecus potest videre: claudus potest can
tere: truncatus pedes potest ambulare: ⁊ decollatus can
tere: aliquod generatū generabitur: aliquis homo gene
randus disputauit: impossibile potest esse verū ⁊ necin⁹
pōt esse ipole ⁊ sic de infinitis q̄ oia intuēti patet.

Contra tamen istam conclusionem arguit multipliciter. Et primo sic terminus ex se natura non plus determinatur ad unum tempus quod ad aliud: igitur quod terminus supponat pro suppositis in tali tempore vel in tali datur a verbo sed nihil dat quod non habet. igitur verbum non limitat terminum supponere pro suppositis in alio tempore quam cuius ipsum est: et per consequens in ista album curret supponit hunc album solum pro futuris albis et non pro presentibus. **C** Et confirmatur nam capta a propositione que per aliquod temporis erit falsa et continue post illa erit vera et non erit alia qua alia propositione nisi. a. tunc iuxta hanc conclusionem est vera: verum erit falsum. **C** Sed contra verum erit falsum: igitur verum erit falsum in aliquo tempore: sit b. illud tempus per quod a. erit falsum: tunc arguitur sic primum in illa propositione verum erit falsum in b. tempore: supponit subiectum pro tempore futuro sed hoc non habet a se: quod nomen significat penitus sine tempore. igitur habet a verbo quod supponit pro tempore: sed non habet a verbo quod supponit pro aliquo tempore alio ab illo quod illud verbum consignificat. igitur cum illud verbum solum significat b. tempus sequitur quod solum significat pro b. tempore. et per consequens. a. propositione significat quod illud quod erit verum in b. tempore erit falsum in b. tempore quod non videtur verum. **C** Secundo arguitur sic. non obstante quod iste terminus hunc significat omnem hominem presentem preteritum et futurum possibiliter ymaginabilem adhuc ipso distributo respectu huius verbi est. solum distribuitur pro illo de cuius pronominis ne ipsum demonstrate est vere actu predicablem cum hoc verbo est. sed cuiusque naturae liter futuritudo significat hoc verbum erit et preteritudo b. verbum sicut hoc verbum est presentialiter et ecclastica. igitur pari ratione isto termino distributo respectu huius verbi erit vel sicut solum distribuitur pro his que erunt vel fuerint. **C** Tertio sicut hoc verbum est solum consignificat presentialiter et non futuritudo sic hoc verbum erit vel sicut solum consignificat futuritudo vel preteritudo et non presentialiter igitur et ceterum. an propter probatur. nam si hoc verbum erit consignificat presentialiter. sequitur illam consequentiam tenere. b. est. igitur b. erit quoque de monstrato: quod sic arguitur. nam sequitur hoc est. igitur hoc potest esse. pro tanto quod b. verbum potest tam significat propter presentem quam pro futuris. igitur si hoc verbum erit consignificatio differenter presentialiter et futuritudo videtur quod ratione sequitur hoc est. igitur hoc potest esse pari ratione sequitur hoc est. igitur hoc erit. **C** Quarto arguitur sic et ponit quod a. iam sit falsum quod solum post hoc erit verum. tunc per regulam sequitur hoc erit verum et hoc est vel erit aliud auero. igitur aliud auero erit verum: consequens falsum probatur. quod sequitur aliud auero erit vero et b. erit vero deinceps ato.

igitur aliud ab hoc erit vero: consequens est casus et non tenet quod licet vero confundit ratione huius dictionis aliud pro eo futuro. **C** Quinto arguit sic: ex ista veldone sequitur quod hoc est falsa ois anima est: probat nam significat quod ois anima est quod est et quod erit est sed hoc est falsum: igitur et ceterum antecedens probatur: in ista propositione anima est: supponit subiectum disiunctum pro animo qui est vel qui erit secundum conclusionem: sed per quibuscumque supponit terminus disiunctum ipso distributo per eiusdem supponit copulatim: igitur in illa propositione omnis anima est supponit subiectum pro eo animo qui est et quod erit quare et ceterum. Et quod ista sit vera omnis anima est per se: quod suum predictum est est falsum ut alius anima non erit: et quod illud sit falsum per se altera resoluens est falsa. **C** Sexto assigno istam propositionem Chymera est vel Adas erit tunc arguit sic: hic supponit terminus respectu ubi de futuro a parte subiecti et non supponit per his quod sit nec per his que erunt: quod nec chymere sunt nec erunt nec alius adas est vel erit.

Ad ista argumenta respondetur ad primum: nego quod verbū ampliativū non significet tempore p̄tis tempore inclusum: et significat tempore futurū rōne sui principij inclusi sicut et illud ubi currit significat tempore rōne copule et cursus rōne sui principij. **C** Uel potest alter dicī quod verbū nihil facit ad terminū sed solus intellectus ita quod terminus supponit pro isto tempore vel isto hoc est ex limitatione acceptus propter solem cōiter sic intelligere terminos. **E**t si queritur quare magis terminus supponens respectu ubi de p̄terito vel futuro supponit per his que sunt quod terminus supponens respectu ubi mere de presenti non ampliativi supponit per his quod fuerūt vel erūt. **C** Dico quod non est rō nisi oīs usus loquendi reminiscuntur enim propter p̄terita et non est: per p̄terita speramus futura et non econtra: quod p̄terita sunt tantum sensu quod intellectui propinquiora ut cōiter. **C** Idē per se per subiectum inde memoria et remissio sapientia dicit p̄teritorum esse memoria et scia et p̄teritū et spem futurorum. **C** Ad confirmationē r̄sidet p̄sistit p̄cedendo quod rex erit falsum in b. tempore: et nego quod verbū in illa solūmodo significat b. tempore nec cōsignificat solūmodo tempore pro quo determinate copulat subiectum cum predicato: unde significat tempus indifferenter sicut ideterminate respectu termini precedentis respectu vero subsequētis determinate significat ut p̄puta b. tempore. **C** Ad secundum nego p̄iam: quod licet verbū p̄teriti vel futuri tempore nāliter significet futuritatem vel p̄teritatem non tamen obstat quod adhuc nāliter significet p̄teritum. **C** Et tunc ad argumentum tertium cum inferatur ex illo quod hoc p̄iam est bona quoctūz demonstrato: hoc est: igitur hoc erit: nego p̄iam: et ulterius dico quod p̄iam est bona: hoc est: igitur hoc potest esse: non quod illa causa quod verbū illud potest significet p̄teritum sicut id est bona p̄iam quod oppositū predictum p̄teritum repugnat anti: et tamen per illud medium neccin oīs hoc potest esse: et dat sūlētudo. **N**ā hoc p̄iam est bona: hoc est igitur hoc erit: quoctūz aiatio demonstrato: et tamen non ut p̄puta illa causa est: illud verbū est significat tempore p̄teritū sicut per illud medium neccin: nullū aiatus potest subito corrupi. **C** Ad quartū admissio casu nego quod aliud auero erit: Et tunc ad argumentum hoc erit vero et hoc est vel erit aliud auero: igitur aliud auero erit vero neccit: sed sic arguendo minor est falsa propter utramque p̄te disiuncti ut per se expositorie arguendo. Sūlētudo etiam non sequitur hoc potest esse vero et hoc est aliud quod possibile vel potest esse aliud quod posse: igitur aliud quod posse potest esse vero: tamen non est aliud quod possibile: tamen non est aliud quod impossibile est aliud quod possibile: igitur nullū impossibile potest esse vero: quod licet non est aliud quod possibile: tamen non est aliud quod impossibile est aliud quod possibile. **C** Ad quintū cum inferatur quod hoc est falsa oīs anima est nego p̄iam: et ulterius nego quod ipsa significet quod omnis anima qui est et qui erit: immo ipsa significat secundum veldone quod omnis anima qui est vel qui erit erit. Et tunc ad argumentum eius nego p̄iam: sicut sufficit quod ille terminus distributus anima

supponit p̄fusione et distributio p̄ animo qui est vel qui erit pro quo prius supponebat disiunctum ut in ista propositione hoc vel aliud est aliud subiectum supponit disiunctum p̄ hoc et aliud non sicut p̄ncipaliter sed adhuc p̄ hoc vel aliud: sed in hoc est dictum quod sine distributione supponit pro homine vel aliud disiunctum sicut cum distributione supponit p̄ eodem copulatim. **C** Eodem modo dicendum est in proposito: unde est notwithstanding quod quā dicit terminus distributus respectu verbi ampliativi supponit copulatim pro qualibet pro quo animo distributione supponebat disiunctum non intelligit quod talis universalis significat modis distributis copulatim quibus indefinita vel particularis ei significat disiunctum: sicut intelligit quod sic indefinita p̄ disiunctum potest inferri et per qualibet eius partem: sic ex copulativa talis potest inferri vel ex nulla eius parte per se. **C** Nā enī sequitur: omne quod est currēs erit hoc ergo oīcurrens est hoc: nec sequitur oīcurrens est quod erit currens homo: igitur oīcurrens erit hoc: quod casu possibili posito antecedens est vero et non falsum sed bene sequitur: oīcurrens est quod erit currens erit homo: igitur omne currens erit homo et non ecōverso: nisi cum p̄stātia debita ut omne currens est hoc: hoc est currens: igitur hoc erit hoc. **C** Et sūlētudo cum tali medio hoc erit currens insertum quod hoc erit hoc: nam illa oīcurrens erit hoc: ut illa: omne quod est vel potest esse hoc: eo quod illa significat quod oīcurrens quod est vel potest esse: potest esse homo: quod est impossibile. Et si fiat talis p̄iam: omne quod est hoc potest esse hoc sed oīcurrens est hoc: igitur oīcurrens potest esse homo negat p̄iam: sicut non sequitur: quicquid currit certum sed oīs homo currit: igitur oīs hoc curret: nec sequitur nihil quod est generatum generabis sed omnis hoc est genitum: igitur nullus hoc generabitur. Et cā quare non ut alius istarum p̄iam est: quod in syllogismo bene regulato minor extremitas sūlētudo respectu temporis dicitur supponere in minori et in conclusione et sic de maiori extremitate et in medio termino etiam in maiori quod in minori: sed sic non est in aliquo illo ut per se intuenti. **C** Et hoc de cā non sequitur: hoc potest currere et hoc est dīns a quiescente: igitur dīns a quiescente potest currere nisi licet dīns sumere nos aliter. **C** Et sic non sequitur: hoc potest esse homo: nec sequitur qualiter albus est: album potest esse sed contingenter albus est: igitur contingenter albus potest esse: igitur aliquāliter album est qualiter album non potest esse. **C** Nec sequitur contingenter albus est et non contingenter albus potest esse: et sic patet quod talis forma non valet: omne currens est homo et aliquid currens non potest esse homo: igitur non omne quod est homo potest esse homo: sed bene sequitur quod non qualiter currens potest esse homo iam est homo. **C** Similiter non sequitur qualiter congeries potes esse sed omne currens es: igitur omne currens potes esse: quod aliter supponit licet currens in minori et per alios quod in conclusione ut patet intuenti. **C** Ad ultimum argumentum dicunt aliqui quod signata tali propositione chymera erit subiectum: subiectum non supponit pro eo quod est nec pro eo quod erit: quod in propositione falsa non supponit aliud terminus per suo supposito vel suis suppositis.

Contra istam opinionē arguitur sic: et assūmo istam propositionē oīs homo est animal: tunc in ista propositione subiectum supponit pro omni homine confuse et distributio et suū contrarium est ergo in uno contrario supponit pro omni homine negative et suū contrarium est falsum: igitur in propositione falsa supponit terminus pro aliquo. **C** Itēt ex ista sequitur quod aliqua est propositionē cuius subiectum supponit aliquāliter et tamen non est possibile hominem scire: qualiter ille supponit: ut patet de tali propositionē nullus homo cogitat de antiquo: isto: posito quod sit vera. **C** Et tunc probatur conclusio: aliquis homo scit qualiter ille terminus supponit et per consequens illa propositionē est falsa: igitur terminus non supponit: cōsequentia per se op̄i. **C** Propter ista argumenta dicebāt aliud quod in propositione falsa terminus solum supponit per oībus per quibus p̄positio falsificatur et in

Prima Pars

p:oppositio vera solū p:o his p:o qb: verificat. Cōtra priam partē arguit sic: nam ex illa sequit q: nulla v̄lis falsa in mundo potest verificari per ex. optionem singulariū faliārū: p̄ns est contra cōeū v̄sum loquendi: t̄ p̄na probat: q: quelz v̄lis falsa h̄t solū in singulariū falsas t̄ non b̄z aliquā verā hoc p:z p̄ op̄. ex quo subz nō supponit nisi p:o his p̄ quibus p̄positio falsificat. C Itē sequit q: subiectū i illa ppōe: ois homo currit: nō supponit p̄ oī hoīe dato q: alīq currant t̄ aliqui sedeant consequens est falsum eo q: quocunq: demōrato est b̄ p̄na bona om̄nis homo currit iste eit homo igitur iste currit. Cōtra secundā partē arguit sic: nā sequit ex illa q: aliqua ē v̄lis falsa cuius quelz singularis ē v̄a t̄ tñ cuius supposito subi cōrūdet vna singularis: p̄ns est incōueniēs: t̄ p̄na pbaf: nam capiat sicut prius illa v̄lis: ois hō currit: tūc vt patet ista est falsa t̄ tñ q̄lz eius singularis est v̄a: pbaf nā subm̄ non supponit nisi p̄ his p̄ qbus ppōe verificat s̄z p̄positio verificat solū p̄ oib: currentib: ḡ solū s̄b̄z suppōit p̄ illis. Itē sequit q: b̄ p̄dicatio hō ē aial: nō est p̄dicatio directa nec idirecta q: ē fl̄z: q: supi p̄dicat de suo inseniori: t̄ p̄na probat: q: p̄dicatiū solum supponit p̄ his p̄ quibus ille terminus hō supponit: multa argumēta possit fieri p̄tra istas op̄. q: p̄ nūc grā breuitatis dimittunt.

Respondeo igit aliter ad vltimū argumētū factū q: in ista ppōne chymera erit supponit p̄ chymera que est vel erit. Et tūc ad argumentū nulle chymere sunt nec erunt igitur t̄c. nego p̄nam; eo q: ille terminus supponit: p̄fundit cōfusione tm̄ t̄ ampliat totū illū terminū cōpositū: chymera q: ē vel erit: vnde talis p̄na non v̄z: ille terminū chymera q: ē significat chymera que ē vel supponit p̄ chymera que ē: igit chymera est: cā aut̄ quare nō v̄z illa p̄na ē q: terminū relatiū p̄cedit terminū hōs v̄m faciēdi sophisima recte sicut nō sequit: ille terminū hō q: est significat p̄marie hoīez. Silr nō sequit p̄mitto tibi denariū quē tibi p̄mitto igit p̄mitto tibi denariū t̄ illū tibi p̄mitto. C Confirmatur b̄ t̄ assigno istū p̄ceptū chymera que ē t̄ q: ille moueat t̄ q: nullū dividat: tūc ille terminū significat chymera q: est: q: ille p̄ceptū significat t̄ nō significat chymera q: nō ē: t̄ q: non significat chymera que nō est: pbaf: q: nullus ē actus diuidendi sed si significaret chymera q: nō ē formet alijs actū diuidēdi: igit p̄na p̄z t̄ mino: pbaf: q: cuius negationi cor respondet actū diuidendi t̄ cū ibi eē negatio: igit ibi esset actus diuidendi p̄ns ē casum. C Itē assigno istū terminū chymera p̄ns: ille terminū p̄uertit cū illo termino: chymera que ē: vnde idē ē ego suz legens t̄ su qui lego sed ex b̄ q: ille terminū significat chymera p̄ntēz non sequit q: chymera sit: igit nec ex hoc q: aliter significet chymeram que est sequitur q: chymera est.

Sed contra ista arguit sic: ex ista rissione sequitur q: aliqd significat q: nō significat: t̄ q: tu itelligis nō intellectū a te ymo nō itelligis nō intelligibile: t̄ q: ista seq̄t: p̄z: sumēdo illā ppōne aliqd q: nō significat ē: tūc illa ppōe v̄a igit s̄b̄z significat p̄marie s̄z nō significat p̄ia: nō q: nō significat: igit t̄c. C Pro 2^a p̄ne capiat illa ppōe aliqd q: nō itelligit a te t̄ tūc tu itelligis illā ppōne: igit itelligis eius subz t̄ p̄ p̄ns significatū p̄marū s̄b̄ sed significatum p̄marū subiecti ē aliqd q: nō itelligit a te igit tu itelligis aliqd q: nō itelligit a te. C Per idē argumentū p̄t pbaf q: tu itelligis in intelligibile sumendo tale ppōne ē: sic ēt pbaf q: itelligis aliquā ppōne ēē verā q: nō itelligis esse verā: tu scis aliquā ppōne ēē verā q: nō scis ēē verā: capiēdo tale scitā a te aliqua ppō ē verā quā non scis ēē verā. C Itē seq̄t ēt q: tu itelligis aliqd q: si itelligat ē chymera: t̄ illud itelligit t̄ tñ non est chymera: capta tali ppōne aliqd q: si intelligit ē chymera: tūc tu itelligis istā ppōne t̄ p̄ p̄ns ei significatuq: re. C Ad ista posset r̄sideri p̄cedēdo oēs p̄clōnes adductas s̄z q: ab surde aliqbus vident: negant eas tāq: impossibiles p̄ter vltimā. Et vltimi dico q: ille terminū aliqd q: nō significat: nō significat p̄marie aliqd q: nō significat s̄z b̄n aliqd q: significat: t̄ ille terminū aliqd q: nō itelligit nō significat p̄marie

aliquid q: non intelligit sed aliqd q: intelligit: ymo breui ter ille terminū aliqd q: nō video nō p̄ncipalē significat aliqd q: nō video nec ille terminū nō p̄l p̄marie significat nō p̄l: nec ille terminū nō hō nō hoīez: vñ nullus terminū cōpositus negatiū significat aliqd p̄marie b̄ ē ex ppōne suo terminorū: nec p̄marie significat aliqd: sed illi terminū significat p̄ncipalē l̄z nō p̄marie q: eorū p̄dictoria īcōplexa significat. Et sic p̄z q: ille terminū aliqd q: nō itelligo solū significat aliqd q: itelligo: ymo oē ens q: itelligo: sicut ille terminus: nō p̄l significat oē ens: t̄ q̄lz talis terminū īfinitū: vnde non seq̄t: illa ppōe significat p̄cise aliqd q: nō itelligo esse: igit pars ei significat aliqd q: nō itelligis significatū enim propositionis intelligis sed non intelligis aliquid q: non intelligis.

Contra istam r̄sionē arguit sic: ex ista sequitur q: isti termini p̄uertit: aliqd q: significat: aliqd q: nō significat: nō intellectū a te: hō t̄ non hō: pbaf eo q: qcqd significat vñus significat alius t̄ eō secundū r̄sionē t̄ sic p̄z q: tñ es hō t̄ tñ es nō hō. t̄ sic p̄dictoria īcōplexa verificatur de codē q: ē īconveniēs t̄ p̄na pbaf ex quo subiecta p̄dīcata t̄ copule p̄uertit. C Itē seq̄t q: ille terminū nō ens sit supior: ad illū terminū ens t̄ sic ille terminū nō ens erit terminū trāscēdēs t̄ nō ille terminū ens: p̄na p̄na p̄z q: ille terminū nō ens significat oēs illos p̄ r̄sionē t̄ et plus v̄tra: q: significat p̄nitiationē entis. C Ad primū istoꝝ cū i fertur q: illi termini p̄dicti p̄uertit negat p̄na. t̄ tūc ad p̄bationē qcqd significat vñus illoꝝ significat reliquū igit conuertit negat p̄na. q: l̄z qcqd significat vñ illoꝝ non tñ q̄lterciūq: ex eo q: termini positivi significat sua significata p̄marie t̄ affirmatiū termini v̄o negatiū significant eadē significata nō p̄marie nec affirmatiū sed solū negative t̄ i hoc ē diversitas. C Ad secundū negat q: ille terminū nō ens sit terminū supior: ad illū terminū nō ens. t̄ tūc qñ d̄f. q: ille terminū nō ens significat plura q̄z ens. igitur nō ens ē terminū supior: negat illā p̄na. sicut multoties ne gauī p̄siles. vñ ille terminū hō albū plura significat q̄z ille terminū hō. q: significat hoīez t̄ albedinē t̄ nō ē supior ad illū terminū hō vt satis p̄z. C Uel alit d̄f q: l̄z ille terminū nō ens significat qcqd t̄c. tamē q: nō significat q̄lterciūq: significat ille terminū ens ymo solū negative t̄ ille terminū ens affirmatiū seq̄t q: nō ē supior t̄ sic p̄z diuersitas. C Ulerūtamē vltia p̄clō p̄t satis bñ p̄cedi fīm̄ istos. q: itelligēdo aliqd q: si itelligit ē chymera intelligit significatiū vñ ppōnis q: nō ē terminū negatiū. Et si arguit sic tu itelligis aliqd q: si itelligat ē chymera t̄ illō itelligit per scđaz p̄te p̄clō. igit illō est chymera. nego p̄nam. nec arguit a p̄ditionali cū suo ante ad p̄ns eiusdē co q: p̄ma p̄s antīs nō ē p̄ditionalis sed de p̄ditionato extreimo. vnde nō seq̄t. al. q: ppōe significat q: si tu moueris tu curris sed tu moueris. igit tu curris. Silr nō seq̄t. necō sit es hō tu es aial sed tu es hō. igit necō tu es aial t̄ sic de multis alijs que non valent vbi nota conditionis tenetur conditionatiū t̄ non conditionaliter:

Tertia p̄clō in ordine tractanda ē ista: terminū sequens v̄bū ampliatū solū supponit p̄ talū sicut v̄bū limitat. i. de cui p̄noī ipsū demon strate ipsum v̄bū p̄dicat. Jō illa sor. fuit albū significat sor. fuit b̄ q: fuit album p̄z t̄ p̄ter de futuro: vnde patet tales esse possibiles album fuit sor. quando sor. non fuit albus. cancelarins predicabit eras licet nūq: predicabit alijs cancelarins. p̄t erit qñ non ē sus filiū nec sua filia. a. erit v̄z qñ nullū v̄z erit. a. t̄ sic ex cōclusiōne predicta possent elici infinite cōsimiles cōclusiōnes que omnes vere sūt cūlibet intelligenti.

Contra istam p̄clō arguit m̄stipl̄t p̄z q: t̄ p̄ter dīc. v̄bī dīc q: il la. sanabat laborās. sup̄pōit ille ter̄ laborās īdifferent p̄ laborātē q: ē vel q: fuit. qđ nō ē v̄z nō terminū a p̄te p̄t consilīr̄ supponeret sic a p̄te aī. igit p̄z falsa. C Eō ar guit sic albus ēt b̄ ḡ b̄ erit albus. p̄na p̄z q: p̄uersio sim plex t̄ i antecedente ly albu tenet ampliatū. igitur t̄ m̄

consequente: nec ut dicere quod illa album erit hoc habet sic converti hoc est vel erit album: quia ista est una disjunctio pura alia est categorica igitur: conversione nulla. **C**terio arguit sic: et pono quod a. sit ista propositione hoc instans est: que sit vera: et non post hoc erit vera et quod unum a. sit omne. a. et erit omne. a. et quod b. sit eadem propositione: et quod unum. b. sit omne. b. et erit omne. b. tunc arguit sic: omne. a. et b. unum erit. a. ergo. b. erit unum patet consequentia cum sit syllus indubitus: et antecedens est verum in isto casu igitur et consequens: sed ipsius consequens non posset esse verum nisi ly verum a parte predicatione teneretur ampliatio igitur et. **C**losimiliter potest argui in aliis terminis et in eodem modo prius figure indirecte concludendo ut omne existens b. erit hoc: album erit existens hoc: igitur hoc erit album. **Q**uarto cum omnes termini sunt immediati preter unum non refert ipsum proponere vel postponere in propositione: sed in ista hoc fuit albus demonstratio sive sunt omnes termini immediati preter ly album: igitur non refert dicere hoc erit albus et albus erit hoc: et enim b. fuit albus et albus fuit hoc: et per dominum utrobius ly albus stat ampliatio quod est contra dicta.

Ad ista argumenta respondet: ad primum dico quod modus grecorum fuerat ponere subiectum post verbum ut percepire in libris peribet. cum dicit: est homo iustus: non est homo iustus: et istum modum loquendi habuit si omnibus suis libris: Ideo ad auctoritatatem dico quod greci intellexerunt talia subiecta ante verbum: sicut quandoque poete non curant propter rhetorica tales terminos proponere vel postponere: quod apparet ex hoc quod plato primo peribet. dicit talia esse sub contraria est homo pulcher: non est homo pulcher. quod non diceret nisi teneretur subsequens verbum a parte subiecti: et non negatur: quod alter esset mere contradictione cuicunque non sit verius dare definitionem quam proponere negationem toti ut vulgariter allegatur. **C**Et si queritur quare terminus precedens verbum magis ampliatur quam subsequens verbum: dicit primo quod difficile esset assignare causam: nisi quod sic tradunt nobis auctores: ut Aristoteles primo respectu huius verbis contingit: et primo respectu huius verbis sanabatur: et secundo peribet. respectu huius verbis potest: et in multis aliis locis talem communem modum loquendi ponit. **A**litter potest dici quod terminus precedens verbum ampliatur et non sequens quia terminus precedens verbum de per se supponit respectu huius verbis inclusi in verbo ampliatio et respectu eiusdem verbi ampliatio vel equivalētis et respectu participij eiusdem verbi ampliatio non determinat: sicut nec aliquod subiectum a suo predicato determinat. Sed terminus vero sequens non supponit respectum huius verbis est sicut de per se sed solum respectu participij a quo determinatur: sicut substantiunz a suo adiectivo: ratione cuius de terminatis impeditur eius ampliatio: sicut etiam in ista propositione omnis homo est albus: subiectum supponit pro omni homine quia non impedit per aliquid: tamen dicendo: omnis homo albus est: ly homo solus supponit pro hominibus albis ratione determinationis illius adiectivi albus. **A**d secundum nego illam opinionem: album erit b. igitur b. erit albus: nec est conversione simplex: sed si ly erit est verbum immediatum sicut ly verbum est: tunc illa propositione sic queritur: hoc albus erit: ita quod ly albus semper sit predicatum. Si autem ly erit ponitur terminus mediatus sic solet poni: tunc illa propositione albus erit b. sic convertitur: futurum b. est vel erit album: nec potest aliter converti in voce vel in scripto. Et si dicitur quod querens est una disjunctio: nego: ymo nec de disjuncto extremo: sed de disjuncta copula vel verbo principali que quidem copula subordinatur vni actui anime simplici qui actus simplex significat id est quod illud verbum disjunctum significat. **A**d tertium admissum casum nego qualibet illarum consequientiarum: nec ibidecum bene concluditur id directe in illo modopriime figure: quod sicut prius dictum est: ly erit vel est terminus immediatus vel mediatus: Si immediatus ergo debet concludi ista conclusio. b. verum erit: sic quod ly verum continetur amplietur et sit predicatum. **C**Ego et in

dicitur ad altam opinionem quod debet conclusio hoc albus erit: si autem ly erit est terminus mediatus: tunc debet talis conclusio sereri: futurum b. est vel erit vni et in alia futurum hoc erit vel erit album. **A**d ultimum dicitur consumiliter quod si ly fuit sit verbum immediatum: nego illud allegatum vnde: quod omnes termini sunt immediati preter unum non refert ipsum proponere vel postponere: unde in ista propositione hoc tenet est: demonstrando sortem: sunt omnes termini immediati preter ly tenet: et tamen non sequitur b. tenet est igitur tenet hoc est: quod antecedens est verum et dominum falsum ut patet per exponentes. **S**i autem ly fuit sit tertius mediatius tunc sunt duo termini immediati ly album et ly fuit: et sic argumentum non procedit secundum regulam allegatam.

Lirca ista est notandum: quod sicut nomen habet supposita ita verbum: sic quod verbi de presenti est suppositum instantis presentis: sed verbum quodlibet de preterito vel futuro non limitatum infinitum potest habere supposita et dico non limitatum ut scaturit: quod verbum potest discretari pro adverbio demonstrativum sicut terminus ceteris per proximum demonstrativum: ut tu currens tunc ex isto sequitur quod quod verbum precedit in proponeatur probari illa propter demonstrativa instantis vel temporis: ut illa tu cures equum vel illi aliquem vel in aliquo instanti cures: et sic probatur tunc cures et tunc est vel erit aliquem vel in aliquo instanti igitur et.

Sed contra ista argumentum non ex istis sequitur: quod tales opinio sunt bona hoc mouet: igitur mouet in aliquo instanti ista dies est: igitur in aliquo instanti. **I**t non sequitur tu videbis sor. et placere in aliquo instanti: sicut non sequitur sor. erit tantus sicut erit placere in aliquo instanti. **A**d ista respondet secundum primo duas primas opiniones et dico quod res successione sunt in instanti: et non sequitur ista dies est in b. instanti: igitur quilibet pars eius futura aut preterita erit in hoc instanti. **A**d aliud tu videbis sor. et placere in aliquo instanti secundum ceterum ab aliquibus opinione. **E**t si obiectum est ponatur quod tu vidabis sor. uno tempore et platonem alio tempore ita quod non ambos sicut tunc est annus versus et dominum falsum. **R**espondet quod in isto casu sor. et platonem videbo sed non videbo sor. et placere sicut per crastinum diem ero et non ero per crastinum die: per quibus punctum b. mouebitis. a. et non mouebitis. a. per quibus punctum b. in qualibet parte propositio. c. hora. d. diminuetur sed non diminuetur in qualibet parte. c. hora: in quibus illorum eris defensando opus instantia est tui: sed non eris in quibus illorum ab a. instanti usque ad b. instantis eris sed non eris ab a. a. instanti usque ad b. instantis: a primo instanti tui usque nunc vivisti sed non vivisti a primo instanti tui usque nunc. **I**so si fiat talis opinio: isti current: igitur in aliquo instanti: negatur opinio: sed b. non sequitur in aliquo instanti vel in aliis instantibus: propterea secundum ista conclusio quod c. et d. aliquem erunt et nec erunt in a. nec a. nec post a. ex quo ly ante denotat tempus sicut instantes de b. vero dicetur infra indeterminatione inceptionis et desitionis. **A**d ultimum opinionem adductam secundo ea. **E**t si ponatur talis casus ceteris quod sor. et placere augebuntur uniformiter sic quod per quibus instantes isti tempore sor. erit minor: placere usque ad a. instantis quod erit primus non esse sor. tunc negatur quod sor. erit tantus sicut erit placere. **E**t si obiectum contra quantitatem questionem habebit plato tantum habebit sor. et econtra: vel sor. erit quibus: et plato erit quibus et sor. non erit maior: quibus erit plato: nec minor: quibus erit plato: vel sor. erit tantus sicut tunc erit plato: quodcumque instanti futuro dato igitur sor. erit tantus sicut erit plato: negatur consequentia: sed ex quolibet illorum antecedentium bene sequitur quod quibuscumque erit sor. tantus erit plato et econtra: ex quo non sequitur quod sor. erit tantus sicut erit plato: veritatem est aduentus quod verba connotantia successionem non requirunt instantis sed tempus cum construuntur transitus cum terminis significatis res ita successione acquisitas. ut non sequitur. in diverso totum psalterium igitur. in aliquo instanti dixisti totum psalterium. nec sequitur sor. pertransiit a spatii igitur in aliquo instanti pertransiit: a spatii: nec sequitur. a. induxit. b. latitudinem caliditatis in se igitur in aliquo instanti: nec sequitur.

Prima

Pars

CItem si proponitur aliqua talium propositionum: an
huius est futurus hoc: cesar est preteritus miles: alius
homo est mortuus vel interfectus sedens: comedens: vel
dormiens: quelibet istaz est dubitanda: eo quod participium potest
determinare copulam precedentem presentis temporis vel termini
num sequentem: primo modo est quelcum istaz concedenda: et se
cundo modo neganda: unde primo modo huius proprietas est fu
turus hoc: significat quod antixp̄s erit hoc: et secundo modo signi
ficat quod antixp̄s est quod erit hoc: quarum prima est vera et secun
da falsa. **C** Similiter ista proprietas cesar est preteritus miles pri
mo modo significat quod cesar fuit miles quod est vere: secundo modo
significat quod cesar est qui fuit miles: quod est falsum. Si ergo ista pro
positio aliquis homo est mortuus dormiens sedens vel
comedens: primo modo significat quod alius homo moriebat
dormiens sedens vel comedens et hoc est vere: sed secundo modo
significat quod aliquis homo est qui est mortuus dormiens
sedens vel comedens: quod est impossibile. **C** Ultimo si pro
ponuntur tales propoñes: antixp̄s futurus est: adā preteri
tus est: aliquis homo mortuus est: iterum dubitande sunt: an
tale participium determinet terminum substantium ipsum sequentem: primo
modo significat quod aliquis homo qui est futurus est: secunda significat quod aliquis homo qui est preteritus est:
et tertia significat quod aliquis homo qui est mortuus est: modo
certum est quod quelcum sic significando est falsa: Si autem te
neatur principiū: secundo modo conceduntur oportens: prima enim signi
ficat quod antixp̄s erit: secunda significat quod adam fuit: et tertia
significat quod aliquis homo moriebat: quoque quodcumque est vere.
C Ex quibus infero quod tales propoñes sunt falso noe mor
tuus nauigat: antixp̄s generadus et aliquis homo mortuus non
sedet vel comedet: quia illa verba sunt talibus principiis
non constituant unum equinalem alicuius verbo ampliatio: si
cum facit copula prioris temporis.

Sed forte contra *Ista instatur sic: se-
quitur antixps cor-
ruptus est videns igit antixps corrūpebat videns τ ecō
uerso: igitur per idem sequit antixps gnabitur vidēs igit
antixps generandus est videns: ista p̄ha ē bona aīs n̄ est
dubitandu ergo nec p̄hs. ¶ R̄ndet sicut p̄ius dnbītā-
do tales p̄has: antixps moriebatur videns igitur: antixps
mortuus est videns. Nam si p̄cipiū solum determininet
substantiū: negat p̄ha: si vero determinat copulā p̄ntis
temporis pcedo pclonez: q: tunc equivalet isti antixps vi-
dens corrūpebat posito q antixps corrūpebat.*

Lirca ista adhuc dubitat & expōne istas ppō
nū h̄ gnat h̄ morit v̄l corrūpit: dñt
qdā q̄ ille sūt exponēde sic ppōnes deīcipit t̄ definit vt h̄
gnat h̄ nunc ē t̄ nūq̄ aī p̄ns istās fuit vel h̄ nūc non ē t̄ i
mediate post instans presens erit. **C** Similiter ista hoc
moritur vel corrūpit exponit iste mō: hoc nūc nūc non ē t̄
immediate q̄ntē instās presens fuit: vel hoc nūc est t̄ i
mediate post instans presens non erit. **C** Et licet iste mo-
dus exponendi sit bonus t̄ cōmendādus tñ aliter illas ex-
pono: vñ quacūq; re assignata que nō indiuisibiliter vel in-
stantanee producit: dico talē sic exponi: hoc generat: hoc
nūc non est t̄ non dñ post presens istans erit: hoc mo-
ritur vel corrūpit sic exponitur: hoc nūc est t̄ non
dñ post presens instans erit: sumendo ly dñ p tempo: e
vel mōnla contieniente si p ly hoc demonstret indiuisi-
biliter productū vel de pditū deberent tales ppōnes ex-
poni p̄mo modo: q̄ talia simili fūt t̄ facta sunt: sicut p̄z
de productione aīe intellectine t̄ luminis in medio. Silr
quocunq; demōstrato h̄ ppō hoc admīslatur debet ex-
poni sic: ppō de definit: vt h̄ nūc non ē t̄ immedie ate h̄
instās presens fuit vel hoc nūc ē t̄ immedie post instās
presens non erit. Silr ista ppō: iste homo est nūc p̄mo
generatus expouit sic fūt illa deīcipit: vt iste hō nūc est
t̄ immedie ante p̄ns istans non fuit. **C** Item iste homo ē
nūc p̄mo corruptus sic exponit sicut ppō de definit vt
iste homo nūc non est t̄ immedie ante p̄ns instans fuit.
C Ex istis sequunt iste p̄clusiones antīp̄s generabit an-
teq; ipse erit generatus: sicut sor. pertransibit spatiū aīq;

ipse erit pertransitū. **C** Similiter adam generabatur aīqz ipse fuit generatus: sicut tu pertransiisti. a. spatiū anteqz ipsum fuit pertransitū. Similiter etiā concedit q̄ antīr̄ps corrūpetur aīqz ipse erit corruptus: t̄ adam moriebatur anteqz fuit mortuus. **E**t si querit quō debet hec resolutiū alijs hō generatur: antīr̄ps moriture dico q̄ p̄ima sic resolutur: aliquis homo est generandus: t̄ sc̄da sic resolvitur antīr̄ps est moriturus: non. n. d̄ illa aliquis hō generatur resolutiū aliquis homo est generās: nec illa antīr̄ps moritur aliquis homo ē moriens q̄ periculum illa aliquis homo interficiatur sic resolutur alijs hō est interficiens q̄ non est verum. **E**t si dicitur illa p̄pō aliqd monet resolutur in istam aliquid est motū igitur a pari t̄ quelz aliarūz. **R**espondetur negando p̄nam: nec ē similitudo q̄ posibile est aliquid infinites motū sed non est possibile aliqd infinites eē generatū vel corruptuz eē nisi semel quare t̄c. **P**xpedit p̄sequēter d̄ supp̄sitiōibns relativorum pertractare ī qua mā dīnere sunt op̄i. quas breuius quo potero s̄m ordinē pertractabo: p̄ima opinio in ista mā dicit q̄ relativuz convertitur cū suo aīte similiter tā quo ad significationē q̄z quo ad modum supponendis: ita v̄z q̄ si aīs supponat determinate t̄ relatum supponit determinate: si aīs supponit confuse t̄m t̄ relatum confuse t̄m. Si aīs copulatim t̄ relatum copulatim: **E**t ista opinio cōcedit istas p̄pōnes aīal est aīn² t̄ illud est homo: homo currit t̄ illud sedet: imēdiate post hoc erit instans t̄ illud erit imēdiate post hoc: promittoti bī aliquid t̄ illud tibi p̄mitto: t̄ tamen nihil tibi p̄mitto: aliquis homo est sūns filius: t̄ aliqua p̄opofitio ē sua cōtradictoria: p̄ima significat q̄ aīal est aīnus t̄ aīal est hō: secunda significat q̄ homo currit t̄ hō sedet: tertia significat sicut p̄ima pars: t̄ quarta s̄ll: quinta significat q̄ alijs homo est alienius hoīs filius: t̄ sexta significat q̄ aliq. p̄pō est alicui² p̄pōnis p̄dictoria: t̄ sic de infinitis t̄c.

Contra istam op. arguit sic: nam data ista
op. sequitur quod hoc. a. est via
propositio vnde falsa et cuius supposito subiecti correspondet
vna singularis vera: probo illaz peritam sic: et sit. b. ista
copulativa aliquis homo est et quicunque homo est ille: et a. secun-
da pars: tunc per quod a. est falsa: eo quod est vnde affirmativa cu-
ius predicatum supponit determinate et cuius subiecto cor-
respondent multa supposita: et quod cuius supposito subiecti
correspondet vna singularis vera: probat et suppono: quod
c. d. e. sint omnes homines. tunc sic. c. supposito corespondet
vna singularis vera et sicut. d. et e. Nam est vera aliquid homo
est et c. est ille. et d. est ille. et e. est ille. et non sunt plura sup-
posita istius subiecti. a. quare tecum. Ceterum similiter sequitur
aliquis homo est. et c. est ille. et d. est ille. et e. est ille. igitur
aliquis homo est et quilibet est ille. probatur per haec. Nam
prima pars peritatis sequitur ex prima parte antea et secunda
pars ex secunda ut per ergo tota copulativa ex toto et anima est
verum iuxta op. et per falsum finitum eandem igitur tecum. Ceterum
secundo qua ratione concedit ista promittitur tibi aliquid et
illud tibi promittitur. concedenda est ista: ois homo est aliquid et
illud est omnis homo. ex quo ly animal supponit confuse
tamen. Et quod ipsa sit falsa arguitur. vna pars principalis est fal-
sa. probatur secunda pars principalis illius copulativa est
falsa igitur tecum. anima sic arguitur secunda pars est propositio
affirmativa in qua predicatur unde vnde sumptum supponens
per pluribus iam existentibus ergo illa est falsa. per consequentia iuxta probabilem primo peribit. dicente quod nulla est propositio
affirmativa vera in qua predicatur unde vnde sumptum.
Ceterum sequitur ex ista op. quod si aliquis furatus est ali-
quam rem tu scis quod tu es ille. et quod aliquis homo est latro et
tu es ille. et per hanc tu es dignus suspendi. quod si accusatur
de furto dignus est suspendi. Et quod ille actiones sequuntur
patet ex positione. prima. n. significat quod si aliquis homo est
furatus aliquatenus recte tu scis quod tu es aliquid homo. et secunda
significat quod aliquis homo est latro et tu es aliquis homo.
quod vere est. Ceterum arguitur. aliquis homo est suus
filius et isti sunt omnes homines ergo iste homo est suus filius unde

De suppositionibus

27

Iste homo est suus filius. Et sic de alijs. p3 pñia: qz arguit a termino stante disiunctione cū medio debito sumpto ad sua singularia sed pñis est falsus. igitur et ahs. et qz pñis sit falsus p3 per opz. nā quelz illaz singularis significat qz iste homo est istius hois filius qd est impossibile. C Quinto ex ista opz. sequit qz alius homo est suus filius et sor. est ho masculus et th nec sor. est suus filius nec alius ho a sor. est suus filius. que pcelo sic p3. posito qz sor. sit filius alicui? ho minis et nullus altus a sor. sit filius que pcelo est absurdum auditui. C Ultimo ex ista opz. seqt qz alius est particularis affirmativa vera que non pot hñre aliquas singulares illaz particularer inferentes: que pcelo sic p3 de ista ppone aliquid incipit esse qd non incipit ee: quacumqz singulari data hec est falsa: hoc incipit ee qz non incipit ee: qre et c.

Secunda opz. ponit qz relativum idem pnta/ tis solum supponit pro illo vel pro illis pro quo vel p quis? pdicatu in ppone: in qua ponitur suz ahs: verificat de ipso ahs: sic qz non supponit p tot quot suu ahs: qz ahs non verificat p tot p quo supponit. C Ex quo inserit qz si ahs relativi p nullo verificat relativum p nullo supposit: vt aial est lapis et ho est illud. C Scdo dñt qz relativia idem pnta sube non pnt ee in eadē ppone in q suum ahs est extremū principale: pnt th esse du est ps extremi vt filius fratris tui vocanit illu. C Lōtra istud scd̄ arguit sic: nā assumptis talis ppōnibus: sor. est alicui? ahs ambulat: sor. nō videt cuius ahs currit: sor. ē cui ahs milatur pla. et multis similibz in qbus oibz p3 ahs ecibz et relativi pte pdicati. C Lōtra opz. relativor arguit sic: Nam data illa opz. sequit qz copulativa et disiunctiva de partibus h̄dictoriis non opponunt: vel saltim qz duo cōtradictoria inter se h̄dicēta sunt fil' vera: pbatur nam illa est vera: aial non est lapis et ahs est illud: eo qz ē una copulativa cuius ambe ptes sunt ve: et ista filr est vera oē aial est lapis vel nullus ahs est illud. p scd̄ pte: qz ex quo ista omne aial est lapis non verificat p aliquo supposito isti? termini aial sequitur p opz. qz relativum in scd̄ pte p nullo supponit: et cū ipsa scd̄ pars sit negativa sequitur ipsaz ee vera qz ois ppō negativa est vera cui? subz et pdicatu non supponunt p eodē scd̄ opz. Arguitur tñ qz illud relativum supponit p aliquo: nam in ista ppone: aial nō est lapis et ahs est illud: supponit ly illud p aliquo: sed p quocumqz supponit terminus in vna h̄dictoriōz p eodē supponit in alia l̄z opposito mō: igit̄ in illa nullus ahs est illud supponit pdicatum p aliquo: cuius oppositū dicit ista opz. C Scdo arguitur sic: b̄ est vera ois ho est aial qz est rōnale: vbi tñ ly qd non supponit p quo verificat ppō sui ahtis pbatur nam ppō sui ahtis non verificat p aliquo: ex quo est vñis cuius subm et pdicatu supponit p multis igit et c. nec pot dici qz ly qd supponit p quolz: qz tunc eē magis pñsum qz suz ahs qd non vult opz. C Tertio ipsi procedunt hoc sophistica ois ppō vel eius h̄dictoria ē vera: et tñ ē relatio soli pro ppōnibus veris p qbus ly ppō precise supponit igitur. C Quarto cum dñ arñps est vel ille curret vel erit: ly arñps p: o nullo verificat et tñ relativum p: aliquo supponit: qz tunc illa scd̄ pars esset falsa qz non ē verum cum ipsa equaleat illi arñps erit vel curret. C Quinto arguitur sic et capio illa ppōne chymera volat et illa nō scribitur: si subm scd̄ pars pro nullo supponit: igitur p nullo stat nec p aliquo capis ly illud per descriptiones suppositionis sed qñ termin? pro nullo alio a se capitur stat materialiter ergo ly illud stat māliter: et per pñis illa est falsa: chymera non scribitur: qz significat qz ille termin? nō scribitur. C Sexto arguit sic: et sit sor. in b. domo cui platō et cicerone: et credas sic firmiter p tota ista horā tenendo illa in mente: aliquis ho ē in b. domo: et sor. est ille: et corrumpat sor. in medio instanti illius hore tunc p3 qz lapsa pñia medietate hore illud relativum capitur pro sor. p quo non verificat suum ahs: igitur relativum supponit pro quo non verificat suum ahs. C Septimo p positione sequit qz in illa oē animal est ahs vel ho est illud: ly illud soli supponit pro aialibus ahs: et sic ipsa est falsa: et illa vera aliquod aial non est ahs et nibil qz ē homo est illud: qz ē

falsum: secunda enī significat per eos qz nibil qz ē homo ē illud aial qz nō est ahs: que falsa est: qz omnis ho ē aial qd non est ahs. C Ultimo arguit sic: si relativum supponit pro quocumqz pro quo vñificat ppō sui ahtis sequitur qz illa est falsa aliquis ho est et tu es ille: qz tunc ly ille supponeret pro quolibz hoie pro quo ahtis propositio' vñfica tur quod non vult ista opz.

Tertia opinio ponit qz relativum nō simplē convertitnr cum suo ahtis fz prout habuerit respectu ad subm vel ad predicatu: verbis gratia in ista ppōne: homo est animal et illud ē ahs: ly ilud non pertinetur cum illo termino aial sed cū illo termino animal homo et sic refertur ad suu ahs: in compatione ad subiectū: et alios in cōparatione ad predicatu: vt b̄ aial est homo et illud est ahs: refert ly illud ad ly aial in comparatione ad istuz terminū homo: qz ē predicatu. C Ita opz. negat tales copulatiwas aial est homo et illud ē ahs: homo currat et ille sedet: aliquis ho est latro et ego su ille: immediate post b̄ erit istans et illud immediate post b̄ erit: omnis ho est aial et illud ē rationale: pmitto tibi denarii et illum tibi pmitto: pmitto tibi denarii et illum tibi nō p mitto. Nam p:una significat qz aial ē homo et illud aial qz est homo ē ahs: Scd̄a significat qz homo currat et qz ho currens sedet: Tertia significat qz aliquis ho ē latro et qz ego sum ille homo qui ē latro: Quarta significat qz immediate post hoc erit instans et aliquid instans immediate post hoc erit. Quinta significat qz ois homo est aial et illud aial qd est ois ho ē rationale et sic de alijs: Deinde ista opz. concedit istas ppōnes aliquis homo ē et quilibz ho est ille: aliquid aial rationale est et qdlibz animal rōnale est illud. C Item iuxta istam viam non vñ hec argumentū aliquid animal qz ē ahs ē et homo non est illud: igitur aliquid aial est et homo non est illud.

Contra istam opz. arguit sic: nam data ista opinione sequit qz dens est et nullus dens est: pbatur: qz de? est satis p3: et qz nullus deus ē: probatur: hec ppō nullus deus est: ē vera et b̄ p: marie et assertio significat qz null? deus ē ergo null? de? est: p3 pñia et ahs pbatur: et sit b̄ negativa. a. et b. ei? contradictionium: tunc sic: b. a. ē verum vel eius contradictionium est verum: igitur hoc ē verū demonstrando. a. Ista consequentia ē bona et ahs est verum: igitur et consequēs est verum: et qz ista pñia sit bona probatur: nam sequit: b̄ est verum vel eius contradictionium est verum: igitur hoc ē verū vel eius vi h̄dictoriū est verū: et p pñis b̄ verū: et ahs illius consequētie pbatur vñ hoc ē verū vel eius h̄dictoriū est verū: qz illius h̄dictoriū est verum: igitur hoc est verum: vel eius contradictionum est verum: p3 pñia a parte disiunctive ad totam disiunctinam. C Secundo sequitur ex ista opz. qz b̄ ē falsa: aial est lapis vel tu es illud que tamen sic potest probari vel b̄ est lapis vel tu es illud demonstrando semper et hoc ē aial: igitur aial est lapis vel tu es illud: et ahs p: o prima pte pbatur: b̄ ē lapis vel tu es hoc: igitur b̄ est lapis vel tu es illud p3 pñia nā gnaliter sequitur copulatim: igitur p: per idem et disiunctive. C Tertio sequitur istam ho ē ahs esse veram si sua h̄dictoria ē vera: quaz tamen oēs negant. Et qz ipsa sequitur pbatur sic: b̄ est vñ si hñis veri contradictionum ē verum. igitur b̄ ē vera si sua contradictionia ē vera. p3 pñia iuxta opz. C Quarto sequit sic data veritate illius copulatiwas. aliquis homo ē et quilibet homo est ille. qz aliqua ppō vñuersalis ē vera et vere copulabilis alicui particulari affirmativa et nulli eius singulare est vere copulabilis. p3 qz quelz talis est falsa. Iste ho ē et quilibet homo ē ille. quocumqz homine demonstrato. C Quinto sequitur ex ista opz. qd sequebatur ex prima. qz aliquis homo ē suus filius et nullus est filius nisi sor. et tamen nullus sor. est suus filius. que conclusio p3 intueti. Similiter sequitur qz aliqua propositio est sua contradictionia et tamen nulla ppō vera est sua contradictionia nec aliqua propositio falsa est sua contradictionia. prima pars illius conclusionis p3: et secunda probatur. qz si aliqua p: propositio vera est sua contradictionia. igitur aliqua ppō vera d

Prima

CItem si proponitur aliqua talium propositionum: an schiustus est futurus hō: cesar est preteritus miles: alius homo est mortuus vel intersecus sedens: comedens: v̄l dormies: quilibet istaz est dubitanda: eo q̄ p̄cipiū p̄t determinare copulā precedentē presentis t̄pis vel terminū sequentē: primo mō est quelz istaz concedenda: et se cundo mō neganda: vnde primo mō h̄ ppō aſtr̄ps est futurus hō: significat q̄ antix̄ps erit hō: et secundo mō significat q̄ antix̄ps ē q̄ erit hō: quarū prima est vera et secunda falsa. **C** Similiter ista ppō cesar est preteritus miles p̄mo mō significat q̄ cesar fuit miles q̄ est vex: secundo significat q̄ cesar est qui fuit miles: q̄ ē falsum. Siſt ista p̄positio alius homo est mortuus dormiens sedens vel comedens: primo mō significat q̄ alius homo moriebat dormiens sedens vel comedens et hoc est vex: sed scđo modo significat q̄ alius hō est qui est mortuus dormiens sedens vel comedens: q̄ est impossibile. **C** Ultimo si p̄ponuntur tales ppōnes: antix̄ps futurus est: adā preteritus est: aliquis hō mortuus est: iterū dubitande sunt: ante partcipiū determinat terminū substantiū ipsuz precedente vel copulā presentis t̄pis ipsuz sequentē: primo nego q̄libet illarū: prima enim significat q̄ antix̄ps qui ē futurus est: secunda significat q̄ adaz qui est preteritus ē: et tertia significat q̄ aliquis homo q̄ ē mortuus est: modo certum est q̄ quelz sic significando est falsa: Si autem te neatur p̄cipiū: scđo mō concedunt oēs: prima enī significat q̄ antix̄ps erit: secunda significat q̄ adam fuit: et tertia significat q̄ aliquis homo moriebat: quoꝝ quodl̄ ē vex. **C** Ex quibus infero q̄ tales ppōnes sunt false noe mortuus naniat: antix̄ps generadus et aliquis hō mortuū nō sedet vel comedet: quia illa verba isticta talibus p̄cipijs non constitunt vñ equinalēs alicui verbo ampliatino: si enī facit copula p̄ntis t̄pis.

Sed forte contra Ista instatur sic: sequitur antix̄ps corruptus est videns igit antix̄ps corrupbat videns et eō verso: igitur per idem sequit antix̄ps gnabitur vidēs igit antix̄ps generandus est videns: ista p̄na ē bona aſis si est dubitanduz ergo nec p̄ns. **C** Rūdet sicut prius dicitur tales p̄nas: antix̄ps moriebatur videns igitur: antix̄ps mortuus est videns. Nam si p̄cipiū solum determinat substantiū: negat p̄na: si vero determinat copulā p̄ntis temporis p̄cedo p̄clōnez: q̄ tunc equinalet isti antix̄ps videns corrupbat posito q̄ antix̄ps corrupbat.

Circa ista adhuc dubitat d̄ expōne istaz ppō nū h̄ gnat h̄ morit v̄l corrūpit: dñt qdā q̄ ille sūt exponēde sic ppōnes decipit et desinit ut h̄ gnat h̄ nūc ē et nūq̄ an p̄nis istas fuit vel h̄ nūc non ē et imediate post instans presens erit. **C** Similiter ista hoc moritur vel corrūpit exponit iste mō: hoc nūc non ē et imediate ante instas presens fuit: vel hoc nūc est et imediate post instans presens non erit. **C** Et licet iste modus exponendi sit bonis et cōmendadus tñ aliter illas expono: vñ quacūq; re assignata que nō indiuisibiliter vel instantanee producit: dico talē sic exponi: hoc generat: hoc nūc non est et non dñ post presens instans erit: sumendo ly dñ p̄ tempo: et vel mortua conueniente si p̄ ly hoc demonstret indiuisibiliter productū vel de p̄ditū deberent tales ppōnes exponi p̄mo modo: q̄ talia simul fūt et facta sunt: sicut p̄z de productione aīe intellective et luminis in medio. Siſt quocunq; demonstrato h̄ ppō hoc adm̄slatur debet exponi sic: ppō de definit: vt h̄ nūc non ē et imediate ante h̄ instas presens fuit vel hoc nūc ē et imediate post instas presens non erit. Siſt ista ppō: iste homo est nūc primo generatus exponitur sicut illa deinceps: vt iste hō nūc est et imediate ante p̄ns instans non fuit. **C** Item iste homo ē nūc p̄mo corruptus sic exponit sicut ppō de definit vt iste homo nūc non est et imediately ante p̄ns instans fuit. **C** Ex istis sequunt iste p̄clōnēs antix̄ps generabat an tez ipse erit generatus: sicut soꝝ pertransibit spatiū aſq;

Pars

ipse erit pertransitū. **C** Similiter adam generabatur aſq; ipse fuit generatus: sicut tu pertransiſti. a. spatiū anteq; ipsum fuit pertransitū. Similiter etiā concedit q̄ antix̄ps corrūpetur aſq; ipse erit corruptus: et adam moriebatur anteq; fuit mortuus. **C** Et si querit quō debet hec resoluti alijs hō generatur: antix̄ps moritur: dico q̄ prima sic resoluitur: aliquis homo est generandus: et scđa sic resoluitur antix̄ps est moritur: non. n. d̄ illa aliquis hō generatur resoluti aliquis homo est generās: nec illa antix̄ps moritur aliquis homo ē moriens q̄ peridem illa aliquis homo interficiatur sic resoluitur alijs hō est interficiens q̄ non est verum. Et si dicitur illa ppō aliqd mouet resoluti in istam aliquid est motū igitur a pari et quelz aliam. **C** Respondetur negando p̄nam: nec ē similitudo q̄ possibile est aliquid infinites motū sed non est possibile aliqd infinites ēē generati vel corruptuz ēē nī semel quare t̄c. **C** Expedit p̄sequēter d̄ sup̄p̄tōibus relatiōrum pertractare i qua mā diuerse sunt op̄. quas breuins quo potero fūi ordinē p̄trabo: p̄ma opinio in ista mā dicit q̄ relatiōuz conuertitur: cū suo ante similiter tā quo ad significationē q̄ quo ad modum sup̄ponendi: ita v̄z q̄ si aſis supponat determinate et relatum supponit determinate: si aſis supponit confuse tñ et relatum confuse tñ. Si aſis copulatiue et relatum copulatiue: **C** Et ista opinio cōcedit istas ppōnes aſal est aſin⁹ et illud est homo: homo currit et illud sedet: imediate post hoc erit instans et illud erit imediate post hoc: promittobi aliqd et illud tibi p̄mittit: et tamen nihil tibi p̄mittit: aliquis homo est suus filius: et aliqua p̄positio ē sua cōtradicitoria: p̄ma significat q̄ aſal est aſin⁹ et aſal est hō: secunda significat q̄ homo currit et hō sedet: tertia significat sicut p̄ma pars: et quarta fili⁹: quinta significat q̄ aliquis homo est alicuius hoīs filius: et sexta significat q̄ alicui ppōnis p̄dictio: ia: et sic de infinitis et c.

Contra istam opti. arguit sic: nam data ista opti. sequitur q̄ hoc. a. ē vna p̄positio v̄lis falsa et cuiq; supposito subiecti correspondet vna singularis vera: probat illaz p̄nam sic: et fit. b. ista copulatiua aliquis hō est et quelz homo est ille: et .a. secunda pars: tunc p̄z q̄. a. est falsa: eo q̄ ē v̄lis affirmativa cuius predicatu supponit determinate et eius subiecto correspondet multa supposita: et q̄ cuiq; supposito subiecti correspondet vna singularis vera: probat et suppono: q̄ c.d.e. h̄nt omnes hoīes. tunc sic. c. supposito correspōdet vna singularis vera et fili⁹. d. t. e. Hā h̄ est vera alius hō est et .c. est ille. et .d. est ille. et .e. ē ille. et non sunt plura supposita istius subiecti. a. quare t̄c. **C** Losimiliter sequitur aliquis homo est. et .c. est ille. et .d. est ille. et .e. est ille. igit aliquis homo est et quilibet est ille. probatur p̄na. Nam p̄ma pars p̄ntis sequitur ex p̄ma parte aītis et secunda pars ex scđa ut p̄z ergo tota copulatiua ex toto et aſis est verum iuxta op̄i. et p̄ns falsum fūi eandē igit t̄c. **C** Secundo qua ratione cōcedit ista p̄mittitur tibi aliqd et illud tibi p̄mittitur. concedenda est ista: oīs hōmo ē aſal et illud est omnis hō, ex quo ly animal supponit confuse tñ. Et q̄ ipsa sit falsa arguitur. vna pars p̄ncipaliſ ē falsa. probatur secunda pars p̄ncipaliſ illius copulatiua est falsa igitur t̄c. aſis sic arguitur secunda pars est p̄positio affirmativa in qua predicat v̄le v̄l sumptum supponēa p̄o pluribus iam existentibus ergo illa est falsa. p̄z conseq̄tia iuxta p̄bim p̄mo peribet. dicentē q̄ nulla ē p̄positio affirmativa vera in qua predicat v̄le v̄l sumptum. **C** Tertio sequitur ex ista op̄i. q̄ si aliquis furatus est aliquam rem tu scis q̄ tu es ille. et q̄ aliquis hō est latro et tu es ille. et per p̄ns tu es dignus suspendi. q̄ q̄ accusatur de furto dignus est suspendi. Et q̄ ille p̄clōnēs sequat patet ex positione. p̄ma. n. significat q̄ si aliquis homo ē furatus aliquaz rē tu scis q̄ tu es aliquis homo. et secunda significat q̄ aliquis homo est latro et tu es aliquis homo. quod vernū est. **C** Quarto arguitur. aliquis hō est suus filius et isti sunt oīs homines ergo iste hō est suus fili⁹ v̄l

Iste homo est suus filius. Et sic de aliis. p3 pñia: qz arguit a termino stante disiunctione cū medio debito sumpto ad sua singularia sed pñs est falsus. igitur τ ahs. τ qz pñs sit falsus p3 per op. nā quelz illaz singularez significat qz iste homo est istius hois filius qd est impossibile. Quinto ex ista op. sequit qz alius homo ē suus filius τ sor. est ho masculus τ th nec sor. est suus filius nec alius ho a sor. est suus filius. que pcelo sic p3. posito qz so. sit filius alicui ho minis τ nullus alius a sor. sit filius que pcelo est absurdum adiutum. Ultimo ex ista op. seqt qz aliq ē particularis affirmativa vera que non pot h̄re aliquas singulares illa particularē inferentes: que pcelo sic p3 de ista ppōne aliquid incipit esse qd non lucipit eē: quacuz singularez data hec ē falsa: hoc incipit eē qz non incipit eē: q̄re τc.

Secunda op. ponit qz relativum idem p̄cepta/ tis solum supponit pro illo vel pro illis pro quo vel p quibz pdicatu in ppōne: in qua ponitur sunz ahs: verificat de ipso ahs: sic qz non supponit p tot quot sunz ahs: qz ahs non verificat p tot p quot supponit. Ex quo insert qz si ahs relativi p nullo v̄ificat relativum p nullo supponit: vt aial ē lapis τ ho ē illud. Scđo dñt qz relativa idēptitatis sube non pñt eē in eadē ppōne in q sunz ahs est extremū principale: pñt th esse dñ est p extremi vt filius fratris tui vocanit illū. Cōtra istud scđz arguit sic: nā assumptis talis ppōnibus: sor. est alicui ahs/ nus ambulat: sor. nō videt cuius ahs currit: sor. ē cui ahs/ milatnr pla. τ multis similbz in qbus oibz p3 ahs eē subz & relativi p̄e pdicati. Cōtra op. relativoz arguit sic: Nam data illa op. sequit qz copulativa & disiunctiva de partibus ḥdictoriis non opponunt: vel saltim qz duo cō/ tradictoria inter se ḥdicēta sunt fil' vera: pbat nam illa est vera: aial non est lapis τ ahs ē illud: eo qz ē vna copula/ tina enīs ambe p̄tes sunt v̄e: τ ista filr est vera oē aial ē lapis vel nullus ahs ē illud. p scđa pte: qz ex' quo ista omne aial est lapis non v̄ificat p aliquo supposito isti? ter mini aial sequitur p op. qz relativum in scđa pte p nullo supponit: τ cū ipsa scđa pars sit negativa sequitur ipsaz eē verā qz ois ppō negativa est vera cui subz & pdicatu non supponunt p eodē scđz op. Arguitur th qz illud relativum supponit p aliquo: nam in ista ppōne: aial nō est lapis τ ahs ē illud: supponit ly illud p aliquo: sed p quocuz supponit terminus in vna ḥdictoriōz p eodē supponit in alia l̄z opposito mō: igit̄ in illa nullus ahs ē illud supponit p dicatum p aliquo: cuius oppositū dicit ista op. Scđo arguitur sic: b̄ est vera ois ho ē aial qz ē rōnale: vbi th ly qd non supponit p quo verificat ppō sui ahs pbatur nam ppō sui ahs non verificat p aliquo: ex quo est v̄lis eius subm & pdicatu supponunt p multis igit τc. nec pot dici qz ly qd non supponit p quolz: qz tunc eē magis pñsum qz sunz ahs qd non vult op. Tertio ipsi pcedunt hoc sophisima ois ppō vel eius ḥdictoria ē vera: τ th ē relatio/ solū pro ppōnibus veris p̄o qbus ly ppō precise supponit igit̄. Quarto cum dñ ahs p̄s est vel ille curret vel erit: ly ahs p̄o nullo verificat τ th relativum p̄o aliquo supponit: qz tunc illa scđa pars esset falsa qz non ē verum cum ipsa equaleat illi ahs p̄s erit vel curret. Quinto ar/ guitur sic & capio illa ppōne chymera volat & illa nō scribitur: si subm scđe partis p̄o nullo supponit: igit̄ p nullo stat nec p aliquo capie ly illud per descriptionez suppositionis sed qñ termin' p̄o nullo alio a se capitur stat ma/ terialiter ergo ly illud stat māliter: τ per pñs illa est falsa: chymera non scribitur: qz significat qz ille termin' nō scribitur. Sexto arguit sic: τ sit sor. in b. domo cū platōe & cicerone: τ credas sic firmiter p totā istā horā tenendo illā in mente: aliquis ho ē in b. domo: τ sor. est ille: τ cor/ rumpat sor. in medio instanti illius bore tunc p3 qz lapsa pñia medietate bore illud relativuz capit p̄o sor. p quo non verificat suum ahs: igit̄ relativum supponit p̄o quo non verificat suum ahs. Septimo p positionē sequit̄ qz in illa oē animal est ahs ē illud: ly illud solū supponit p̄o aialibus ahs: τ sic ipsa est falsa: τ illa vera aliquod aial non est ahs & nullus qz ē homo ē illud: qz ē

falsum: secunda enī significat per eos qz nullus qz ē homo ē illud aial qz nō est ahs: que falsa ēst: qz omnis ho ē aial qd non est ahs. Ultimo arguit sic: si relativū supponit p̄o qnociqz p̄o quo v̄ificat ppō sui ahs sequitur qz illa est falsa aliquis ho ē illud: τ tu es ille: qz tunc ly ille supponeret p̄o quolibz hoie p̄o quo ahs propositiō verificatur quod non vult ista op.

Tertia opinio ponit qz relativū nō simplē convenerit respectū ad subm vel ad predicatū: verbū gratia in ista ppōne: homo est animal & illud ē ahs: ly ilud non p̄ueritur cum illo termino aial sed cū illo termino animal homo & sic refertur ad suū ahs in compatione ad subiectū: τ aliqui in cōparatione ad predicatū: vt b̄ aial est homo & illud ē ahs: refert ly illud ad ly aial in comparatione ad istuz terminū homo: qz ē predicatū. Ita op. negat tales copulatiwas aial est homo & illud ē ahs: homo currat & ille sedet: aliquis ho ē latro & ego su ille: immediate post b̄ erit istans & illud immediate post b̄ erit: omnis ho ē aial & illud ē rationale: p̄mittit tibi denarii & illum tibi p̄mittit: p̄mittit tibi denariū & illum tibi nō p̄mittit. Nam p̄ima significat qz aial ē homo & illud aial qz ē homo ē ahs: Scđa significat qz homo currat & qz ho currens sedet: Tertia significat qz aliquis ho ē latro & qz ego sum ille homo qui ē latro: Quarta significat qz imme/ diate post hoc erit instans & aliquo instans immediate post hoc erit. Quinta significat qz ois homo est aial & illud aial qd est ois ho ē rationale & sic de alijs: Deinde ista op. concedit istas ppōnes aliquis homo ē & quolz ho ē ille: aliquod aial rationale est & qdlibz animal rōnale est illud. Item iuxta istam viam non vñ hec argumentū aliquo animal qz ē ahs ē & homo non est illud: igit̄ aliquo aial est & homo non est illud.

Contra istam op. arguit sic: nam data ista opinione sequit qz dens est & nullus dens est: pbatur: qz de' est satis p3: & qz nullus deus ē: probatur: hec ppō nullus dens est: ē vera & b̄ p̄i marie & assertine significat qz nullus dens ē ergo nullus de' est: p3 pñia & ahs pbatur: τ sit b̄ negativa. a. τ. b. ein' con/ tradictoriū: tunc sic: b̄. a. ē verum vel eius contradicto/ rium est verum: igit̄ hoc ē verū demonstrando. a. ista consequentia ē bona & ahs est verum: igit̄ & consequēs est verum: & qz ista pñia sit bona probatur: nam sequit: b̄ est verum vel eius contradicto: iū est verum: igit̄ hoc ē verū vel eius vi ḥdictoriū est verū: & p pñs b̄ verū: & ahs illius consequētis pbatur: vñ hoc ē verū vel eius ḥdictoriū est verū: qz illius ḥdictoriū est verum: igit̄ hoc est verum: vel eius contradictorium est verum: p3 pñia a parte disiunctive ad totam disiunctinam. Secundo sequitur ex ista op. qz b̄ ē falsa: aial est lapis vel tu es illud que tamen sic potest probari vel b̄ est lapis vel tu es illud demonstrando semper & hoc ē aial: igit̄ aial est lapis vel tu es illud: & ahs p̄o p̄ima pte pbatur: b̄ ē lapis vel tu es hoc: igit̄ b̄ est lapis vel tu es illud p3 pñia nā gnaliter sequitur copula/ tina: igit̄ p̄ per idem & disiunctive. Tertio sequitur istam ho ē ahs ē esse veram si sua ḥdictoria ē vera: quāz tamen oēs negant. Et qz ipsa sequitur pbatur sic: b̄ est vñ si hñis veri contradicto: ē verum. igit̄ b̄ ē vera si sua contradictria ē vera. p3 pñia iuxta op. Quarto sequit̄ data veritate illius copulatina: aliquis homo ē & quilibet homo est ille. qz aliqua ppō vñiversalis ē vera & vere co/ pulabilis alicui particulari affirmativa & nulli eius singula/ ri est vere copulabilis. p3 qz quelz talis est falsa: iste ho ē & quilibet homo ē ille. quocunqz homine demonstrato. Quinto sequitur ex ista op. qd sequebatur ex prima. qz aliquis homo ē suus filius & nullus est filius nisi sor. & tamen nullus sor. est suus filius. que conclusio p3 intuēti. Similiter sequitur qz aliqua propositiō est sua contradictria & tamen nulla ppō vera est sua contradictria nec aliqua propositiō falsa est sua contradictria. p̄ima pars illius conclusionis p3: & secunda probatur. qz si aliqua p̄positio vera est sua contradictria. igit̄ aliqua ppō vera d

Prima pars

est veri contradictria: igitur duo hædatoria sūt simul vera sed q̄ ista conclusio non sit vera arguitur sic: omnis p̄positio est vera vel falsa: nulla p̄pō vera vel falsa ē sua hædatoria: igitur nulla p̄pō ē sua hædatoria: p̄ha p̄z incelarēt sumpta minori pro maiori. Et q̄ ille p̄clusiones sequant̄ alius homo est suus filius: aliqua p̄pō est sua hædatoria: p̄z per op̄i. ponentē q̄ loco relatiū licitum est ponere suū aīs cū tali respectu ponit ergo loco relatiū suū aīs cū tali respectu etu & sequitur p̄clō. **Sexto** ex ista op̄i. sequit̄ q̄ hec est falsa oīs homo est aliqd̄ compositū ex oībus suis p̄tibus: enīs oppositū p̄b̄t̄ hec op̄i. i illo sōp̄limate oīs homo ē totum inq̄stitate. Et q̄ b̄ sequatur arguit̄ sic: nam sequit̄ omnis homo est aliqd̄ compositū ex oībus suis p̄tibus: igitur oīs homo est aliqd̄ compositū ex oībus partibus alicuius hoīs: vel oīs homo est aliqd̄ compositū ex oīb̄ partibus alicuius cōpositi: s̄z v̄trūq̄ est falsū ergo & aīs: cōsequentia n. arguit̄: q̄ iste terminus suis est terminus relatiū nec p̄t̄ ibi aliqd̄ reserre nisi illū terminū: p̄positū: vel istum terminū: b̄: sed siue refert vñi illorum terminū normū siue reliquiz: sequit̄ illa p̄ha sit bona. **Ad** istud argumentū forte r̄ndetur negando illaz p̄ham: dīcēdo q̄ solū sequitur q̄ oīs homo est aliqd̄ compositū ex alicuius hoīs oībus partibus vel q̄ oīs homo est aliqd̄ compositū ex alicuius p̄positi oībus p̄tibus: ita q̄ semp̄ in tali consequente precedat ille terminus alicuius istū terminū omnib̄s. **Sed** hec r̄fūsio repugnat sibi ipsi: ipsa enim ponit q̄ relatiū p̄t̄ stare magis confuse q̄ suū aīs loco cuius relatiū licitū est ponere aīs cū tali respectu supponens eodem mō: vnde dīt̄ q̄ in illa alijs homo est & quilibet b̄ est ille relatiū supponit confuse tantum & significat q̄ aliquis b̄ est & quilibet homo est: alijs b̄. Si similiter i illa alijs b̄ ē & tu es ille: suppōit̄ flatiuū p̄fuse & distributiuē: & significat q̄ aliquis homo est & tu nō es aliquis homo: Eodem mō dīco in p̄posito: ly suis in ista propositione oīs b̄ est aliqd̄ compositū ex oībus suis p̄tibus supponit p̄fuse & distributiuē r̄ōne signi v̄lis ḡ loco eiusdē licitum est ponere suū aīs: p̄ponēs eodem modo confuse & distributiuē & nō p̄fuse. & vel determinate cuius oppositū ponit r̄fūsio. **Septimo** arguit̄ q̄ relatiū non p̄t̄ supponere magis p̄fīse q̄ suū aīs: nam relatiū ex sui nā non plus determinat ad vñā supponez q̄ ad aliā: ita q̄ indifferenter p̄t̄ supponere discrete determine p̄fīse tm̄ vel p̄fuse & distributiuē & aliqd̄ supponit: ergo supponez talēm b̄z a suo ar̄te: sed cum nihil dat q̄d̄ non b̄z: igitur relatiū non p̄t̄ supponere magis cōfuse q̄ suū aīs: consequentia p̄z: eo q̄ antecedens non dat maiorez supponez q̄ habeat.

Sequitur quarta op̄i. q̄ ponit q̄ relatiū si gnificat illud q̄d̄ significat suū aīs verūtamen discretius seu minus p̄fuse prout est relatiū ad suū aīs vel saltiū nō supponit magis p̄fuse q̄ suū aīs. Nam nō stat aīs supponē determinate & relatiū ad ipsum relatiū p̄fuse tm̄ vñmo q̄stūq̄ aīs stat determinate & relatiū supponit determinate: s̄līr̄ quādō aīs supponit cōfuse tm̄ relatiū supponit determinate & si aīs copulatine suū relatiū copulatine: p̄imū p̄z iuxta opinionem in ista p̄pōne aliquis b̄ est & quilibet b̄ est ille. Nam i ista propositione: ly ille supponit pro quolibet hoīe determinate: & ideo illa copulatua negatur aliquis b̄ est & quilibet b̄ est ille: nam ipsa significat q̄ aliquis homo est & ille est q̄libet homo. **Secundū p̄z:** nam ista op̄i. negat tales copulatūas: oīs homo est animal & illud est rōnale: p̄mitto tibi aliquid & illud tibi p̄mitto. Nam p̄ma significat q̄ omnis homo est animal & illud animal q̄ est oīs homo est rōnale. **Secūda** significat apud eosdē q̄ p̄mitto tibi aliquid & aliquid q̄ tibi p̄mitto tibi p̄mitto. **Ulterius** negat ista op̄i. istas p̄pōnes: aliquis b̄ currit & tu es ille & ego sum ille: aliquis b̄ currit & tu nō es ille & ego non sum ille: supposito q̄ tu & ego sum oīs hoīes currentes. **Ista** op̄i nō cōcedit istas p̄clones: oīa cōpossibilita istoz sunt & illa nec sunt finita nec infinita: sc̄d̄ a oīs hoīes similes currunt & tamen nullus istoz mouet: infinite sunt p̄tes soī: equa-

les non cōscientes & tñ nulla illaz est pars soī. **P**ro p̄ conclusionē assigno illa quatuor cōtradictoria contingēta: tu curris tu non curris: rex sedet nullus rex sedet: tunc p̄z q̄ aliqua cōpossibilita istoz sunt & nulla sunt cōpossibilita istoz qn illa sūt qn illa sūt: igit̄ &c. & sc̄d̄ p̄s p̄bat: q̄ nulla sunt oīa cōpossibilita istoz: igitur illa nec sunt finita nec infinita. **P**ro sc̄d̄ p̄clone ponatur q̄ sex hoīes sunt oīs hoīes & illi currant & q̄ duo sint albi duo nigri & duo medio colore colorati: tunc p̄z prima pars p̄clonis p̄ casu & sc̄d̄ sic arguit̄: nulli sunt oīs hoīes similes: igit̄ nulli illoz mouet: p̄ha p̄z & aīs probat: q̄ non duo sunt hoīes similes nec tres nec sic de singulis. **T**ertia p̄clō p̄bat p̄o prima parte. Illaz dñe sunt partes sortis equales non cōscientes & tres & quatuor & sic in infinitū igit̄ &c. **S**ecunda pars p̄clonis probatur: q̄ nulle sunt partes sortes infinite non cōmunicantes. **U**lterius concedit ista op̄i. istas conclusiones promitto tibi denariū quē tibi non promitto: necessario aliqd̄ erit q̄ non necio erit: Jam incipit aliqua pars istius linee esse pertransita que per t̄p̄ post hoc erit pertransita: prima cōclusio probat & ponit q̄ non sunt plures denarij q̄. a. & b. & q̄ iam p̄mitam tibi denarium non limitando. a. nec. b. tunc arguit̄ sic: promitto tibi denarij ant ḡ denariū quem tibi promitto ant denariū quē tibi nō p̄mitto: sed nō promitto tibi denarium quem tibi promitto: q̄ nullam tibi promitto: igitur promitto tibi denarium quem tibi non p̄mitto. **S**c̄d̄ a & z p̄clones patet p̄ eas exponētes.

Contra istam opinionem arguit̄: primo verbaliter sic: nam data ista op̄i. sequitur q̄ relatiū in hac p̄oppositione aliquod animal est & homo est illud supponit discretius q̄ suū antecedens vt op̄i. fatetur: sed probat q̄ nō: antecedens illud relatiū non supponit discrete: igitur relatiū non supponit discretius q̄ suū antecedens: consequentia patet q̄ ex opposito consequentis sequitur oppositum antecedens: antecedens patet de se. **S**ecundo supposito q̄ qui libet homo videat seipsum & non alium: tunc tm̄ iste soī. videt se & aliud q̄ iste soī. videt se: igitur cum ista op̄i. stat contradic̄: antecedens sic arguit̄: tantū ille soī. videt se vno convertibili ad vñnum cōvertibile: igit̄ &c. & alia p̄ probat q̄ plato videt se vt suppono & plato est aliud q̄ soī. igitur aliud q̄ soī. est. **S**ecundo arguit̄ istaz esse veram: omnis homo est animal & illud est rationale: quāle homo est animal & illud est rationale & sic de alijs: igitur omnis homo est animal & illud est rationale: patet consequentia q̄ inxta istaz opinionē sequitur iste homo est & tu nō es ille: & iste homo est & tu non es ille & sic de alijs: igitur quilibet homo est & tu non es ille. **Quarto** ex ista op̄i. sequitur q̄ aliqua propostio est vera: si sua cōtradictoria est vera: q̄d̄ probat esse impossibile: sequitur enim aliqua propostio est vera si sua contradictoria est vera: & omnis p̄positio que est vera est p̄positio vera: igitur p̄positio vñ est vera si sua contradictoria est vera: consequens impossibile & consequentia patet cum reducatur in syllogismū. **Quinto** arguit̄ contra illud q̄d̄ dicebatur: q̄ quādō antecedens relatiū supponit confuse tm̄ relatiū supponit determinate. Illaz ex ista sequitur q̄ b̄ est falsa: omnis homo est animal q̄d̄ est rōnale: q̄ ex ipsa sequitur q̄ omnis homo est animal & illud est rationale: modo hoc ē salsum: eo q̄ ista propostio significat q̄ omnis homo est animal & illud animal q̄ est omnis homo est rationale: s̄z q̄ illa sit vera omnis homo est animal q̄d̄ est rationale: p̄bo: q̄ iste homo est animal q̄ est rationale & iste & ista & sic de alijs: igit̄ &c. cōsequentia patet a singularibus ad vñuersalem. Similiter homo est animal q̄ est rationale & nihil est homo quin illud est animal q̄ est rationale: igit̄ omnis homo est animal q̄d̄ est rationale: consequentia patet ab exponentibus ad expositam: & antecedens ē verum: igit̄ & consequens. **I**tem tm̄ animal q̄ ē rationale est homo: igit̄ omnis homo est animal q̄ ē rōnale:

Be suppositionibus

23

consequentia patet ab exclusiva ad suam uniuersalem de terminis transpositis et antecedens est verum. ergo et consequens. quod antecedens sit verus probo. quod animal quod est rationale est homo et nihil non animal quod est rationale est homo igitur et ceterum. patet consequentia ab exponentibus ad expositum. **C** Similiter contradictorium illius est falsum. igitur ipsa est vera. antecedens patet. eo quod illud est falsum aliquid quod est homo non est animal quod est rationale. **S**exto arguitur iterum in eodem. Nam data illa responsio sequitur quod non semper terminus supponens respectu verbi de presenti non ampliatus supponit pro eo quod est. cuius oppositum ipsi dicunt et etiam improbat si est superius consequentia probatur. et capio illam propositionem antichristus est. et quero utrum subiectum supponit pro eo quod est vel non. Si non habet intentum. si sic et cum subiectum non superponat nisi pro antichristo: igitur supponit pro antichristo qui est et per consequens supponit pro antichristo et ille est. patet consequentia per responsionem ex quo ibidem supponit relationis discrete vel determinatae. **T**ertius sequitur quod iste terminus chymeram que est. non significat chymeram que est. sicut etiam hec est falsa. promitto tibi denarium quem tibi promitto. quod sicut ex ista sequitur quod aliquem denarium tibi promitto ita ex illa sequitur quod chymera est. sed probo quod hoc sit falsum. et capio illam propositionem chymeram que est. est. tunc tu intelligis illam ergo intelligis subiectum et per consequens intelligis significatum subiecti sed subiectum significat chymeram que est. igitur tu intelligis chymeram que est: et tamen non sequitur quod chymera est. **S**eptimus arguitur principalius contra istam propositionem concessam: omnia compositiones istorum sunt et illa nec sunt finita nec infinita. Nam per responsionem ipsa est una copulativa cuiuslibet pars est vera. igitur quicquid stat in veritate eius una ista stat cum alia sed cum ista omnia compositiones istorum sunt. stat quod aliqua compositiones istorum sunt. ergo ista eadem stat cum ista et illa nec sunt finita nec infinita. quod est impossibile et contra opinionem. et sic patet quod bec opinio non est isto modo vera.

Opinio quarta ponit quod relatum re latum ad suos animos respectu alicuius actus operantis cuiuslibet supposito antecedentis supponit eque confusa sicut suum antecedens. ut patet in ista. homo qui est visibilis currit. homo qui est animal disputat. sed quando relatum refertur ad suum antecedens respectu alicuius actus competentis aliquibus suppositis antecedentis et non oibis: tunc relatum supponit minorem confusam antecedens: ut patet in ista homo qui est albus currit. **E**t ulterius ista opinio ponit quod omnis positione hypothetica cuius extremum secundum partis capit suppositionem ab extremo primo partis categorice est verificabilis vel inferibilis verbi gratia: aliquis homo est et tu es ille: sic habet inferri vel verificari: iste homo est et tu es ille et iste homo est aliquis homo: igitur aliquis homo est et tu es ille. **C** Similiter aliquis homo est et tu non es ille: sic probatur: iste homo est et tu non es ille et iste homo est aliquis homo: igitur aliquis homo est et tu non es ille. **I**sta opinio concedit multas mirabiles conclusiones et audiuntur absurdas: prima est quod aliqua copulativa mentalis est vera eius una per principalis est falsa probatur et capiatur illa propositione: Aliquod animal est et si tu es illud tu es aequalis: que fit. a. tunc. a. est una copulativa vera cuius altera pars per principalis est falsa: antecedens probatur et primo pro prima parte sic: hoc animal est: et si tu es illud tu es aequalis et hoc animal est aliquod animal: igitur aliquod animal est et si tu es illud tu es aequalis: et per hoc demonstro aequalis: tunc per consequentia per opini. quod dicit opini. quod quicquid talis est categorice inferibilis. Et quod scda pars illius copulativa per principalis sit falsa arguitur. Nam ipsa est una conditionalis de nominata ali. si: cuius antecedens est verus et consequens falsum igitur et ceterum. Et quod antecedens istius sit verum probatur: quod in ista aliquod animal est et tu es illud est vero sed per interpositionem illius conjunctionis si: non intatur si

gnificatio alicuius termini nec suppositio: igitur adhuc est illa propositio vera et non illius conditionalis falsum ut patetur igitur et ceterum. **S**ecunda conclusio quam ista opinio concedit est quod aliqua disjunctiva mentalis est falsa: et tamen altera pars principalis est vera: probatur conclusio de illa: nullum animal est vel non si tu es illud tu es aequalis: Et quod ista disjunctiva sit falsa probatur: quod sum contradictionis est verum ut patet de copulativa accepta: et probatum est: et tamen scda pars eius principalis est vera: probatur: secunda pars illius copulativa est falsa ut probatum est: et scda pars illius disjunctiva est contradicens illi parti: igitur ista pars est vera. **T**ertia conclusio quam ista opinio concedit est: quod aliqua copulativa significans precise inulta compositionem terminorum est falsa et tamen nulla eius pars principalis est falsa: probatur de ista copulativa aliquis homo est et tu es ille et ego sum ille tunc illa copulativa est falsa: quod quocunque demonstrato est illud falsum quod tu es ille et ego sum ille et tamen quelibet eius pars principalis est vera ut patet de prima secunda et tertia. **Q**uarta conclusio est ista quod aliqua disjunctiva significans precise inulta compositionem suorum terminorum est vera et tamen nulla eius pars principalis est vera ut patet de ista disjunctiva: nullus homo est animal ego non sum ille vel tu non es ille et ceterum. **Q**uinta conclusio est ista: quod aliqua est propria in qua arguitur a disjunctiva ad alteram eius partem cum contradictione vniuersitatis partis est non bona: ut patet de ista nullus homo est vel ego non sum ille vel tu non es ille et aliquis homo est: igitur ego non sum ille vel tu non es ille. **S**exta conclusio arguendo a tota copulativa ad alteram eius partem non vestigia consequentia ut patet de ista aliquod animal est et si tu es illud tu es aequalis: ergo si tu es illud tu es aequalis: cum antecedens sit verum ut per argumentum est et non falsum. **S**eptima conclusio est quod aliqua singulares sunt quarum una est affirmativa de presenti et de recto: et altera est mere negativa de presenti et de recto: quarum subiecta convertuntur totaliter et predicata: et copule deducto sincategoremate preter actum dividuntur: et tamen ille propositiones sunt simul vere ut patet de istis aliquis homo est et tu es ille: aliquis homo est et tu non es ille: sumptis secundis partibus earumdem. Sed quod tales conclusiones regulis Ari. sunt contrarie ideo conclusiones non sunt tenende nec opini. veritatem ille tres ultime possunt rationabiliter sustineri.

Contra tamen alias quatuor conclusiones contingit arguere prius probando quod si alicuius copulativa altera pars est falsa: quod tota copulativa est falsa. Nam quondam duo significata sic se habent quod unum est verum et reliquum falsum ex his duobus potest componi unum significatum falsum: cum igitur ista copulativa: aliquod animal est et si tu es illud tu es aequalis: habeat duas propositiones quarum significata unum est verum et reliquum falsum per rationem: igitur ex his duobus potest componi unum significatum falsum: ponatur ergo et tunc arguitur sic: illud significatum compositum est falsum: sed illud est significatum per animali illius copulativa: aliquod animal est et si tu es illud tu es aequalis: igitur significatum per animali illius est falsum: et per consequens illa propositione est falsa cuius oppositum ponit responsio. **C**onsimile argumentum potest fieri contra aliam conclusionem ponentem quod aliqua copulativa est falsa cuius nulla pars principalis est falsa: dicendo quod ex duobus significatis veris componitur unum significatum verum quod non distinguitur realiter significato illius copulativa. **E**t per ista argumenta consequenter impugnatur aliae due conclusiones de disjunctis. **C** Item arguo probando quod secunda pars illius copulativa est vera aliquod animal est et si tu es illud tu es aequalis. **N**am ista conditionalis foret bona si tu es animal tu es homo: si hoc animal staret determinate: per opini. quod tunc ille modus arguendi est bonus si tu es hoc animal tu es homo: sed si tu es hoc animal tu es animal: igitur si tu es animal tu es homo: cum igitur secunda pars illius copulativa sit una conditionalis cuius relatum stat detersum

Prima pars

mitate per op̄i. ergo ipsa est ita vera si ē esset ista si tu es animal tu es asinus: dato q̄ ly animal staret determinate in ordine ad conditionalem. Item arguo q̄ non p̄t eē talis propositio mentalis cuius extremum capit suppositionem ab extremo alterius propositionis qz: si sic: sit ergo illa: tu es ille: tunc quero vtrūz ly ille sit predicatione vel nō. Si non est predicatione: ergo talis nō est propositione mentalis. Si autem sit p̄edicatione ergo est intentio vel terminus compositus ex intentione & aliquo actu: consequens est manifeste falsum: & consequentia probatur: qz: propositione in mentalis componitur ex intentionibus cum actu aie compendi vel divididi: vel saltim ex terminis compositionis consignificantib⁹ intentione & actu: vt sōz: est oīs homo: punctus est indivisibilis: adhuc si concederetur q̄ ille relatum in mente potest esse intentio vel terminus compositus: tunc statim sequitur q̄ non capit suppositionem ab extremo alienius alterius propositionis cuius op̄ositum dicit hec opinio.

Reprobatis his opinionsbus relationorū restat nunc op̄i. veram & probabile pertractare p̄o quo est p̄imo sciendum q̄ qdā ē relationū sube qdāz accidentis: relationū accidentis est sicut tant' talis &c. Relatioꝝ sube qdā sunt relativa idēptitatis qdā diversitatis: relativa diversitatis sunt sicut aliud &c. Relationum idēptitatis quedam sunt reciproca vt se suus. Et quedam non reciproca vt iste ille qui que qdā. Relationum reciprocoꝝ quedam dicunt relativa reciproca nō possessiva sicut h̄ relationum reciprocū se: quedam dicunt relativa reciproca possessiva vt suus sua suum. Ille p̄ suppositis descendō ad regulas relationorū. P̄:ia regula ē q̄ relativa accidentium & relativa diversitatis non habet eandem suppositionem quā habent sua aſſidentia ymo variantur eorum modi supponendi scđm varietateꝝ synathegorematum eis prepositorū vt cornuſ est niger & quilibet ethiops est talis: relationū supponit confuse tñ & suum antecedens. I. niger supponit determinate. Secunda regula est ista q̄ relationum idēptitatis sube relationū ad suum antecedens in eadem categorica sui antecedentis semper supponit eodez modo sicut suum antecedens: vt omnis homo qui currit disputat: relationum supponit cōfuse & distributive: omnis homo est animal q̄ est rationale: promitto tibi denarium quē tibi nō promitto: vtrōq̄ relationum stat confuse tñ: homo qui currit moneat: iste homo qui sedet disputat: in prima supponit relationū determinate & in secunda discrete. Et sic ē de his ita dico de alijs: vt omnis homo videt se stat confuse & distributio ne aliquis homo diligit filium suum ly sunz stat determinate: filius illius sortis vocavit illum: ly illum stat discrete & sic de consumilibus infinitis. Ex isto sequitur veritas talium propositionum: omnis homo est animal qdā est rationale: tu differs ab animali q̄ est asin⁹: promitto tibi denarium quem tibi non promitto & promitto tibi denarium que in tibi promitto: veritas primarum duarum patet p̄ suas exponentes: alie due etiā patent supposito q̄ p̄mitatur denarius nullum certum limitando: vnde sicut non est inconveniens q̄ necio animal ē homo & necessario animal nō est homo: ex quo ly necessario cadit super totum complexuz sequens sic nō est inconveniens q̄ p̄mitto tibi denarius quē tibi promitto & promitto tibi denarius quē tibi non promitto ex quo ly promitto determinat totum subsequens faciens ipsum stare confuse tñ: vbi tamen ly promitto caderet solam super ly denarium & non super relatum vel concedere q̄ promitto tibi denarium quem tibi non promitto & alteram negare.

Contra istam regulam arguitur sic. Nam data regula sequitur hāc cō sequentiaz fore bonā: omnis homo qui est alb⁹ currit igitur omnis homo currit: probat nam in illa omnis homo currit sit distributio indifferenter pro omni homine albo & nigro: cum igitur relatum debet referri ad suum antecedens & eodem modo supponere vt dicit responsio;

ergo non obstante relatione supponit in illa omnis homo qui est albus currat ly homo tam pro nigris quam albis. Secundo arguitur sic: si fieret restrictio per relationū tunc equaliter esset illa vera omnis homo currat qui ē albus: q̄uis non omnis cureret: nec omnis homo esset albus: sicut alia: quod tamen non est verum. Tertio arguitur sic: nomen relationum habet resolutum in coniunctione copulativam & p̄nomen relationum: ergo illa omnis homo qui ē albus currat significat tñ sicut illa: omnis homo & ille homo est albus currat & illa vñ illam: omnis homo currat & ille homo est albus: ex qua sequitur q̄ omnis homo currat qui ē albus: ex qua sequitur q̄ omnis homo currat: igitur &c. Quarto illa non est vnitersalis: qz: relationum ad solum vnum suppositum refertur: & per cōsequens subiectum illius habet tantū vnum suppositū: antecedens probatur: qz diversa demiratio per eundem terminum facit diversitatem propositionis: igitur per idē simili ratione & diversa relatio: ergo si fiat i illa p̄positio ne diversa relatio illius termini qui ad diversa supposita: sequitur q̄ omnis homo q̄ est albus currat erit diversae p̄ositiones & non vna tm̄. Quinto arguitur sic: dicendo iste homo & iste homo & sic de singulis omnes demon strando qui sunt albi: currunt: implicatur omnem hominem esse animal album & omnem hominem currere: s̄ in illa: omnis homo qui est albus currat: fit relatio solam respectu singularium: ergo si relatio facta ad singulares implicatur qdlibet suppositum illius termini esse hominem album & currere: sic etiā significabit illa: omnis homo qui est albus currat facta relatione ad illum terminū cōmūnem. Sexto arguitur sic: si omnis homo qui est albus currat: & sōz: est homo: igitur sōz: qui est albus currat: consequens falsum: casu possibili posito ergo & antecedens: nō minor: igit̄ maior: quoctūqz casu posito. Aldo arguitur contra illam propositionē concessam p̄mitto tibi denarium quem tibi promitto. Nam illo casu posito ego non promitto tibi istum denarium quem tibi promitto nec istum & sic de alijs: ergo non promitto tibi denarium quem tibi promitto: cōsequentia patet qz arguit ab omnibus singularib⁹ alicuius termini stantis confusione & distributio ad eundem. Item si promitto tibi denarium quem tibi promitto: igitur promitto tibi denarium & illum tibi promitto: & per consequens aliquę denariorū tibi promitto qdā est contra casum: p̄na p̄z: qz illud relationum quem h̄ resolvi per & illud.

Ad ista respondet ad primū p̄mitto tibi denarium quem tibi promitto: sic in casu communi q̄ omnes homines albi currant & quidam nigris deant & quidam currant: concedo illam omnis hō qui est albus currat: esto q̄ masculi sint albi: & nego consequētiam cum insertur: igitur omnis homo currat: & cōcedo q̄ in illa: omnis homo currat: stat ly homo p̄o quolibet homine indifferenter: & concedo tunc q̄ sic referendo ly qui ad illum terminū significabit illa p̄positio: q̄ omnis homo sit albus & q̄ omnis homo currat: & sic esset falsa. Sed inconcessa dico q̄ distributio non cadit solam super ly homo p̄o quolibet supposito talis termini homo: s̄ cadit super ly homo qui est albus pro quolibet p̄o quo verum est q̄ ille est homo qui est albus: consumiliter sicut de illa: omnis homo albus currat.

Sed contra tūc ibi significaret q̄ omnis homo qui est albus currat: qdā falsum est: qz tunc aliquis esset omnis homo albus. Et confirmatur per hoc: nam illa aliquis hō qui est albus currat: significat q̄ aliquis homo qui aliquis homo albus est albus: currat: ergo consequenter vniuersiter significabit vniuersalis. Item cuz dicitur omnis homo albus qui est albus currat: refertur ly qui p̄o quolibet homine albo: Similiter hic omnis homo currans qui est albus currat p̄o omni homine currente: cuz ergo ly hō nō determinetur per aliquod tale appositorū p̄cedens relationum sequitur q̄ erit relatio simplex ad illā terminū indifferenter p̄o quolibet homine. Ad p̄mū

De suppositionibus

29

Mons dico q̄ licet referatur ly qui pro quolz homine albo non tamen sic confuse vt si antecedens illius sic distributum ponatur loco relativi ceteris paribus manebit eq̄ talentia i vitate vel falsitate sed refertur ad ly homo pro omnibus hominibus albis distincte vel sigillatum sicut h̄o relatum se refertur i illa omnis homo videt se: que non valet illam omnis homo videt omnem hominem; nec illa aliquis homo videt aliquem hominem: equalz huic alijs homo videt se: iō p̄fimatio illius argumenti solum tenet de materia & non de forma. C Unde est notandum q̄ q̄ uis relatum supponat in illa omnis homo videt se confuse & distributine sicut suum antecedens non tamen licetum est ponere loco relativi sunt antecedens: cum distributiōe: & causa est q: q̄stūcūq̄ relatiūz supponit confusē & distributine adhuc eius suppositio depēdet a suppositione sui antecedentis: & ideo variata suppositione antis variatū suppositio relativi ideo non sequitur: omnis h̄o videt se ergo omnis homo videt omnez hominez sed debet sigillatum vel diuisum intelligi relatio iste homo videt se & ille. C Ex quo infertur illam consequentiam nō valere: tñ s̄z videt se ergo omnis videns se est s̄z. vel ergo nihil q̄d non est s̄z. ē videns se: q: aliter refertur ly se in vniuersali exclusiva: & exponēte: vnde illa tñ s̄z. videt se: debet sic exponi. S̄z. videt se & nihil non s̄z. vidz s̄z. Et vniuersalis sibi correspondens debet esse illa: omne videns s̄z. est s̄z. & illius omne videns se est s̄z. est h̄o exclusiva: tñ s̄z. est aliquid q̄ videt se. Ex quo pat̄z dato q̄ nullus videat se nisi ille s̄z. & q̄ omnis homo videat s̄z. illa tñ ille s̄z. videt se est falsa q: non tñ ille s̄z. videt illuz s̄z. igitur non tñ iste s̄z. videt se: probatur consequentia: nam ex opposito sequitur: tñ iste s̄z. vidz se ergo tñ iste s̄z. videt istum s̄z. patet consequentia: eo q̄ subiecta contentantur & copule convertuntur & predicata. C Similiter probatur q̄ relatum supponit discrete pro isto homine vt p̄z eo q̄ refertur ad illum terminū discretū iste s̄z. supponēt discrete. Similiter iste propositiones converguntur iste videt se & iste videt istum: ergo v̄. q̄ eadē addita ea que resultabunt erunt convertibilia. C Ad alio nego consequentiaz: pro quo est notandum q̄ quando antecedens relativi solum habet illa supposita que habet terminus respectu cuius sit relatio tunc refertur relativi pro quolibet q̄d esset suppositum antecedentis positi per se: vt omnis homo qui est risibilis est animal: omnis homo qui est mortal is est rationale: sed quando antecedens h̄et plura supposita de se q̄z terminus respectu cuius refertur non p̄d omnibus illis sit relatio qualiter ē in proposito & sic patet solutio. C Ad secundū argumentū princi pale factū: negatur consequentia: q: restrictio termini solū denotatur per imediataz appositionez determinantis ad determinatū. Non enim est idem omnis homo albus ē & omnis homo est albus: nec idem est omnis propositio est vera cuius contradictoriū est falso & omnis propositio cuius contradictoriū est falso est vera: omnis propositio est vera que precise significat sicut est & omnis propositio que p̄ecise significat sicut est est vera: nec est idez omnes propositiones sunt equales quarūz denominatio nes sunt equales & omnes proportiones quarūz denomina tiones sunt equales sunt equales. Et sic nec est equina lens dicere omnis homo qui ē albus currit: & omnis h̄o currit qui est albus: sequitur. n. omnis homo currit qui ē albus sed omnis homo niger est homo: igitur omnis homo niger currit qui est albus: consequens est impossibile & contra casum. C Ad tertium dico q̄ regula non t̄z vniuersaliter: sed solum q̄n nulla dictio habens vim consundi precedit relatum: sed in proposito precedit ly oīs relativiū. assumptūz patet in talibns: omnis homo ē animal q̄d est rationale: tu non differs ab asino qui est pater tuus: inmediate post hoc erit istans q̄ inmediate post hoc erit in infinitum mota est aliqua pars que est in corpore s̄z. & sic de consimilibus infinitis in quibus relatum nō habet resolvi per & ille illa illud. C Ad quartum negatur q̄ diversa relatio quo ad diversa supposita in eadem

propositione facit diversitatem eidem propositionis: h̄o tamen diversa relatio in diversis propositionibus ceteris paribus faciat aliqui non solum diversitatez propositionis sed quo ad veritatem vel falsitatem: & sic dico consimiliter q̄ in eadem propositione bene potest esse diversa demonstratio vt cuz dicitur tu es h̄o & h̄o: ubi per primum h̄o demonstro lignum & per secundū lapidem. C Ideo cuz relatum refertur suum antecedens respectu pdicati cōpetentis cuiilibet supposito antecedentis refertur pro quo libet eius supposito: vt h̄o omnis homo qui est risibilis ē rationalis. C Ad quintum concedo illud q̄d concinditur in fine q: dico q̄ in illa omnis homo qui est albus currit: non sit relatio pro quolibet eius supposito vel singularis talis termini homo: sed pro quolz homine albo vt dictū est. Ideo illa omnis homo qui est albus currit nō tot habet singulares sicut illa omnis homo currit qui est alb: q: nulla talis. s. iste homo qui est albus currit: est singularis: igitur omnis homo qui est albus currit nisi per ei⁹ subiectum solum demōstretur homo albus: sicut nulla talis h̄o coloratum est: est singularis illius v̄lis omne coloratum est nisi per eius subiectum demonstretnr coloratum. C Ad sextum nego consequentiaz. Et si dicitur q̄ sibi arguitur a termino stante confuse & distributine ad suum inseri⁹ cuz debito medio igitur &c. respondetur primo negando consequentiam: quia sub termino stante confuse & distributine īmobilit̄ non contingit descendere: modo certū ē q̄ ille terminus homo stat confuse & distributine īmobilit̄: cum sit pars subiecti: sicut non sequitur istius quelz pars est pars afini s̄z ista ps tua est pars: igitur istius ista pars tua est pars afini: sicut etiam non sequitur: omnis homo habens equum equitat illuz: iste est equus: igitur omnis homo habens istum equum equitat illuz. C Aliter potest dici negando q̄ a termino stante confuse & distributine īmobilit̄ adhuc: ad q̄libz suum inseri⁹ cum debito medio fit bona consequentia: sed op̄z q̄ p̄tunc supponat p̄ quo libet suo inseriori qualiter nō est in proposito eo q̄ ille terminus homo restringitur p̄ illud adiectum alb: ad supponendum copulatiue solū pro hominibus albis. C Tñ non sequitur quilibet homo currit ista mulier est homo: igitur ista mulier currit: vt p̄z intuenti: & tamen certū est q̄ arguitur a termino stante copulatiue ad suum inseri⁹: sed ideo non v̄z argumentum q: pro tali suo inseriori nō supponit sed solum pro hominibus masculis. C Tertio dicitur & melius q̄ non arguitur a superiori ad suum inseri⁹ q: ly homo restrictus per ly albus non est terminus superior: nisi ad terminos significates humana supposita alba ī masculo genē q̄re. C Modo r̄dēt ad alia duo argumenta facta h̄ illam propositionē concessam: promitto tibi denaris quē tibi p̄mitto. C Ad primū argumētū nego consequentiam: eo q̄ arguitur respectu scđi termini si cuit non sequitur: non omnis homo est animal nec omnis homo est hoc aīal nec sic de singulis & ista sunt oīa anima lia: igitur non omnis homo est animal. Similiter non sequitur iste terminus homo non significat primarie istuz hominem nec illum nec illum nec sic de singulis & isti sunt omnes homines: ergo iste terminus homo nō significat primarie hominem p̄z. n. q̄ in qualibet istarum antecedens est verum & consequens falso. C Ad alind nego consequentiam: causa autē quare negatur: dicta est superius quando relatum precedit terminus habens vim confundendi: tunc relatum non habet resolvi: sed sic ē in proposito eo q̄ illud verbum promitto habet vim consundi consue tñ terminum īmmediate sequentem se: & ita complexum sicut incomplexum. &c.

Tertia regula est ista relationum idem p̄tatis sube ypothetice relatum ad suum antecedens supponens cōfuse tñ nō supponit eodem modo sicut suum antecedens sed precise de terminare: habendo respectu ad totam compositionem sui antecedentis: vt omnis homo est animal & illud est rationale: illud relatum: illud: stat determinate habendo respectum ad totā compositionem sui aītis. Et isto mō

d 3

patet falsitas talium p̄pōnū. omnis homo est aīal & qdlibet risibile est illud: omnis homo est aīal & ego sū illud: omnis hō est aīal & illd est rōnale: p̄na. n. significat q̄ oīs homo est aīal & qdlibet risibile ē aīal q̄ est omnis homo: Sc̄da significat q̄ oīs hō est animal & ego sum aīal q̄ est omnis hō: Tertia significat q̄ oīs hō ē aīal & illd aīal qd est oīs hō est rōnale: mō certum q̄ quelz illaz sic significando est falsa. Seq̄tūr et falsitas aliquaz p̄pōnū: v̄z ego īdigeo oculo ad videndū & illo indigeo: ad videndū requiritur oculus & ille requirit ad videndū: ad egredendū requirit equus & ille requirit ad equitādū: promitto tibi denarim & illū tibi p̄mitto. P̄ma enī significat q̄ ego īdigeo oculo ad videndū & aliquo oculo quo īdigeo ad videndū īdigeo ad videndū. Sc̄da significat q̄ ad videndū requirit oculus & alijs oculus q̄ regritur ad vidēdū requirit ad videndū. Tertia significat eodē mō & sic. Quarta: mō certū ē q̄ quelz illaz ē falsa sic significando: presupposito p̄ p̄ma q̄ haberē duos bondos oculos: & p̄o ultima q̄ p̄mitterem tibi denarim nullum denarim p̄mittendo.

Sed forte p̄tra ista dicta arguit sic: P̄no p̄bando illam oīs hō est aīal & illud est rōnale & arguit sic: iste hō ē aīal & illud est rationale & ista: & sic d̄ singulis & isti sunt oīs hoīes: igit̄ oīs hō ē aīal & illud est rōnale: p̄na p̄ eo q̄ aīs est vna copulativa ex eius p̄ma pte seq̄tūr p̄ma p̄ntis & ex sc̄da sc̄da vel saltiz ē eadē: ergo p̄na bona. Sc̄do arguit p̄bādo q̄ si ad videndū requirit oculus q̄ ille requirit ad vidēdū. H̄az hec p̄na est bona: ad videndū regrit oculus: ḡ ocul⁹ req̄ritur ad videndū: sed hec p̄na p̄uertit cū conditionali negata ergo &c. Et q̄ illa p̄na sit bona p̄z per p̄uersionē. simplicē. Tertio arguit p̄bando q̄ si promitto tibi denariū illū tibi p̄mitto: nā si p̄mitto tibi denariū aliquē de narium tibi p̄mitto igit̄ &c. & aīs p̄batur & ponat sic p̄t q̄ ego nullū denariū tibi p̄mittēdo p̄mittā tibi denariū & postea soluā tibi denariū tūc arguit sic ego soluā tibi de narium: igit̄ soluo tibi denariū quē promisi vel denariū quem non p̄misi: si soluo denariū quē p̄misi: & soluz mō soluo tibi. a. denariū: igit̄. a. denariū tibi p̄misi: & per p̄ns aliquē denariū tibi p̄misi qd erat p̄bādū. Si aut̄ soluo de narium quē non p̄misi tunc arguit sic: ego p̄misi tibi vñū denariū quē adhuc nō solui nec soluebam nec aliquo mō satisfeci p̄o illo: igit̄ adhuc teneor soluere vel satisfacere p̄o denario p̄missō: ergo soluto vno denario h̄eo soluere aliz & eadē rōne 3^m & sic deinceps: qd non videt̄ verū. Itē soluto vno denario vñū ē q̄ solui debitu & satisfeci p̄o debito: q̄ amplius non teneor soluē aliz ceteris partibus & nibil soluo nisi aliquē denariū: ergo alijs denariū erat debitus & non nisi q̄ fuit tibi p̄missus: igit̄ aliquē denarium tibi p̄misi.

Ad ista respondetur Ad primū negando p̄na: eo q̄ ibidem arguit a pluribz supponibz determinatis ad vñā determinatā: sicut nō seq̄t̄ alijs hō ē & tu es ille: & aliquis hō est & ego sū ille: igit̄ aliquis hō est & ego sū ille & tu es ille: certū ē q̄ n̄ vñ p̄na: s̄z op̄ret sic arguit: aliquis hō est & tu es ille & idē aliquis hō est & ego sum ille igit̄ &c. p̄cedit p̄na: & negat aīs. Itē i p̄posito debet sic arguit: iste hō est aīal & illud aīal q̄ est oīs hō est rōnale & sic de alijs igit̄ &c. & sic arguendo p̄cedit p̄na: & negat aīs. Et tunc ad argumentū quelz singularis sc̄de p̄tis antecedentis est eadez cū sc̄da pte p̄ntis: dicit̄ negādo: eo q̄ in aīte supponit relativū discrete respectu vnius p̄ponis & in p̄ntē stat determinate respectu alterius cōpositionis. Et si ponit q̄ ille ptes sint eadez p̄posita p̄na illa: negabo eadem. Et si arguit sic: aīs & p̄ns connertunt: igit̄ p̄na bona: concedo q̄ illa p̄na est bona: hoc non obstante quā docunqz p̄ponit est neganda. Et si arguit sic: illa p̄na ē bona & aīs est p̄cedendū a te ergo & p̄ns. Idūc r̄ndetur p̄mo p̄cedendo q̄ p̄ns est p̄cedendū a me: & si vlt̄ris arguitur: p̄ns ē p̄cedendū a te & tu negas ipsiz: ergo māle r̄ndes: r̄ndes p̄cedendo p̄na: & negando mālo: & nec

est inconveniens in talī casu negare actuz p̄pūlū. C̄ Uel aliter d̄ p̄cedendo illā p̄nam: illa p̄na est bona & aīs ē cōcedēdū a te igit̄ & p̄ns: thegando aīs: si d̄ q̄ p̄ pte: dico q̄ p̄ponant p̄tes diuisiue & statū videbit p̄ qua pte. Ex his p̄z q̄ in casu isto h̄eo p̄cedere illā esse verā: omnis hō est aīal & illud est rōnale: & p̄tinue eā negare cū p̄ponit: & causa est: q̄ alīd est p̄cedere p̄pōnē esse verā & alīd est concedere p̄pōnē. C̄ Ad hoc. n. q̄ p̄pō sit digna concedi regrit̄ q̄ apud coēz modū loquendi ipsoz disputantiz si gnificet ipsa ipsi r̄nsali p̄: marie vñ: vñ q̄ sibi sīls vel alia obliget vel q̄ ipsa vel talī alia apud coēz modū loquēd̄ i disputantū finisset vñ. Concedere aut̄ p̄pō esse verā: est concedere ipsaz p̄marie significare vñ qualī ē in p̄posito igit̄ &c. C̄ Ad sc̄d̄z argumentū cū arguebat ad vidēdū regrit̄ oculus: igit̄ oculus requirit ad vidēdū nego p̄nam: nec est p̄uersio simplex: cū ibidez non fit de subo p̄dicatū & econtra manente eadē suppōne: sic ergo d̄z converti: ad vidēdū regrit̄ oculus: aliqd ad qd requirit oculus est videre. Sīl̄ illa ad equitādū regrit̄ equus sic convertit̄: aliqd ad qd requirit equus est egare: veritā meū iuxta istud p̄t p̄cedi q̄ non ad hoc q̄ tu vides regrit̄ oculus tuus: q̄ non regrit̄ oculus tuus: p̄bat q̄ non op̄z esse oculū tuus. Itē quero quid dicit ly regrit̄ vel dicit neccitatez vel vtilitatē. Si necessitatē h̄r̄ p̄positū: Si vtilitatē supposito q̄ tu non vides: p̄z q̄ ad hoc q̄ tu vides nō est vtilis oculus tuus ex eo q̄ te videre nō ē. Itē si ad te vidē regrit̄ oculus tuus pari rōne ad chymere requiret̄ oculus chymere: qd est falsū. Itē tota rō cogens est ista si tu vides tu vides p̄ oculū tuum: igit̄ ad h̄ q̄ tu vides regrit̄ oculus tuus s̄z ista rō nō valet: eo q̄ aīs est vna p̄ditionalis mere neccia & p̄ns cōthegorica affirmativa non neccia: non obstatibz istis cōcesso q̄ ad hoc q̄ tu vides regrit̄ oculus: argamēta nō sunt multibz insolubilia. C̄ Ad tertīū p̄ncipale d̄ p̄ insoluendo aliquē denariū soluo denariū quē non p̄misi: & vlt̄ris cū infert̄ q̄ adhuc ego teneor soluere denariū p̄missuz: nego p̄nam: & cā est q̄ insoluendo aliquē denariū satisfaci p̄ illa p̄missione l̄z non soluerim denariū quē p̄misi q̄: nullū p̄misi. C̄ Ad sc̄dm dico q̄ non soluo debitu: q̄ nibil̄ est tibi debitu: nec soluo denariū quē teneor soluere: q̄ nullus est talis quē teneor soluere. Et si arguit sic q̄: satisfacio p̄ illa p̄missione soluendo aliquē denariū: igit̄ tibi debere et alijs denariū ex illa p̄missione: d̄ negādo p̄na: ex hac p̄missione tibi debet denariū: nullū tñ denariū stibz debet ex hac p̄missione: Et iō p̄cedo q̄ iā teneor tibi i alijs debito: & tñ nūqz solua illd̄ q̄ nibil̄ ē nec erit illd̄: tñ satisfaçia tibi soluendo tibi n̄ debitu: q̄: aliquē denariū &c.

Quarta regula p̄ncipalis est ista. Re latīnū idemptita is sbe hypothetice relatum ad suum antecedens supponens discrete vel determinate supponit eodem modo: habendo respectum ad totam compositionē. C̄ Ideo conceditur quelibet istarū: aliquis homo est & tu es ille & aliquis hō est & tu non es ille: p̄ma enī significat q̄ aliquis homo est & tu es aliquis homo: sed secunda significat q̄ aliquis homo est & tu aliquis homo non es: quārum quelibet ē vera. Ex isto sequitur falsitas talium propositionum aīnus est animal & tu es illud: aliquis homo est & quilibet homo est ille: aliquis homo est & soz. ē ille: & plato ē ille: prima enim significat q̄ aīnus est animal & tu es animal q̄ est aīnus. Sc̄da significat q̄ aliquis homo est qui est: quilibet hō. Tertia significat q̄ tu es aliquis homo q̄ est soz. & plato: modo certum est q̄ quelibet istarū est falsa sic significando: vnde prime due partes sunt vere & tercia in illo loco est falsa. quia non solum refertur ad ly aliquis homo respectu prime compositionis solum sed respectu vtriusqz precedēt̄. Et si 3^m poneretur loco sc̄de illa ēst̄ vera. & secunda posita loco 3^c esset falsa. C̄ Ex quo p̄z q̄ aliqua propositione est falsa: & postea erit vera per solam mutationem factam in se.

Contra predicta arguitur p̄mo p̄

De suppositionibus

30

aliquis homo est & quilibet homo est ille. Nam hec est falsa aliquis homo est & nullus homo est ille: & non pro prima parte ergo pro secunda: sed ipsa secunda pars est contra dictio parti istius copulativa aliquis homo est & quilibet homo est ille: ergo ipsa est vera: consequentia patet eo quod duo contraria in naturali materia non possunt esse simul falsa: tunc arguitur sic: illa est vera: quilibet homo est ille: Et prima pars est vera: ergo tota copulativa vera. **C** Secundum arguitur sic: illa aliquis homo est & quilibet homo est ille: est una copulativa cuius prima pars est vera & quelibet singularis scđe partis est vera cum prima parte: igitur et ceterum consequentia patet & antecedens probatur: nam quacunq; singulari capta illius universalis est h[oc] vera: aliquis homo est & ille est ille. **T**ertio suppono quod sor. pl. cicero sint omnes homines: tunc sic: aliquis homo est & sor. est ille & plato est ille & cicero est ille: igitur aliquis homo est & qui liber homo est ille: consequentia tunc & antecedens probatur: & sit prima singularis. a. scđa. b. & tertia. c. & prima pars copulativa. d. sed & a. partes patent: & quod b. est vero & similiter c. probatur: dato quod ipsum. b. immediate sequeret primam partem huius copulativa antecedentis: ipsu[m] est verum: sed qualitercumque tunc significaret ita significat & est: igitur a pari iam est vera. **Q**uarto arguitur h[oc] ista propositionem concessam: aliquis homo est & tu non es ille: Nam data veritate illius sequuntur duo contradictionia esse simul vera & simul falsa: probatur. Nam eadem ratione qua illa conceditur deberet etiam concedi ista: aliquis homo currit & sor. non est ille: supposito quod sor. & pl. currant: & tunc proponitur eius contradictionum nullus homo currit vel sor. est ille: & patet quod scđa pars est vera eo quod ipsa significat quod sor. est aliquis homo qui currit. **E**t si dicatur quod non significat: sed sic: sor. est aliquis homo qui non currit: adhuc credit eadem difficultas ponendo quod pl. currit & sor. non. **Q**uinto arguitur probando illam aliquis homo est & sor. est ille & pl. est ille: & sit a. copulativa predicta: c. secunda pars. d. tertia & sit b. alia copulativa cuius secunda pars sit. d. & tertia. c. tunc sic: quelibet pars. a. est vero ergo a. est verum: antecedens sic probatur: quod si non instetur ergo pro d. Contra secunda pars. b. est vera. d. est secunda pars. b. igitur et ceterum. **S**imiliter si d. sumptu[m] i. a. non sit verum: ergo suum contradictionium est verum sed idem est contradictionem. i. d. sumptu[m] in. b. ergo duo contradictionia sunt simul vera. **C**onfirmitur h[oc] sic: & pono quod proferatur h[oc] aliquis homo est & dicat sor. sor. est ille: & plato est ille in eodem instanti: quo posito. patet quod prima pars est vera & similiter quelibet alia quod non est ratio quod dicata a sor. esset vera & non alia vel econtra: & sic patet veritas istius propositionis negare aliquis homo est & sor. est ille & plato est ille.

Ad ista argumenta respondeat. Ad primam negando quod aliquis homo est & quilibet homo est ille: & tunc ad probationem dico: quod secunda pars illius aliquis homo est & nullus homo est ille est falsa: non tamen dico quod contrariet secunde p[ro]pter alterius copulativa: cum utrumque predictum sit determinate h[oc] quelibet illius sit universalis: prima enim significat quod aliquis homo est qui est quilibet homo & secunda significat quod aliquis homo est qui non est aliquis homo. **S**ed forte arguitur probando illam alii quis homo est & nullus homo est ille. Nam ipsa est una copulativa cuius prima pars est vera & secunda est una universalis cuius quilibet singularis est vera cum prima parte: antecedens sic probatur nam quacunq; singulari scđe partis capta verum est quod aliquis homo est & ille non est ille: igitur et ceterum. **A**d istud dicitur quod quelibet singularis secundae pars potest capi cum prima parte collective vel divisa. Si collective certum est quod multe singulares sunt falsa vel saltim una: quod tunc valebit illam aliquis homo est & ille non est ille & ille non est ille & sic de aliis quod falsa est. Si vero dividitur: dicitur tunc: negando illam consequentiam: quod libet singularis illius universalis est vera cum prima parte;

igitur ipsa universalis est vera cum prima parte: & causa est quod relatum in illa universalis refertur ad unum antecedens collective. **C**um potest aliter dici quod si capiantur diversi non sicut singulares scđe p[ro]pterea: quod mutatur relatio: & tunc ut illam aliquis homo est & ille non est ille & aliquis homo est & ille non est ille & sic de aliis modo certum est quod que libet stellarum est vera. Et per hoc p[ro]p[ter]e responsio ad secundum argumentum principale. **A**d tertium argumentum respondeo sicut prius negando illam aliquis homo est & sor. est ille & ceterum. **E**t ulterius concedo quod a. est verum & b. est falsum. Et tunc ad argumentum si b. esset loco a. b. esset verum sed qualitercumque tunc significaret illa significat & est igitur. **R**esideo negando minorem: eo quod si b. esset loco a. tunc significaret quod pl. esset aliquis homo: sed iam significat quod pl. est aliquis homo qui est sor. quodcumque pars est verum & reliquum est falsum. **S**imiliter si c. singularis est loco a. ipsa significaret quod cicero est aliquis homo sed iam quarto loco posita significat quod cicero est aliquis homo qui est sor. & pl. & sic patet diversitas. **A**d quartum nego illam consequentiam ex quod insertur quod duo contradictionia sunt simul vera. Et dico quod secunda pars disjunctive significat quod sor. est omnis homo qui currit: & rō est: quod secunda pars illius copulativa aliquis homo currit & sor. non est ille: significat quod sor. aliquis homo qui currit non est: cum ly ille sit determinate: quod refertur ad terminum stantem determinate: ergo oppositum suum quod est secunda pars illius disjunctive significat sicut dictum est: eo quod in contradictioni termini debet supponere oppositum p[ro]positum tunc quod in huiusmodi copulativa & disjunctiva modo affirmativis in cludentibus relationem propter dependentiad ad precedens non debeat dari contradictionem in his per negationem prepositam & non ratione illius probare sed ratione oppositi affirmativi. aliter duo contradictionia essent simul falsa: ut p[ro]p[ter]e: & disjunctiva sicut: nam prima pars est falsa: & scđa conuertitur cum illa o[ste]ndat quod non est aliquis homo non est rōnale: & copulativa est falsa ut p[ro]p[ter]e: & disjunctiva sicut: nam prima pars est falsa: & scđa significat quod non es ille qui est aliquis homo: negatur: quod ly ille non est sicutur ratione negationis p[ro]p[ter]e dependentia quam h[oc] a suo ante sed sufficit quod talis singularis sit vera in aliquis homo qui est non es. **A**d confirmationem admittit casum: & dico quod nostra pp[ro]posita prolatar[um] a sorte: vel platonem est vera vel falsa nisi f[ac]tum relatione vel respectu quem habet ad aliam pp[ro]positam: vni si fiat copulativa ex illis: cum illa tertia pp[ro]posita aliquis homo est: aliter refertur ly ille prima pp[ro]posita quod ultime unde sicut dicebatur prius si pp[ro]posita dicta a sorte fuerit ultima ipsa est falsa & alia dicta a platonem est falsa quare et ceterum.

Quinta regula principalis est ista: si animus relatiu[m] ydeceptitatis subiectu[m] hypothetice relati supponit mobilis affirmativa relatum supponit et mobilis sigillatim & divisi in compatio[n]e ad compositionem ut quilibet homo est & ille est sor. quilibet homo est & ille est unus solus homo: dato quod quilibet homo sit sor. prima data est vera: sed hec est falsa quilibet homo est & sor. est ille: prima enim significat quod quilibet homo est & quilibet homo qui est: est sor. sed scđa significat quod sor. est quilibet homo qui est. **S**imiliter illa est falsa: tunc lapis est animal vel sor. est illud: & illa est vera lapis non est animal nec sor. est illud: prima enim significat quod tunc lapis est & quilibet homo qui est: est sor. scđa significat quod lapis non est animal & sor. o[ste]ndat lapis non est animal lapis est. **S**icut est vera lapis animal non est & sor. non est illud: Secunda enim pars significat quod sor. animal non lapis non est & h[oc] est verum: quod ipse sor. pl. non lapis non est. **E**x his apparet falsitas talium propositionum quocunque casu positior

Prima pars

omnia composita sitorum sunt et illa nec sunt finita nec infinita: omnes homines similes currunt et nullus illorum monetur: infinite sunt partes sor. equales non communicantes: et nulla illarum est pars sor. prima enim significat quod omnia possibilia isto sunt que nec sunt finita nec infinita. Secunda significat quod omnes homines similes currunt quoniam nullus monetur: et tertia significat quod infinite sunt partes sor. equales non communicantes que non sunt partes sor. vel quare nulla est pars sor. modo certum est quod queritur illarum est. alia sic significando.

Contra istam regulas arguit sic: Ex ipsa sequitur quod huius est fallax tu non es animal vel tu non es illud: quod per regulam scda pars significat quod tu oes animal et tu non es illud: quod per regulam: scda significat quod animal non es modo hoc vi verum. Secundo arguitur probando illam quod homo est et unus solus homo est ille: quare negat opinio. Nam iste homo est et unus solus est ille et iste homo est et unus solus homo est ille: igitur et ceterum. Tertio arguit quod infinite sunt partes sor. equales non coelestes et ceterum. nam nulle sunt infinite partes sor. equeles non coelestes: igitur nulla illarum est pars sor. Sunt quatuor homines oes homines quorum duo primi sunt nigri et alii duo albi: tunc p3 quod nulli sunt oes homines similes et per omnes nullus illorum monetur: quare et ceterum. Quarto arguitur probando illam oia possibilia sitorum sunt et illa nec sunt finita nec infinita: et assigno ista quatuor dictoria contingentia rex sedet: nullus rex sedet: in curris tu non curris: quo posito p3 quod oia possibilia sitorum sunt: et quod illa non sunt finita nec infinita: arguitur. Nam numerus compositus ex illis quatuor propontibus non est finitus nec infinitus ergo et ceterum. Propter p3 et annos probatur. Nam si aliquis numerus sit cuius oes unitates non sunt finite nec infinite ille numerus nec est finitus nec infinitus: sed iste numerus datus est huiusmodi igitur et ceterum. Sequentia cum maior patet: et minor arguitur sic: et sit. a. numerus datus: tunc sic nulle due unitates. a. sunt oes unitates. a. nec aliqua tres nec aliqua quatuor sunt omnes unitates. a. et sic in infinitum: ergo nulle unitates sunt omnes unitates ipsius. a. igitur ut prius. a. est numerus quod nec est finitus nec infinitus: assumptus probatur. quod nulle due unitates sunt ipsi. a. nec tres nec quatuor: pente de se patet: quod quibuslibet duabus unitatibus captis ille non sunt oes unitates. a. eo quod tres unitates sunt unitates oes unitates. a. Similiter nulle tres unitates sunt oes unitates a. quod quibuslibet tres detinuntur adhuc sunt aliae tres quam ille que sunt unitates ipsius. a. quod illarum tria unitatis quibuslibet denique amoneatur una unitas et ponat quartam unitatem et sequitur quod ille tres unitates tunc assignatae erunt unitates ipsius. a. sicut prius fuerunt aliae tres assignatae. Et quod nulle quatuor unitates sunt unitates istius numeri. a. p3: quod nec iste quatuor que sunt. a. numerus nec aliqua que non sunt. a. sicut est sat notum. Et quod iste quatuor unitates non sunt unitates. a. patet: quia iste non sunt aliqua nec aliquid ipsi. a. sed sunt totus numerus. a.

Ad ista respondetur Ad primum negando conclusionem: scda. n. pars significat quod tu oes animal quod non est non es: et vero: et nego scdam conclusionem: quod illud sit determinate supponit tamen in comparatione ad aliud extremum. s. subm ita quod scda pars ibidem significat quod tu illud animal quod tu es non es. Ad secundum principale nego illam quilibet homo est et unus solus homo est ille: Et tunc ad probationem nego prius: quod arguit a pluribus propositionibus determinatis vel discretis ad unam determinata respectu termini stantis confusa et distributiva. Sed sic deberet argui. Iste homo est et unus solus homo est ille et iste homo est et idem unus solus homo est ille determinato priori et sic de singulis: ergo quod homo est et unus solus homo est ille: 2ceditur propositio et negatur quod singularis aitis preter primam. Ad tertium nego sic prius illas propontes: infinite sunt partes et ceterum. oia possibilia sitorum sunt et ceterum. Et tunc ad probationem nego: propositio: quod illarum non refertur ad partes stantem mobiliter cum illo syncategoremate infinite: sed significat quod illarum

partium est pars sor. deinde quocumque supposito illi termini partes distributi. Et similiter dicitur ad aliud negando sequentiam et ceterum. Ad quartum respondeo procedendo illam oiam possibilia isto sunt si ly oia tenet divisum vivere tenere collective negare ipsa: eo quod ipsa tunc significaret quod aliquis sit oia possibilia isto quod falsum est. Concedo ergo eas si ly omnia tenentur divisum: et viterius nego quod illa nec sunt finita nec infinita: uno sunt finita. Et viterius nego quod a. numerus non sit finitus nec infinitus. Et tunc ad probationem nego consequentiam hanc: si aliquis sit numerus cuius non omnes unitates sunt. finite nec infinite: iste numerus non est finitus nec infinitus: uno concedo quod nullius: quod nullius talis numeri sunt aliquae omnes unitates: sicut probabat argumentum factum. Et si arguitur quod sic: quod quibuslibet sunt unitates alicuius numeri iste sunt finite vel infinite: igitur omnes unitates a numeris sunt finite vel infinite: et si sic ergo aliqua sunt omnes unitates talis numeri. Huius dicitur distinguendo antecedens bus consequentes: eo quod iste terminus omnes potest teniri collective et est sensus que sunt omnes unitates huius numeri sunt finite vel infinite: et iste sensus implicat quod aliquae sunt omnes unitates illius numeri. a. et hoc est falsum: quibuslibet dentur: et sic tenet consequentia facta: omnes unitates illius numeri sunt finite vel infinite: igitur aliquae sunt omnes unitates illius numeri: sed antecedens est falsum sicut et consequens: sed tenendo illum terminum omnes divisum: est iste sensus omnes unitates istius numeri sunt finite vel infinite id est quibuslibet sunt unitates illius numeri ille sunt finite vel infinite et tunc est sensus verus: et non valet illa consequentia prius facta sic accipiendo illum terminum omnium omnis. Ex eodem potest concedi quod nulle sunt omnes unitates pauciores illis quatuor: quod non sunt nec tres nec quatuor: ut argumentum prius probavit: et non sequitur tantum duae vel tres unitates sunt pauciores illis quatuor: ergo aliqua sunt omnes unitates illius numeri: sicut non sequitur tamen duo sitorum sunt possibilia: isto: igitur aliqua sunt omnes possibilia sitorum: quod licet sunt tamen duo possibilia sitorum tamen nulla duo sunt omnes possibilia isto: min quare et ceterum.

Sexta regula principaliter intenta est ista: cuiuslibet propositionis hypothetice cujus extremum unius partis capit suppositionem ab extremo alterius partis potissimum probatio est illatio categorica: ut aliquis homo est et quilibet homo est ille: sic inferibilis est: iste homo est et quilibet homo est ille: et iste est aliquis homo ergo aliquis homo est: et quilibet homo est ille. Similiter illa aliquis homo est et sor. non est ille: sic probatur iste homo est demonstratio plena: et sor. non est ille et iste aliquis homo: igitur aliquis homo est et sor. non est ille. Ex ista regula sequitur veritas talium propositionum: aliquis homo est et si sor. est ille: sor. est platon: aliquod animal est et si tu es illud tu es asinus. Aliqua propositione est vera si sua contradictoria est vera: prima sic probatur: iste homo est demonstratio platon: et si sortes est ille sortes est platon et iste est aliquis homo: igitur aliquis homo est: et si sortes est ille sortes est platon. Secunda sic probatur: hoc animal est demonstrando asinus et si tu es illud tu es asinus et hoc animal est aliquod animal: ergo aliquod animal est et si tu es illud tu es asinus. Tertia sic probatur ista propositione est vera quibuslibet demonstrata si sua contradictoria est vera et ista est aliqua propositione: igitur aliqua propositione est vera si sua contradictoria est vera: nam ista propositione est vera quibuslibet demonstrata si istius propositionis vere contradictorium est verum: igitur ista propositione est vera: si sua contradictoria est vera: consequentia patet eo quod quandoquibus relatum refertur ad aliquod antecedens supponens discrete convertitur cum termino composito ex antecedente et altero extremo.

Contra istam regulam priores propositiones concessas arguitur sic. Nam data regula

sequitur qd aliqua copulativa significas precise iuxta compositionem suarum partium principalium est vera cuius altera pars principalis est falsa. et consequenter sequuntur omnes conclusioes reprobate in proxia op. igitur et. maior probatur. nam ista ppositio est va p respotione aliquid animal est et si tu es illud tu es asinus. Et qd secunda pars principalis est falsa probatur. Nam ipsa est una conditionalis cuius antecedens est verum et consequens impossibile ergo ipsa est falsa. non a p et antecedens probatur: qd consequens sit falsum p et qd an si verum. v tu es illud. pbo. quia aliquod animal est et si tu es illud ergo tu es illud. cōsequētia bona et an si est verum ergo et non. Secundo arguitur sic aliquod animal est et si tu es illud tu es asinus sed aliquod animal est et tu es illud. igitur tu es asinus: non falsum igitur et an si non minor igitur maior. et cōsequētia patet. qd arguitur a conditionali cum suo antecedente ad consequētis eiusdem. Tertio aliquod animal est et si tu es illud tu es asinus. igitur aliqd animal est et tu es illud: igitur tu es asinus. patet consequētia. qd arguitur a copulativa ad copulativam cui p:na pars copulativa cōsequētis sequitur ex prima pte copulative an si et secunda ex secunda: ex quo p:positio rationalis et conditionalis facte de eisdem antecedentibus et consequētibus conuertuntur. et antecedens est verum igitur et consequētis: et consequens est una copulativa cuius secunda pars principalis est falsa igitur et. Quarto arguitur sic qua ratione cōceditur qd aliquis homo est et si tu es ille tu es plato: eadē rōne debet concedi qd aliquis homo est. et si tu es ille tu es antichristus. Sed h est falsum. eo qd illa copulativa ppositio: est una copulativa cuius secunda pars est falsa ut patet. Similiter dō cōcedi qd aliquis homo est qd si est pater iste homo est pater. quocūq dato. Sed h est falsus eo qd possibile est antecedens est verum. s. aliquis homo est qd est pater absqz h qd consequens est verum. qd aliter sequeretur qd idem esset pater et suus filius qd est impossibile. Etiam priusqz tu fuisti h conditionalis non valuit significando p:reterit sicut in d. s. aliquis homo est: qui si est pater tu es pater et si ista est bona: ergo non omnis mala conditionalis est impossibilis. Et qd ista sit vera arguitur: quia tu es qui si es pater tu es pater: et tu es aliquis homo igitur et. p: consequētia per respondez. Quinto arguitur h istam ppositio nem concessam illa ppositio est vera si sua cōtradictoria est vera: et sit. a. illa homo est asin? demonstrata per ly ista: tunc ppositio est vera si sua cōtradictoria est vera: sed sua cōtradictoria est uera: igitur a ppositio est vera: non est falsum et consequētia patet: qd arguitur a conditionali cu suo antecedente ad consequens eiusdem: et minor probatur sic aliqua ppositio est et sua cōtradictoria est vera: igitur sua cōtradictoria est vera: consequētia patet a copulativa ad alteram eius parte et an si est verum ut patet ergo et non. Sexto nulla ppositio est vera si sua cōtradictoria est vera: igitur falsum est. qd aliqua ppositio est vera si sua cōtradictoria est vera. non patet et an si probatur: nec ista ppositio est va si sua cōtradictoria est va: nec ista nec illa igitur et.

Ad ista respondetur. Ad primā nego cōclusioez adductam: et concedo secundam partem istius copulative: aliquod animal est et si tu es illud: tu es asinus: et nego antecedens illius. s. tu es illud: Et tunc ad pbatonē cōcedo ista copulativam et qdlibet eius partem aliquod animal est et tu es illud: non tamē dico: qd secunda pars istius copulativa sit antecedens illius conditionalis nec secundum connexibilis: licet in noce i scripto sit similis: quia in illa copulativa: ly illud refertur ad istū terminū animal p alio supposito: qd in illis conditionali: refert enim in illa copulativa p te et i conditionali pro asino. Et ideo sicut diversa demonstratio facit propositiones multum similes in voce esse impletentes sic eodem modo et relatio. Ad secundū cu arguebat aliquod animal est et si tu es illud tu es asin?: s. aliquod animal est et tu es illud igitur et. nego consequētiam. Et tunc ad pbatonez dico primo qd in maiori illud non est an conditionalis aliquod animal est et tu es illud: sed solū tu es illud: quia talis maior non est conditionalis sed copulativa: sed sic deberet argui: aliquod

animal est si tu es illud tu es asinus: sed tu es illud igitur aliquid animal est et tu es asinus: cōsequētia est bona sed minor negat ut prius: vbi tñ i minori i p:o: i cōsequētia referret relatiū pro eodē pro quo i maior p:na est satis bona: sed qd mutat relatio ideo mutat an conditionalis qd re et. Ad tertium nego p:na. Et ad pbatonē cōcedo qd rōna lis ppositio et cōditionalis ouertūtur de cōsilibz antecedētibz et p:ntibus: sed sic non est i pposito pp distinctionē et diversitate relationis: vñ sicut p:us dicebat i ista p:pone aliquod animal est: et si tu es illud tu es asinus refertur ly illud ad istū terminū animal p: asino: s. i ista p:pone: aliquod animal est et tu es illud: igitur tu es asin? refertur ly illud ad istū terminū animal p: te quare est magna diuersitas. Ad quartū cū insertur qd h est cōcedēda: aliquis homo est et si tu es antichristus ita bene sicut et alia: nego consequētiam: qd i ista p:positio: aliquis homo est et si tu es ille tu es plato: refertur illud relatiū ille ad istū terminū aliquis homo p: suo supposito quod tu non es: sed in illa p:positio: aliquis homo est: et si tu es ille tu es antichristus: refert ly ille ad ly aliquis homo p: o nullo supposito quod est antichristus: ed qd ille terminus antichristus non est suppositum istius termini homo: licet aliquando erit: modo notū est qd relato vel demonstrato quocūq homine qui non est antichristus: talis conditionalis non valet: si ille homo est pater ille antichristus est pater vel si tu es ille tu es antichristus. Ideo conditionalis que fuit secunda pars copulative illate fuit falsa. ob quā causam negabatur. Ad aliud quando dicitur qd hec etiam est concedenda: aliquis homo est qui si est pater ille homo est pater: quocūq demonstrato: respondeatur negando qd hec sit simpliciter cōcedenda cum p:oponitur: immo pposita tali p:positio ne debet queri an p:er subiectum consequētis in conditionali demonstretur homo qui est vel non. Si sic bene conceditur. Si autem ille homo non sit tunc nego qd aliquis homo est qui si est pater ille est pater: verbi gratia de antichristo qui nūndū fuit generatus. Ad quintū concedo qd aliqua p:positio est vera si sua cōtradictoria est vera. Et vltius nego antecedens istius p:ditionis tāquā impossibile. scilicet sua cōtradictoria est vera. Et tunc ad argumentum respondeo sicut prius concedendo illa copulativa aliqua p:positio est et sua cōtradictoria est vera: sed secunda pars istius copulativa non est eadem cum antecedente illius conditionalis propter diuersam relationem ut dictum est. Ad vltimum concedo sicut prius qd aliqua p:positio est vera si sua cōtradictoria est vera: sicut concedo qd aliquod animal mouetur si homo currat licet nullū animal mouatur. Et vltius concedo qd nulla p:positio est vera: si sua cōtradictoria est vera: et quālibet eius singularem quia antecedens istius conditionalis est impossibile et sic ista non contradicunt. Aliqua p:positio est vera si sua cōtradictoria est vera: et nulla p:positio est vera si sua cōtradictoria est vera: sicut nec ista p:tra dicunt pater est si tñ pater est et nullus pater est si tñ pater est. Similiter ista non contradicunt a p:positio est vera si sua cōtradictoria est vera. Et a p:positio non est vera si sua cōtradictoria est vera: sicut nec ista: homo animal currat si homo currat et homo animal non currat. si hō currat. Per h p:z qd tales sunt cōcedēde aliquod p:po est va: et si illaz scires sic significādo eēs asin?. Similiter aliquod substantia est et si tu es illa tu es lapis: aliquod contradictorium est verum suum contradictorium est verum: et non sequitur aliquod contradictorium est verum si suum cōtradictorium est verum ergo aliquid cōtradictorium est qd si suum est verum: sicut non sequitur antīxps est qui si est albus est coloratus. Similiter etiam non sequitur nullū cōtradictorium est verum si suum cōtradictorium est verum ergo nullū contradictorium est verum: sicut non sequitur nullus pater est animal si tantum pater est animal ergo nullus pater est qui si tantum pater est homo est animal. In qua libet enim istarum antecedens est verum et non falsum. Et hec de suppositionibus sufficiant.

Prima Pars

De terminis cōfidentibus.

Notis significationibus & suppositionibus terminorum nunc de terminis viam confundēdi habentibus ē vterius prosequēdū. Et p̄io de hoc v̄bo differt qđ cōiter dicit exponi p̄ositionem extremoz & negationē vni a re liquo ita qđ dicitur habere tres exponentes. duas affirmativas in quibus subiectū & p̄dicatū propositionis expōnēde vel saltum termini sinonimi subiicitur v̄bo substātiū p̄dicatē s̄m adiacēs: & tertiam negatiā in qua unus talium terminorū remouetur a reliquo: vt tu differs ab asino: exponitur: tu es & asinus ē & tu nō es asinus: In. a. instanti tu differebas ab asino: exponitur sic: in. a. instanti tu fuisti & in. a. instanti asinus fuit & in. a. instanti tu nō fuisti asinus igitur in. a. instanti tu differebas ab asino. In. b. instanti tu differes ab asino exponitur sic. In. b. instanti tu eris & in. b. instanti asinus erit & in. b. instanti tu non eris asinus igitur &c. ita qđ quelibet trium exponentium istoz terminorum differt aliud & non idem & verba sunt conformati tempo: is verbo propositionis principaliter exponēde. Ex istis sequuntur aliquid conclusiones prima ē: qđ sor. differt ab omni homine: & tamen ipse non differt ab aliquo homine prima pars conclusionis patet per exponentes: quoniam sor. est. vt suppono & omnis homo est & sor. non est omnis homo: ergo sor. differt ab omni homine. Secunda pars conclusionis patet: quia si non: detur qđ sor. differt ab aliquo homine: & sequitur qđ sor. non est aliquid homo: per illam regulam ab exposita ad quālibet suarum exponentium est consequentia bona: & sicut conceditur h̄ conclusio: ita cōceditur qđ sor. differt a quo libet & tñ nihil differt ab aliquo.

Contra istam conclusionem arguitur probando qđ sor. non differt ab omni homine: quia sicut sequitur: sor. differt ab asino ergo inter sortem & asinum est differentia: ita sequitur a pari sor. differt ab omni homine igitur inter sor. & omnem hominem est differentia: consequens est falsum eo qđ inter sortem & sor. non est differentia. Secundo arguitur sic. Sor. differt ab omni homine: igitur sor. differt ab omni homine a quo ipse differt vel differt ab omni homine a quo ipse non differt. Si dicat qđ ipse differt ab omni homine a quo ipse non differt. Contra a nullo sor. differt a quo ipse non differt: ergo ipse non differt ab omni homine a quo ipse non differt. Similiter si sor. differt ab omni homine a quo ipse non differt & ipse est quilibet homo a quo ipse non differt. igitur sor. differt a se ipso: quod est impossibile. Ideo si concedit qđ sor. differt ab omni homine a quo ipse differt. Contra ergo sortes differt ab omni homine: & ab omni homine differt: quia sequitur sor. differt ab omni homine a quo ipse differt: ergo differt ab omni homine: & ab isto differt. Et ultra igitur a quolibet homine differt qđ est falsum. Item si iste homo demonstrato sorte differt ab omni homine: igitur omnis homo a quo ipse differt est: & ultra igitur omnis homo est a quo ipse differt. Prima consequentia patet: quia ad exponentes antecedentis sequuntur exponentes consequentis: & secunda cōseqnētia probatur: quia quelibet singularis consequentis convertitur cum aliqua singulari astanti: & econtra & cuilibet supposito subiecti correspondet una singularis g° &c. antecedens sic probatur quia sequit formaliter. Iste homo a quo iste homo differt est: igitur iste homo ē a quo iste homo differt & econtra. Et qđ illud consequens sit falsus vñ omnis homo est a quo iste homo differt: patet: quia sequitur: omnis homo ē a quo iste homo differt iste homo est homo demonstrato sor. igitur iste homo est a quo ipse differt: consequētis impossibile. Similiter homo non est a quo iste homo differt igitur &c. antecedens patet: quia sortes non est a quo ipse differt & sortes est homo: igitur &c.

Ad ista respondetur Ad prīmū nego consequētiam: quia per tale medium inter me & asinum vel inter

sortem & asinum est differentia non probatur ista sortes differt ab asino: sed per eius exponentes: ideo similitudo non valet. Cuel aliter potest dici: qđ sicut ly homine in antecedente stat determinate ita deberet stare in cōsequēte. Sed h̄ est falsum: quia in ista propositione inter sortes & omnem hominem est differentia supponit ly hominem p̄fusa & distributiva. Ideo debet sic argui si opponēs oī veller. Soz. differt ab oī hoī ergo iter sorte & hoī ē differentia ita qđ ly hominem supponit eodem modo sicut p̄s. Ad secundum concedo qđ soz. differt ab oī hoī a quo ipse differt: & vterius cum insertur qđ ipse differt ab omni homine & ab isto differt: nego cōsequātiaz: quia relatiū nō h̄ resolvi ex quo ipsum p̄cedit dictio habens vim confundēdi. Sed contra sor. differt ab aliquo homine a quo ipse non differt: & qua ratione differt ab uno a quo ipse non differt eadem ratione differt a quolibet a quo ipse non differt: igitur ipse differt ab omni homine a quo ipse non differt: consequentia patet & assumptaz arguitur: quia sor. differt ab aliquo a quo nihil differt: probatur ipse differt ab aliquo a quo non differt aliquid igitur &c. consequentia cum prima & tertia exponentib⁹ patet & secunda probatur: quia si aliquid a quo differt aliiquid est sit ille sortes. Contra a sor. differt aliquid igitur sor. non est aliquid: consequentia patet ab exposita ad alteraz exponentium. Ad istud nego qđ sor. differt ab aliquo a quo non differt: nego similiter qđ sor. differet ab aliquo quo non differet. Et vterius cōceditur qđ a sor. differt aliquid: & nego illam consequentiam ergo sor. non est aliquid nec hic arguit ab exposita ad unam suarum exponentium quia ista propositio a sor. differt aliquid: debet sic exponi sor. ē & aliquid est & sor. aliquid nō est. Et si arguitur a sorte differt aliquid ipse est aliquid ergo ipse a se differt: negligatur consequentia: quia ly aliquid non confunditur mobiliter: eo qđ ly differt non habet vim inobilitandi nisi terminum a se rectū a parte post. Sed sic nō ēl proposito: quia ly aliquid requiritur a parte ante & non a parte post. Ad tertium principale cum insertur qđ omnis homo a quo sor. differt est: concedo consequentiam & consequētia & vterius nego illam consequentiam: igitur omnis homo est a quo sortes differt. Et ad probationem quelibet singularis consequentis convertitur cum aliqua singulari antecedentis & econtra igitur &c. nego consequentiam: oportet enim qđ non plures singulares haberet una qđ alia. Et qđ cuilibet supposito subiecti responderet una singularis. sed sic non est in proposito: eo qđ plures sūt singulares consequentis qđ astanti: nulla enī est singularis antecedentis in qua non demonstratur homo differens a sor. Sz. scōseqnēte demonstratur oīs homo differens a sor. & non differens a sor. &c. Sed contra istam respondeō: arguitur probando illā oīs hō est a quo sor. differt: qđ in ens a quo sortes differt est homo igitur &c. p̄z consequētia ab exclusa ad suam vniuersalem de terminis transpositis & aīs sic arguitur: ens a quo sor. differt est homo: & nihil aliud qđ ens a quo sortes differt est homo igitur &c. patet consequentia ab exponentibus ad expositum: & maior patet & minor probatur sic: nihil aliud qđ ens ē homo igitur nihil aliud qđ ens a quo sortes differt ē homo: p̄z p̄ia qđ arguit a superiori ad suū iferens cū negatiōe p̄posita. Ad istud respondetur negando illam minorem nihil aliud qđ ens a quo sor. differt est homo qđ ipse est homo & ipse est aliud qđ ens a quo ipse differt: & ad probationem nego consequentiam: & dico qđ licet arguatur a superiori ad suū inserius negatione precedente non tam ennegatione precedente & distributē superius & iferens: eo qđ illi termini ens & ens a quo sortes differt stant immobilitate virtute duorum signorum precedentium. scilicet nihil & quā. Et si dicitur qđ sunt tria signa p̄cedentia ergo mobilitant terminum immediate sequenteū. Illego consequentiam: & causa est: quia non qđlibet illorum signorum sicut ly aliud posset de perse mobilitare terminū

num in recto sed solum in obliquio. **I**psius proposito ly aliud si in nat nec spedit ista signa ad mobilitatem vel immobilitatem.

Secunda conclusio est ista: quod nihil quod est homo differt ab homine: et tamen ab omni homine differt homo: prima pars conclusionis patet: quia si aliquid quod est homo differt ab homine sit illud plato: et sequitur quod plato non est homo. Secunda pars conclusionis probatur expositio sic: ab homine differt homo: et nihil est homo quin ab illo differt homo ergo et ceterum consequentia per hoc et maior probatur: quia a sorte differt homo ergo. antecedens sic: a sor. differt plato. et plato est aliquis homo ergo a sorte differt homo: per consequentiam anteriori ad suum superius sine impedimento: sicut probatur ista maior: prout potest probari minor alia.

Contra primam partem conclusionis arguitur sic: plato differt ab homine et plato est aliquid quod est homo: ergo aliquid quod est homo differt ab homine: consequentia patet et maior probatur. Nam plato differt ab isto homine. Et ab isto et sic de aliis. Et tamen sunt omnes homines: igitur plato differt ab homine: consequentia patet quod arguitur sub isto termino homine stante confuse et distributio cum debito medio: et auctor probatur: quod plato est: et iste homo et iste et sic ultra sunt: sed plato non est iste homo: et iste et iste: et sic ultra igitur et ceterum. Et confirmatur: plato differt a superiori a se: sed homo est superior ad platonem: ergo plato differt ab homine: patet consequentia a termino stante confuse et distributio et ceterum. Prima pars antecedentis patet per suas exponentes: et secunda probatur: quod ly homo significat omnia que significat ly plato. et aliqua ultra. **Secundo** arguitur sic: aliquid ab homine est homo: ergo homo est aliquid ab homine: consequentia patet et antecedens probatur: quod aliquid ab isto homine est homo et aliquid ab ista homine est homo et sic de aliis et isti sunt omnes homines: ergo aliquid ab homine est homo: consequentia per hoc: ly homo stat confuse et distributio et per consequentes contingit descendere ad oiam sua supposita copulativa. **Tertio** arguitur sic: tu es non homo igitur tu differs ab homine: consequentia patet et auctor probatur non homo vere et affirmativa predicatur de te sed quicquid vere et affirmativa predicatur de te vero est quod tu es illud igitur tu es non homo: consequentia cum minori patet: et maior arguitur. **Iste** terminus homo vere et affirmativa predicatur de te sed iste terminus homo est non homo ergo et ceterum. **Confirmatur** tu es homo igitur tu es non homo patet quod arguitur ab inferiori ad suum superiorum: probatur aliquid est superior ad ly homo: sed nihil nisi non homo igitur et ceterum. **Quarto** arguitur sic: tu non es: ergo tu non es homo: consequentia patet et antecedens probatur: quod non possibile est te esse: ergo tu non es: auctor probatur: quia si possibile est te esse vel ergo eque possibile est te esse sicut tu es vel magis vel minus: si minus possibile est te esse et ceterum: tu es igitur gradus latitudinis possibilis sub quo possibile est te esse plus distat a non gradu latitudinis possibilis quam gradus latitudinis entitatis sub quo iste homo est distat a non gradu latitudinis entitatis: et si sic stat tota latitudine entitatis tui corrupti non corrupta tota latitudine possibilis. Et si sic sequitur quod stat te posse esse post unum corruptibile quod est impossibile nimirum. Si autem dicatur quod magis possibile est istum esse vel te esse quam tu es: ergo potentia tui ad esse est maior quam tu es: tunc sic: et sit potentia esse tamen a. tunc quod utrum potestia a. ad esse sit maior quam tu es est vel non. Si dicas quod sic: ergo potentia ad esse est maior: suo est et nihil est maior quam tu es: tunc sic: et sit potentia esse tamen a. tunc quod utrum potestia a. ad esse sit maior quam tu es est vel non. Si dicas quod sic: ergo potentia ad esse est maior: suo est et nihil est maior quam tu es: tunc sic: et sit potentia esse tamen a. tunc quod utrum potestia a. ad esse non est maior: tuo est. Et si sic patet processus in infinitum in istis potentias quod non est verum. **S**i dicas quod potestia a. ad esse sit eadem cum tamen est: tunc sic nihil est maius seipso: sed potentia ipsius ad esse est eadem enim tu es igitur potentia a. ad esse non est maior: tuo est. Et si sic non magis possibile. Si ergo conceditur quod eque possibile est te esse sicut tu es: contra in infinitum possibile est te esse et solum sub gradu finito est tu es igitur et ceterum. consequentia patet: et maior probatur sic: eque possibile est te esse et ceterum sicut te produci ad esse supposito quod tu incipias esse sed in finitu-

tum possibile est te produci ad esse ergo in infinitum possibile est te esse: per hoc etiam probatur: eque possibile est te produci sicut possibile est aliquid producere te: sed in infinitum possibile est producere te: igitur et ceterum per hoc etiam probatur: quod potentia aliquid potest producere te tamen possibile est aliquid producere te: sed infinita potentia aliquid potest producere te: quia non tanta quin in duplo maiori igitur et ceterum.

Contra secundam partem conclusionis arguitur sic: Si ab homine differt homo sit ergo quod est te. **C**ontra a te differt homo igitur tu es non idem homini: per hoc etiam consequentia a simili: quia bene sequitur a te differt plato igitur tu es non idem plato. **S**ecundo si a te differt homo igitur tibi est idem non homo: per hoc etiam per hoc etiam consequentia per istam regulam ab affirmativa de predicto infinito ad negativa dicitur finito.

Ad ista argumenta respondetur. **A**d plato differt ab homine. et ad probationem nego consequentiam: quia sub termino stante confuse et distributio non contingit descendere copulatum sed copulativa sic arguendo: plato differt ab isto homine: et differt ab isto homine et ceterum. ergo plato differt ab homine: consequentia bona et antecedens est falsum. **A**d confirmationem nego tamem maiorem quam minorem: licet enim ly homo sit superior ad ly plato. nihil tamen est superior ad platonem: cuius oppositum impli cat maior: et intendit minor: superioritas enim non est nisi inter terminos: sicut nec conversio nisi inter propositiones si tamem superioritas capere large non semper pro superioritate terminorum tunc posset concedi maior: et continue negari minor. **A**d secundum nego quod aliquid ab homine est homo. Et ad probationem nego consequentiam: et tunc quando dicitur quod arguitur sub termino stante confuse et distributio igitur et ceterum nego consequentiam: oportet enim quod talis terminus staret confuse et distributio mobiliter sic quod nullus terminus probabilis ipsum precederet qualiter non est in proposito: sicut non sequitur: differens ab ente est: et differens ab isto ente est et ceterum. ergo differens ab ente est: auctor est verum et non falsum: Ideo dico quod nulla illarum propositio non est sic probanda: sed resoluta: ut hoc est homo et hoc est aliquid ab homine: ergo aliquid ab homine est homo: per hoc est bona sed minor est falsa. Sicut et alia dicitur probari: ut hoc est et hoc est differens ab ente igitur differens ab ente est: per hoc bona: sed minor est falsa. melius tamen diceretur quod ly homo stat distributio mobiliter: sed non bene descendit nisi arguit: continue respectu eiusdem suppositi: ut aliquid ab isto homine est homo et idem aliquid ab isto homine est homo et sic de aliis sed auctor est falsum: ut per hoc et ceterum. **N**ota quod non valet ista consequentia: hoc est demonstrando unum binarium et ens est et hoc non est ens igitur hoc est differens ab ente sed solum sequitur quod h est differens vel differentia ab ente. **A**d h enim quod per hoc foret bona oportet sumere taliter minorum vel maiorum h est aliquid quod est falsum: demostriato illo binario. **A**d tertium nego quod sicut non homo. Et ad probationem nego minorem: eo quod nihil predicatur de me: predicatio non solum modum fit inter terminos: sed aliquid est maior tenet ly non infinite. Ego autem concedo maiorem: quia negatio preposita toti propositioni non potest infinite teneri sed semper mere negative. Illa enim propositio non homo vere et affirmativa predicatur de te: et hoc est verum. **A**d confirmationem nego consequentiam: Et ad eius probationem nego quod ibi arguitur ab inferiori ad suum superiorum: Unde licet non homo sit superior ad istum terminum homo: et etiam aliquid non homo sit superior ad ly homo: quia ly animal: non tamem ly non homo est superior ad istum terminum homo. Et si arguitur contra: omnia que significat ly homo: significat ly non homo et non econtra: ergo ly non homo est superior ad ly homo: dicitur negatio consequentiam: oportet enim addere quod iste terminus non homo significet vere et affirmativa quicquid significat iste terminus homo: qualiter non est in proposito.

Prima Pars

CAd quartum dicitur quod eque possibile est te esse sicut tu es: et ultius negat quod in infinitum possibile est te esse: et similiter negatur quod in infinitum possibile est te produci. Et ad probationem quando arguitur: eque possibile est te produci sicut aliquid potest producere te: nego: supposito quod ly sicut confundat: unde in infinitum possibile est aliud producere te. **C**Ad argumenta facta contra secundam partem conclusionis respondeo primo. ad primum dicendum quod ibi non est similitudo. **C**Ad alind dicitur concedendo priorem et prius. nam sicut differt non confundit rectum sic nec ly non idem sed solum obliquum et ultius negatur consequentia secunda: nec arguitur ab affirmativa de predicato infinito: eo quod hoc totum non idem homini non est terminus infinitus.

Tertia conclusio est ista omnis homo differt ab omni homine qui est et qui fuit et qui erit et qui potest esse et tamen a nullo homine differt omnis homo: prima pars huius conclusionis patet: quia quocumque homine demonstrato verum est quod ipse est et omnis homo qui est et qui fuit et qui erit et qui potest esse: et ipse non est omnis homo qui est qui fuit qui erit et qui potest esse igitur et ceterum. Secunda pars conclusionis patet: eo quod quilibet homo est homo et nullum istorum differt a se.

Contra primam partem conclusionis arguitur sic: tu es ois homo: igitur tu non differs ab omni homine: consequentia patet et antecedens probatur: tu es quilibet vel differens a quolibet: sed omnis homo est aliquid, vel differens a quolibet. ergo tu es omnis homo: consequentia patet a superiori ad suum inferius distributio et cum debito medio: et minor: patet: sed maior probatur: quia tu es differens a quolibet igitur tu es quilibet vel differens a quolibet: consequentia patet a parte disiuncti ad totum disiunctum.

Contra secundam partem conclusionis arguitur sic. sortes differt a seipso et non est maior ratio de sorte quam de quolibet alio. ergo omnis homo differt a se. et per consequens ab omni homine differt omnis homo. consequentia patet et maior probatur: et pono quod a sorte et b. plato: tunc arguitur sic. omne aliud. a. b. quod non est. a. differt ab. a. sed omne. a. est aliud. a. b. quod non est. a. ergo omne. a. differt ab. a. patet consequentia. et syllogismus i barbara et antecedens probatur pro utraq; sui parte: primo pro maior: sic. maior est una universalis cuius quilibet singularis est vera et cuiuslibet supposito subjecti correspondet una singularis igitur et ceterum. alias sic. b. alind. a. b. quod non est. a. differt ab. a. et hoc alind. a. b. quod non est. a. differt ab. a. et sic de alijs. Similiter omne tale quod non est hoc. a. differt ab hoc. a. sed omne aliud. a. b. quod non est hoc. a. est tale quod non est b. a. ergo omne aliud. a. b. quod non est b. a. differt ab hoc. a. et sic maior est vera: et minor principialis probatur videlicet quod omne. a. est aliud. a. b. quod non est. a. quia omne. a. est: et omne. b. quod non est. a. est et nullum. a. est. b. quod non est. a. et ceterum. **C**Secundo arguitur sic: utrum ipsum demonstrando. a. et b. si ipsum est. b. ergo. a. differt ab. a. sed. a. est alterum istorum si ipsum est. b. ergo. a. differt ab. a. patet consequentia: eo quod arguitur a termino stante confuse et distributio ad suum inferius cum sufficienti medio: et maior probatur hoc istorum si ipsum est. b. differt ab. a. demonstrando. a. Et hoc istorum demonstrando. b. si ipsum est. b. differt ab. a. et non sunt plura istorum: ergo consequentia patet: et maior probatur. scilicet hoc istorum si ipsum est. b. ipsum differt ab. a. igitur et ceterum. quia si hoc istum est. b. ipsum differt ab. a. patet consequentia ab uno convertibili ad suum convertibile et antecedens est verum: quia est una conditionalis cuius antecedens est impossibile. **C**Tertio arguitur sic: ab aliquo vero differt omne verum: igitur aperte ab aliquo homine differt ois homo: consequentia patet et antecedens probatur: verum differt a vero: igitur et ceterum. antecedens sic: verum differt a vero quod non potest diffire a vero igitur verum differt

a vero: consequentia patet et antecedens probatur. Et sit a. ista propositio tu es homo. tunc. a. differt aero quod non potest diffire aero. igitur verum differt aero. consequentia patet et antecedens probatur. a. est. et verum quod non potest diffire aero: est. Sed. a. non est verum quod non potest diffire aero: ergo differt aero quod non potest diffire aero: consequentia patet cum propria exponitur: et secunda etiam patet: quia deinde est verum quod non potest diffire aero: tertia etiam patet: quod si non det oppositum: quod a. est verum quod non potest diffire aero sed b non: quia. a. quod iam est verum potest esse falsum ergo potest diffire aero. **C**Quarto arguitur p. obviando quod a te differt omnis homo: quia tu es et omnis homo est. et tu non es omnis: igitur a te differt ois homo: consequentia patet: quod arguitur ab exponentibus ad expositam et animis est verum: igitur et consequens. **C**Similiter diffidens ab omni homine es tu: ergo a te differt omnis homo: consequentia patet per conversionem simplicem. **C**Si similiter tibi est non idem omnis homo ergo et ceterum. consequentia patet et antecedens probatur: tibi non est idem omnis homo et tu es et omnis homo est igitur tibi est non idem omnis homo: consequentia patet. a. negativa de predicato finito ad affirmatiuam de predicato infinito cum debito medio. **C**Quinto arguitur sic: Aliqua duo differunt sunt eadem igitur et ceterum. probatur conclusio: et pono quod a. sit numerus pro rebus numeratis ex sorte et platone: et sit b. idem numerus: tunc patet quod a. et b. sunt eadem: quia quecumque sunt. a. ipsa sunt. b. et econtra. Et ex alio etiam: quod a. est b. et econtra: et quod a. et b. differunt probatur sic: b. differunt demonstrando sor. et pla. et b. sunt a. et b. ergo a. et b. differunt. Similiter signato sor. et pla. patet quod isti differunt et nullus istum differt ab altero et quilibet istorum est alter illo: ergo alijs illo: differt a se.

Ad ista argumenta respondet. **C**Ad ipsam praeconclusionis nego quod tu es quilibet: vel differens a quilibet: si significatur a parte predicati cadit super a totum sequens: et tunc ad probationem nego consequentiam. et dico quod a parte disiuncti ad totum disiunctum non valet consequentia quando terminus huius vim confundendi precedit ipsius: sicut enim nec a toto copulato ad alteram partem est bona consequentia. quando talis dictio precedit totum. Ideo conceditur quod tu differs a te et ame: quia tu es: et tu et ego sumus: et tu non es tu et ego: ergo tu differs a te et ame. Et sicut non sequitur: tu non es homo et asinus: igitur tu non es homo sic non sequitur tu differs ab homine et ab asino. igitur tu differs ab homine: nec sequitur: tu differs ab asino ergo isti differt a te: nec sequitur: a. differt a te ergo tu differs ab a. posito quod ly. a. convertatur cum ly homo: nec sequitur tu differs ab a. igitur a. differt a te: supposito quod a. convertatur cum ly. omnis homo. Et consimiliter non sequitur: tu non es asinus igitur tu non es homo vel asinus. Et enim non sequitur: tu differs ab asino: ergo tu differs ab hominem vel ab asino: quia antecedens est verum et consequens falsum: ut patet per exponentes. Ideo conceditur ista conclusio quod sor. differens a viro et muliere non differt a viro vel a muliere: sicut sor. differens ab asino vel chymera non differt ab asino et chymera: quilibet particula per exponentes posito quod sor. sit.

Ad argumenta facta contra secundam praeconclusionis respondet. **C**Ad primum admissum casu concedo consequentiam. et nego maiorem: ut omne aliud. a. b. quod non est. a. differt ab. a. quia significat quod omne aliud. a. b. quod non est. a. differt ab. a. quod patet esse falsum. Et quod ista propositio sic significat certum est quod relatum refertur ad ly. b. et ad nihil aliud: cum tamen non sit aliquid aliud antecedens explicitum: nec aliquid relatum ita propinquum sicut ly. b. et tunc ad p. simus probationem istius maioris: nego quod quilibet singularis istius universalis est via: quia demonstrando. a. falsum est quod hoc aliud ab. b. quod non est. a. differt ab. a. quia debet sic resoluti: hoc: demonstrando. a. differt ab. a. et hoc

De terminis confundentibus

33

et aliud. a. b. q̄ non est. a. ergo τ̄c. sed maior est falsa.
Ulterius ad aliam probationem istius maioris conces-
so consequentiam: τ̄ maiorē: sed nego minorem: vide-
tur q̄ omne aliud. a. b. q̄ non est hoc. a. est tale q̄ non
est hoc. a. quia. a. est aliud. a. b. q̄ non est hoc. a. τ̄ ta-
men. a. non est tale q̄ non est hoc. a. vt patet.

Ad secundum concedo consequentiam: τ̄ nego maio-
rem: videlicet q̄ vtrungq̄ illorum demonstratis. a. τ̄ b. si
ipsum est: b. differt ab. a. Et ad probationem nego q̄ q̄
libet eius singularis sit uera. vnde demonstrando. a. ē ista
falsa: hoc istorum: si ipsum est. b. differt ab. a. quia de-
bet sic resoluti hoc differt ab. a. τ̄ hoc est hoc istorum si
ipsum est. b. igitur τ̄c. Et tunc maior est falsa. Et ad p: o-
bationem istius singularis quando dicebatur si hoc istorū
est. b. hoc differt ab. a. ergo hoc istorum si ipsum est. b.
differt ab. a. nego consequentiam: eo q̄ antecedens est
una conditionalis nihil ponens: τ̄ consequens est una ca-
tegorica de p:ditionato extremo aliqd. ponens ex quo ipa
est affirmativa. Ad tertium nego q̄ a. differt a v̄o. τ̄
ad probationem. a. differt a vero q̄ non potest differre a
vero igitur. a. differt a vero: nego consequentiam: eo q̄
arguitur ab inferiori ad suum superius cum distributio-
ne sicut non sequitur: tu differs ab animali quod est asinus
ergo tu differs ab animali: vel aliter posset dici negando
illam. a. differt a vero quod non potest differre a vero.
Et viterius negatur secunda exponens: videlicet q̄ ve-
rum q̄ non potest differre auero est. τ̄ tunc ad probatio-
nem nego q̄ deum esse est verum q̄ non potest differre
auero: eo q̄ ly verum ibi sumitur nominaliter ratione re-
lativi & per consequens sumitur pro p:opositiōe vera. iō
ista propoſitio significat: q̄ deum esse est una p:opositio
vera que non potest differre auero. quod est falsoz: quia
deum esse non est propoſitio. Ad quartum nego: q̄ a
te differt omnis homo. Et ad eius probationem nego
consequentiam: nec sic debet exponi. sed isto modo: tu es
& omnis homo est: & tu omnis homo non es igitur τ̄c.
Sed tertia exponens est falsa vt patet. Ad aliam con-
firmationem nego iterum consequentiam: nec debite cō-
vertitur illa a te differt omnis homo: sed sic debet con-
verti: aliquid a quo differt omnis homo es tu quod fal-
sum est. Ad aliam confirmationem nego illam tibi est
non idem omnis homo: & tunc ad p:obationem nego cō-
sequentiam: nec arguitur a negativa de p:dicato finito τ̄c.
quia in ista tibi est non idem omnis homo ly non. non ca-
dit super ly omnis homo: sed solum super ly. idem: ideo
illa propoſitio non est de p:edicato infinito. Ulterius
tamen melius responderetur dubitando illam: tibi est non
idem omnis homo: querendo vtrum negatio cadit sup-
totum sequens vel solum super ly idem: si secundo mo-
do respondeatur sicut prius: si primo modo concedo q̄
tibi est non idem omnis homo. Et ex hoc non sequitur po-
stea q̄ a te differt omnis homo quia arguitur a termino
stante determinate vel confuse & distributine ad suum i-
ferius cum debito medio. Similiter probatur q̄ sor. non
differt a brunello numero: q̄ si sortes differt a brunello
numero: & iste est numerus demonstrando numerum
duarum caprarum ergo sor. differt a brunello isto nume-
ro. Tertio arguitur sic. Si sor. differt ab asino: hoc est
quia sor. est & asinus est & sor. non est asinus. Sed q̄ ly dis-
fert non sic exponitur patet: per porphyrium qui dicit q̄
sor. senex differt a semetipso puero & sor. mouens differt
a seipso quiescente: & sic sor. differt a se q̄ non potest po-
ni si ly differt debet exponi modo predicto. Quarto ar-
guitur sic si sor. differet ab asino: & b. asinus erit asinus: si
gnato. b. asino generando post mille annos: ergo sortes
differt ab asino: consequens falsoz supposito q̄ sor. & b.
asinus nūc simul erunt: & consequentia patet: quia argui-
tur a termino stante confuse & distributine ad suum i-
ferius cum debito medio. Similiter sequitur q̄ sor. diffe-
ret ab antichristo: & per consequens a qualibet re futura
consequentia probatur: quia tota ratio quare ponitur q̄
sor. differet ab asino est: quia sor. erit & asinus erit & sortes
non erit asinus eodem modo probatur q̄ sortes differet
ab antichristo quia sortes erit & antichristus erit: & sortes
nunquam erit antichristus: igitur τ̄c. Quinto arguitur
q̄ ly differt non habet exponi nec habet vim confunden-
di confuse & distributine: quia si sic pari ratione & talis
termini distribuentes vel privatini interficere vel destrue-
re vel spoliari obliuisci: & sic sequitur q̄ iste sunt conce-
dende: tu privatris omni bono vel omni denario quem
tu habuisti: posito q̄ uno precise privatris. Et q̄ lucifer
est sine omni pena: & beata virgo caret omni filio: & non

a. b. quia ista exponēs. a. non est. b. t̄c significat q̄ vterq;
illorum demonstratis sor. & pla. nō est illi duo simul: & eco-
tra. Sed capiendo. a. collective & b. divisine valet illam.
illi duo simul non sunt alter illorum. Et consimiliter respō-
dendum est ad illam. a. differt a se: vel isti duo differunt a
se. Ad aliud quando dicebatur signato sorte & plato
ne isti differunt & nullus istorum differt ab altero: dicitur
hoc dubitando nam si ly alterum sumatur absolute con-
clusio est satis possibilis: & ex hoc non sequitur q̄ aliquis
istorum differt a se: si vero ly. alterum sumatur relative ne-
gatur conclusio. Similiter respondendum est ad istaz
consequentialiam: unam istorum currit: & alterum istorum
currit: ergo vterq; illorum currit: dubitando vtrum ly al-
terum sumatur relative vel absolute: relatiue cōcedo p̄nāz.
sed absolute nego quare τ̄c.

Quarta cōcluſio est ista. Sortes dif-
fert ab asino & tamen nō ab omni asino sor. differret vel
differret: prima pars huius patet sūm quālibet eius par-
ticulam: primo enim patet q̄ sor. differt ab asino per suas
exponentes: patet secundo q̄ ipse differebat ab asino. vt
in medio instanti hesterne diei ut patet. Tertio q̄ ipse
differet ab asino, quia in medio instanti crastine diei.
Secunda pars conclusionis patet: quia si ab omni asin-
o sortes differret & differret ergo: non est v̄l fuit v̄l erit
asinus quando ab isto sor. differret vel differret: conse-
quens falsoz: quia ab asino qui mille annis fuit vel erit
sor. non differret nec differret & sic p̄z conclusio.

Contra primam partem istius conclu-
sionis arguitur sic. Ima-
si sor. differt ab asino: ergo per idēz differt a chymera cō-
sequentia patet: quia tota ratio quare sor. differt ab asino
est quia sor. est non idem asino: sed equaliter sortes est nō
idem chymere quia non est idem chymere: ergo sor. dif-
fert a chymera consequens est falsoz ergo & antecedens
& q̄ consequens sit falsoz patet: quia chymera non est
modo differentia non cadit nisi inter entia. Ad Secundo si
homo differt ab asino ergo differt ab asino genere vel spe-
cie vel non genere vt patet: & q̄ non specie p:obo: quia si
homo differt ab asino specie: ista est species demonstran-
do speciem boniz: igitur homo differt ab asino. ista spe-
cie: consequens est falsoz: & consequentia patet: quia ar-
guitur a termino stante confuse & distributine ad suum i-
ferius cum debito medio. Similiter probatur q̄ sor. non
differt a brunello numero: q̄ si sortes differt a brunello
numero: & iste est numerus demonstrando numerum
duarum caprarum ergo sor. differt a brunello isto nume-
ro. Tertio arguitur sic. Si sor. differt ab asino: hoc est
quia sor. est & asinus est & sor. non est asinus. Sed q̄ ly dis-
fert non sic exponitur patet: per porphyrium qui dicit q̄
sor. senex differt a semetipso puero & sor. mouens differt
a seipso quiescente: & sic sor. differt a se q̄ non potest po-
ni si ly differt debet exponi modo predicto. Quarto ar-
guitur sic si sor. differet ab asino: & b. asinus erit asinus: si
gnato. b. asino generando post mille annos: ergo sortes
differt ab asino: consequens falsoz supposito q̄ sor. & b.
asinus nūc simul erunt: & consequentia patet: quia argui-
tur a termino stante confuse & distributine ad suum i-
ferius cum debito medio. Similiter sequitur q̄ sor. diffe-
ret ab antichristo: & per consequens a qualibet re futura
consequentia probatur: quia tota ratio quare ponitur q̄
sor. differet ab asino est: quia sor. erit & asinus erit & sortes
non erit asinus eodem modo probatur q̄ sortes differet
ab antichristo quia sortes erit & antichristus erit: & sortes
nunquam erit antichristus: igitur τ̄c. Quinto arguitur
q̄ ly differt non habet exponi nec habet vim confunden-
di confuse & distributine: quia si sic pari ratione & talis
termini distribuentes vel privatini interficere vel destrue-
re vel spoliari obliuisci: & sic sequitur q̄ iste sunt conce-
dende: tu privatris omni bono vel omni denario quem
tu habuisti: posito q̄ uno precisely privatris. Et q̄ lucifer
est sine omni pena: & beata virgo caret omni filio: & non

Prima pars

Omnis gaudiis. Et qui interficeret te interficeret omnem hominem: sed non occideret aliquem hominem: et sic facilius est destruere quicquid est in mundo quam pulices vel muscain: nec hominis habentis duos oculos erueres nisi utrumque: et sic cuiuscumque veri fueris oblitus statim oblitus es cuiuslibet propositionis quam scivisti. et sic si perdes unum denarium perderes omne bonum quod haberes. Et si quis spoliat aliquem de quadrante spoliat ipsum de omnibus eius bonis. et sic ultra.

Contra secundam partem conclusio nis arguitur sic: aliquid ab asino erit sor. igitur ab omni asino sor. differt: consequentia patet ab uno convertibili ad reliquum: patet quia si cut in una distribuitur ly asinus pro eo qd est vel erit ita etiam in alia: et antecedens probatur: videlicet qd aliquid ab asino erit sor. qd h erit sor. demonstrando sortem. et hoc est vel erit aliquid ab asino ergo aliud ab asino erit sor. consequentia patet resolutio: et maior similiter: minorem ponit conclusio. Ad ista respondetur ad primum concedo qd sor. differt ab asino et sor. est non idem asino: sed h non est ratio principalis sed ratio exponentium. Et tunc interfert qd per idem sor. est non idem chymere dicitur dividendo ut prius aly. non cadat solum super ly. id est vel super totum: primo modo nego consequentias: sed opteret assumere qd chymera est. Secundo modo concedo qd sortes est non idem chymere et ex hoc non sequitur qd sortes differt a chymera quia ly differt non convertitur cum ly non id est: nisi quando ly non solum negat ly. idem quia litter non est in proposito. Ad secundum dico qd sortes differt ab asino specie et numero: et tunc ad improbatorem nego consequentiam: quia huiusmodi dictes habentes vis confundendi non confundunt terminos nisi cum quibus construuntur a parte post mediata prepositione. a. vel ab quia ergo ly specie vel numero non construuntur cum ly. differt illo modo. Ideo non stat confuse et distributio: et non sequitur: sortes differt a platone in campo: bellus mons est campus ergo sor. differt a platone in bello nomine. Sicut etiam non sequitur: sortes est longior platone per tibias: sed tibia tua est tibia: igitur sortes est longior platone per tibiam tuam et sic de aliis. Ad tertium argumentum potest dici qd quando per ly differt notatur respectus inter diversa accidentia unius et eiusdem aliter exponitur quam quando fit respectus inter duo individua. Ideo sorte posse phyrius sic exposuisset primum scilicet qui fuit puer et est. et ille qui est uel qui erit senex est. et sortes non est senex sub ratione qua fuit puer. Et sic posset dici qd sortes musicus differt a platone logico. quia non ratione qua sortes est musicus sortes est logicus. Et sic debet intelligi dictum posse phyrius. Uel aliter potest dici qd illa logica porphyrii est neganda de vi vocis. quia est contra. coenit modum loquendi nunc approbatum. sed per illa dicta solum intelligit qd illi termini puer et senex. monens et gesens: et huiusmodi sunt differentiae per accidentia et non spe cifice respectu sortis quod verum est. Et hoc certe satis concordat eius processui. Ad quartum nego istam consequentiam. sortes differet ab asino. b. erit asinus igitur et c. et tunc ad probationem nego consequentiam. quia arguitur respectu termini stantis mobiliter qui quidem terminus non supponit pro quodlibet asino futuro ratione adverbij determinantis et restringentis ipsum. inclusi in ly differet: ratione cuius ly differet non distribuit nisi pro asinis qui erunt cum sorte. Ideo debuit sic probari. b. erit asinus tecum. que est falsa in casu isto quare et c. Et tunc ad aliud argumentum nego qd sortes differet ab antichristo. Et ad probationem eius dico. Uno modo qd nulla talis propositio est exponenda. sed resoluenda ratione verbi de futuro per demonstrativa instantis temporis. ut tu differes ab asino. sic resolutur. In a. instanti vel. b. instanti tu differes ab asino qua resoluta statim exponitur. Ideo ista sor. differet ab antichristo: sic dicitur tunc uno instanti dato tu differes ab antichristo que falsa est: quia sic debet exponi: tunc tu eris et tunc antichristus

eris: et tunc tu non eris antichristus: ergo et sic exponenda minor est falsa. Ad modo dicitur qd non bene summa secunda exponens que dicitur esse ista: antichristus erit quando tu eris que falsa est ut suppono: unde quemadmodum ly differt non distribuit secundum extremum differentiae in comparatione ad primum: et pro suppositis solimodo simultatem habentibus cum significato primi: ita non vivit extrema duorum nisi intencem simultatem habent: quia ergo tu et antichristus non simul eritis propter eum est falsa tu differes seu aliud eris ab antichristo. Ad quantum de adductis conclusionibus dico: qd non oportet omnia concedere: quia quedam sunt ibi dictiones quas sine negatione stat intelligi. Et si explicetur earum conceperit hoc non est principaliter. sed forte ex consequenti: sicut si ille interficere: destruere: spoliari: oblinisci: et sic de aliis. unde concedo qd si primaris isto denario qd primaris denario. Et si interficis illum hominem interfici hominem: et non omnem hominem. Et sic consequenter nego conclusiones illas adductas cum talibus terminis: veritatem non sequitur careo isto denario: ergo careo aliquo denario sed bene sequitur qd aliquo denario careo. Similiter concedi potest qd lucifer est sine oculo pena: et non est sine aliis quia pena: nec beata virgo sine aliquo filio vel gaudio. Juxta h potest concedi qd ista consequentia non valet facio te non esse et tu es aliquis homo ergo facio aliquem hominem non esse. Sed bene sequitur qd aliquem hominem facio non esse: quia ly facio est terminus confusus cum ponitur respectu complexi: sicut in proposito qd est differentia inter istum terminum et alios qui non propriamente terminant complexum sicut incompletum. Impropriez dicitur curro miliare esse: percutio animal esse: ledo sor. Et si istetetur cum ly videre vel audire: dico qd impetrare dicitur video sor. currere. Audio sor. loqui: qd non significat aliter qd qd video sor. currere. Audio sor. loqui: qd non significat aliter qd qd video sor. currere. Audio sor. loqui: qd non significat propositio cum ly facio: qd non sequitur facio te currere: ergo facio te currentem: facio te audire: igitur facio te audientem et sic de aliis. Ad argumentum factum contra secundam partem conclusionis respondetur negando qd aliud ab asino erit sor. significat enim qd aliud ab asino qui est vel qui erit: erit sor. quod falsum est. Et tunc ad probationem nego consequentiam: sed taliter est inferenda: h erit sor. et h est vel erit aliud ab asino qui est asinus vel qui erit asinus. igitur aliud ab asino erit sor. Et sic arguendo conceditur consequentia et negatur minor. Lauta autem quare prima consequentia non valet alias dicebatur: sed iterum replicatur: quia quondam terminus subiectus distribuitur respectu verbis de preterito vel de futuro tunc distribuitur pro quo eius tempore connotato per verbum: ergo sic dicendo ois homo erit: pro omni homine futuro in aliquo tempore fit distributio: sicut patet per exponentes. Ideo sic descendit aliud ab asino erit sor. stat iste terminus asinus distributio pro omni quod est vel erit asinus et per consequens est propositio falsa: quia nec illud qd est aliud ab illo qd est asinus vel qd erit asinus erit sor. nec illud qd erit aliud ab illo qd est asinus vel qd erit asinus erit sor. Juxta h conceditur ista conclusio: qd sor. differet ab albo et tamen nec differens ab albo unum erit sor. nec differens ab albo potest esse sor. posito qd aliquando erit ita qd sor. differet ab albo tunc patet pars secunda pars p3 posito qd sor. post modum erit albus. Nam si differens ab albo erit sor. tunc differens ab illo qd est vel qd erit album erit sor. qd est h casus. Et per idem si differens ab albo potest esse sor. tunc differens ab illo qd potest esse albus potest esse sortes: qd est contra casum. Ex quo patet qd non sequitur ut prius illud qd est differens ab albo erit sor. et illud qd erit differens ab albo erit sor. igitur differens ab albo erit sortes: nec sequitur illud qd potest esse differens ab albo potest esse sor. igitur differens ab albo potest esse sor. sed tales erunt propositiones inferentes hoc potest esse sor. et hoc est vel potest esse differens ab illo qd est album vel potest esse album ergo differens ab albo potest esse sor. Et si argua-

ter sicut prius: **B** est differens ab albo & **B** erit sor. igit̄ differens ab albo erit sor. certum est q̄ mutatur suppositio illius termini album in antecedente & in consequente. **I**ō non sequitur: sed bene sequitur q̄ illud q̄ est differens ab albo erit sor. hec at oia dicta sunt tenēdo ly differēs partici pialiter: q̄ si teneretur nominaliter negaretur cōclusio: et concederetur q̄ differens ab albo erit sor. & differēs ab albo potest esse sor. q: tales tūc significant q̄ illud q̄ differt ab albo erit sor. & illud q̄ differt ab albo pōt esse sor. Et h̄e verū i casu superius posito. **I**ō proposita tali p̄na differens ab albo erit sor. igit̄ aliud ab albo erit sor. dubitā da est consequentia. Utrū ly differens i antecedēte sumatur participialiter vel nominaliter si participialiter cōcedatur consequētia si nominaliter negatur. Et nota q̄ non sequitur sor. ē aliud ab albo igit̄ sor. erit aliud q̄ album: quia idē dicē sor. erit aliō q̄ albū: & sor. erit aliō q̄ albū erit: c̄i oī sit trūcata & isto mō ē supplēda. **S**z cū ybis d̄ p̄ni s̄reset: ut idē ē dicere sor. ē aliud ab albo. & aliō q̄ albū uel q̄ est albū: possibile tñ ē q̄ sortes erit aliud q̄ albū p̄to q̄ nūc sit niger & erit per totam nitam suā: quo posito concedo q̄ d̄ album erit aliud q̄ nūc est sor. & erit aliud q̄ sor. & tamen infinito: uel alborum nulluz erit aliud a sor. q̄ post corruptionē sortis infinita alba erit quoq̄ nullum erit aliud a forte. q̄ sor. tunc non erit: vnde in isto casu sor. est aliud q̄ album erit: q̄tūcūq̄ remotū ab hoc instati: & ego sum aliud q̄ erit asinus qui mille annis generabitur postō desierō eē: p̄ima enim propositio sic exponit: sor. est & album q̄tūcūq̄ remotū ab hoc istati erit & sor. nō ē aliqd albū q̄tūcūq̄ remotū ab hoc istati. **C** Secūda sic exponit. Ego sum & asinus q̄ mille annis generabitur postō desierō eē erit: & ego non sum talis asin⁹ &c. Et n̄ mirū q̄ iste aliter exponūtur q̄ alie quia iste sūt de terminis cōpositis non determinatis ab ista dictione aliud in obliquō. Ideo nego q̄ sum aliud a tali asino qui post mille annis generabitur quare &c.

C De dictioñis exclusiis.

Onsequēter sequitur i hoc capitulo de dictiōnibus exclusiis tractādū q̄ sunt: tantū: sol⁹: solū: solūmodo: tātūmodo: & precise: ratiōne quarum propositio in qua ponitur aliqua ea rūdē si nō fuerit ipedimētū p̄cedēs per duas p̄positiones est exponenda: sine fuerit affirmatiua si ne negatiua: dūmodo nota exclusionis non negetur: pro quo est notādū q̄ quecūq̄ exclusiua rōne termini exclusiui exponēda exponi debet. **I**m̄ exigētiam ordinis termini exclusiui. Aliter enim est exponēda propositio exclusiua p̄ mi ordinis. Aliter secūdi ordinis uel tertij uel quarti ordinis. propositio enim exclusiua p̄mi ordinis ē illa i qua nota exclusiōis determinat sibi iplicite vel explicite tā subiectū q̄ predicatum ppōnis exclusiue: ut tñ homo currat: tñ homo non currat. **C** **P**ropositio exclusiua secundi ordinis ē illa in qua nota exclusiōis determinat iplicite vel explicite totum predicatiū cū copula: ut iste homo tñ currat: tñ homo non currat. **C** **P**ropositio terciij ordinis vocatur illa in qua dictio exclusiua solū determinat predicatiū: ut tu es tñ homo. **C** **P**ropositio exclusiua quarti ordinis ē illa in qua dictio exclusiua determinat solum partē predicati ant subiecti ut ego video tñ sor. a propositio significat precise si en est. **C** **P**ropositio exclusiua quinti ordinis ē illa i qua dictio exclusiua finaliter subsequitur: ut tu es tātūmō ant p̄se. & licet sint quinq̄ ordines uel plures quo ad finem non tñ quo ad exponētes vt patebit: de omnibus istis successione ē dicēdū. Sed p̄ima de exclusiis affirmatiuis p̄mi seculi & tertij ordinis: vnde generaliter loquēdo quae libet exclusiua affirmatiua p̄mi ordinis debet exponi per eius piacentem & vniuersalē negatiua de subiecto contradic̄toio subiecti piacētis: ceteris nō mutatis: ut ista tñ homo currat: debet sic exponi: homo currat: & nihil non homo currat: prima enim exponens ē preiacēs exclusiue q̄re cuiuslibet exclusiue piacens vocatur totum quod remanet dēpto termino exclusiuo: **C** Secūda eius exponēs habz istū terminū iſinitatū: non homo: p̄o suo subiecto: & iste

oppontit h̄is termino: h̄o q̄ sub̄icitur in preiacente: & virtute negatiōis p̄cedētis ē p̄positio negatiua: cum preia cens sit affirmatiua. Et notanter dicitur q̄ talis exclusiua propositio expōi debet per secundam exponētē: rōne infinitationis & non ratione arietatis: quia non sequitur q̄titas: continua est q̄titas & nihil aliud q̄ q̄titas continua ē q̄titas ergo tñ q̄titas continua ē q̄titas: p̄is falsi⁹: & antecedens p̄z p̄ minori. q̄ q̄titas discreta non ē aliud. **I**ō minor deberet esse talis nulla non q̄titas continua ē q̄titas: que est falsa. Similiter nō sequitur. a. instans erit instans & nihil aliud q̄. a. instans erit instans. **S**z debet sumi p̄ minori q̄ nullum non. a. instans erit instans: q̄ falsa est. Similiter non sequitur sor. curret & nihil aliud a sor. curret. ergo tñ sor. curret: supposito q̄ sor. curret & nihil q̄d erit tpe sor. curret: sed generentur noui homines post corruptionē sor. qui current. **C** Isto posito p̄z q̄ p̄is ē falsum & affis est verum p̄o maiori ut p̄z: & etiā p̄ minori quia suū cōtradictorium est falsum: vñ aliud a sor. curret: quia quocūq̄ demonstrato q̄d curret iste non erit aliud a sor. Ideo deberet sumi talis minor. nihil nō sor. curret que falsa est in isto casu. **C** Similiter posito q̄ .a. p̄positio incipiat eē & definat esse per positionē de p̄senti. & .b. p̄positio incipiat esse per remotionem de p̄senti & q̄ nulla p̄positio incipiat esse nisi. a. vel. b. Isto posito p̄z q̄ b̄ est falsum tñ. a. incipit esse propositio & tamē nihil aliud q̄. a. incipit eē p̄positio: q̄a nō. b. cū ipsū nō sit: nec incipiat eē aliud ab. a. iō deberet sumi talis minor nihil non a incipit eē p̄positio: & hoc est falsū: isto casu posito. Itē nō sequitur ista chymera significatur per istum terminū chymera & nihil aliud q̄ ista chymera significatur p̄ istum terminū chymera igit̄ tñ chymera significatur per istū terminū chymera que falsa est. Ex his patet impossibilitas talium propositionū: tñ quatnō hoies currunt tñ octo idividua fuerunt in archa noe: tñ decez sunt genera generalissima tantū quinq̄ sunt p̄dicabiliā: tñ quatnō sunt elementa: tñ uel precise per horam durasti: p̄ima enim sic exponit: quatnō homines currunt & nulla nō quatnō hoies currunt. Secunda sic exponit: octo idividua fuerunt i archa noe & nulla non octo idividua fuerunt i archa noe. Tertia sic exponit: decem sunt genera generalissima & nulla si decē sunt genera generalissima. Quarta sic exponit: quinq̄ sunt p̄dicabiliā: & nulla non quinq̄ sunt p̄dicabiliā. Quinta sic exponit: quatnō sunt elementa & nulla non quatnō sunt elementa. Sexta sic exponit: p̄ horam durasti. In omnibus enim patet contradictio: eo q̄ sumpta quacūq̄ preiacente cum sua negatiua ex his sequitur contradictorium alterius partis: sequitur enim quatnō homines currunt ergo duo currunt: & ultra ergo aliqua nō quatnō homines currunt: quod est oppositū alterius exponentis: & consequentia patet per hoc medianū q̄ omnes duo homines sunt aliqua uel aliqui que nō sunt quatnō homines. Similiter sequitur: per horam durasti: ergo per medietatem horae durasti: & ultra ergo non per horam durasti quod est oppositū exponentis negatiue: & consequentia patet: quia quelibet medietas horae est non hora. **C** Sed quis obiiceret dicendo q̄ iste ē modus loquendi p̄borum & theologorum concedentis q̄ tantū. quinq̄ sunt vniuersalia: & q̄ tantum octo animalia fuerunt in archa noe. **C** Dicitur q̄ de virtute sermōnis falsum dicunt: tamen debent intelligi ad bonum intellectum. **C** **P**ro quo notandum q̄ ista dictio tantum exclusiue tēta pōt habē duplicē modū significādi. **P**rimus modus insequitur infinitationem seu arietatem ut dictū est. Secundus modus insequitur pluralitatem. **P**rim⁹ modus est principalis. Secundus modus ē collateralis. ideo ista dictio tñ absolute sumpta vñ cum determinatione semper consignificat p̄io modo: sumpta vñ cum determinatione limitante ad secūdi modū. Tertio modo consignificat: & gratia pluralitatis exponit: verbi gratia numerat̄ liter tñ quinq̄ sunt vniuersalia: quinq̄ sunt vñ & n̄ pl. Isto mō intellexerunt doctores p̄ncipaliter nominati. Juxta h̄ frustratur logica cōis ponens q̄d quāde dictio exclusiua

Prima

additur termino significanti numerum potest exponi gratia alienatis vel gratia pluralitatis. Nam si sic esset sequereatur quod aliqua esset exclusiva nullo modo exponenda: probat et capio istam exclusivam: tamen quatuor homines currunt: tunc ista non habet exponi gratia pluralitatis: nec gratia alienatis: ergo nullo modo est exponenda: alios per quam non sequitur finis sic exponentes: tamen quatuor homines currunt ergo quatuor homines currunt et nulla alia quam quatuor homines currunt: cum antecedens sit possibile ipsum exponendo gratia pluralitatis et consequens impossibile: igitur tales exponentes non exponunt expositum: et per consequens non sunt eius exponentes. **C**um non sequitur finis istos quatuor homines currunt et non plures quam quatuor homines currunt igitur tamen quatuor homines currunt quod siat alios esse possibile et non impossibile ipsum exponendo gratia alienatis: et per quod exponentes tales non converuntur cum exposito: et si sic non sunt eius exponentes. **C**ed hic forte dicitur quod exclusiva talis non convertitur enim aliqua illarum copulariarum: sed bene cum una disiunctiva composta ex his: ut cum ista: quatuor homines currunt et non plures quam quatuor homines currunt: vel quatuor homines currunt: et nulla alia quam quatuor homines currunt. **C**ed hoc etiam non est verum primo quod propositio exponenda non dicitur exposito per disiunctivam sed per copulariam propter differentiam quam loci faciunt inter propositionem exponendam et propositionem habentem casus veritatis quae una sufficit per verificationem illius. sed sic non est de propositione exponibili immo requiritur veritas utriusque exponentis. **C**itez potest per regula sustinendi quod quilibet huicmodi exclusiva affirmativa de presenti cuius predicati significatur primarium non poterit in eodem significato primario subiecti nisi inquit alicui quod non sit significatum huicmodi: talis est impossibilis ut per de talibus: tamen sor. est albus: solum deus intelligitur: solum omnis homo est animal. Et universaliter quilibet talis de subiecto supponente per multis respectu predicti ceteris. ut hoc solum deus est aliquid. solum homo est animal. Et ratio patet ex hoc quod secunda exponens negantem pugnat per prime exponenti: affirmativa.

Pars

tamen sor. est albus: non debet sic exponi sor. est albus et nihil non sor. est albus: sed nihil non sor. est sor. albus. quod precise pro eodem debet termini supponere in exposita et in exponentibus. **M**odo in ista tamen sor. est albus. Itez albus precise supponit pro sorte: quod est adiectum istius termini sortes. sed in illa nihil non sor. est albus. Itez albus supponit pro alio a sorte. et alterius est adiectum vel saltum substitutione tenet: id non est nullus exponens. Illa enim converuntur tamen sor. est albus: et tamen sor. est sor. albus: tamen sor. est niger et tamen sor. est sor. niger. Alij tamen dicunt quod tales propositiones tamen sor. mouent: tamen sor. fecit illum actum et ceterum possunt exponi ratione totius compositionis limitate gratia materie vel gratia formae: unde prima debet sic exponi gratia maius: sor. mouetur et nihil aliud a sor. vel per sortis mouetur: quod non formaliter inducit contradictionem vel repugnanciam. **S**econda sic exponit gratia materie. sor. fecit istius actum et nullum aliud individualium speciei humane fecit istum actum. quod est impossibile cum hoc quod deus fecit illum actum. **S**ed uidetur inibi iste modus est nimis ad placitum et contra rationem: quod finis istum modum quilibet exclusiva impossibilis posset uenire cari continue inueniendo nouas et nouas exponentes. **C**itez potest per regula sustinendi quod quilibet huicmodi exclusiva affirmativa de presenti cuius predicati significatur primarium non poterit in eodem significato primario subiecti nisi inquit alicui quod non sit significatum huicmodi: talis est impossibilis ut per de talibus: tamen sor. est albus: solum deus intelligitur: solum omnis homo est animal. Et universaliter quilibet talis de subiecto supponente per multis respectu predicti ceteris. ut hoc solum deus est aliquid. solum homo est animal. Et ratio patet ex hoc quod secunda exponens negantem pugnat per prime exponenti: affirmativa.

Propositio exclusiva secundi ordinis habet duas exponentes quartum una et preiacens eiusdem et secunda erit una singularis negativa de recto vel obliquo contradicto: si predicti predicti: ut tu tamen curras: sic exponitur tu curras et tu non es non currans. Iste asinus tamen est hominis: sic exponitur iste asinus est hōis. et iste asinus non est non hominis. Sequitur ex isto modo exponendi veritas talium propositionum vel saltem possibilis: sortes precise est albus vel niger: plausim. precise mouetur: prima enim sic exponitur: sor. est albus vel niger et non est non albus vel niger: secunda sic exponitur plato mouetur et ipse non est non motus. Similiter etiam hec est impossibilis: isti quatuor homines precise currunt: quod sic exponenda: isti quatuor homines currunt. Isti quatuor homines non sunt non currentes: vel non curria quod est satis possibile. Similiter ista est vera. Ista octo animalia precise fuerunt in archa noe et tempore diluvii: ista est falsa. Ista octo animalia solum fuit in archa noe tempore diluvii. prima enim sic exponit ista octo animalia fuerunt in archa noe tempore diluvii: et non fuerunt in archa noe tempore diluvii et hoc est verum. Secunda sic exponitur ista octo animalia fuerunt in archa noe et iuxta non fuerunt non in archa noe: et hoc est falsum quod ipsa fuerit non in archa noe: et hoc ante diluvium. **C**irca istud est notandum quod si subiectus talis exclusiva fuerit terminus mediatus iuxta dicta in primo tractatu propositio probari debet iuxta exigentiam talis termini: ut illa propositio: ois homo tantum currat debet exponi ut universalis affirmativa: ut ista hoc tamen currat dicitur resoluti ut indefinita affirmativa.

Propositio exclusiva affirmativa tertii ordinis exponit sic exclusiva affirmativa secundi ordinis. Ita quod tu es tamen homo. exponitur sic: tu es homo et non es non homo: tu es precise currans: tu es currans et non es non currans. Iste asinus est precisely hominis. iste asinus est hominis. et non est non hominis. Tu es precisely vidēs hominem. tu es vidēs hominem. et non es non vidēs hominem. **C**A propositio est precisely sicut est significans. a. est significans: et non est non significans. est significans. **C**Ex quibus cum precedentibus sequitur quod ab exclusiva tertii ordinis ad exclusivam secundi ordinis tenet consequentia: et econtrafero, unde bene sequitur

tu es tu es homo ergo tu es homo. et econtra. Et sequitur tu es tu es videns hominem: igitur tu tamen vides hominem et cetera. Item sequitur quod quilibet propositio affirmativa convertitur cum ipsa dictione exclusiva addita predicato. unde non sequitur. Iste asinus est sortis igitur iste asinus est tamen sor. probatur et pono quod brunellus demonstratus in auctoritate sit sortis et platonis: ita quod sit ambobus eis. Isto posito auctoritate est verum ut p. et p. est falsum quod arguo sic. Nam si iste asinus est precise sortis. ergo iste asinus non est non sortis: p. tenet ab exposita ad alteram exponentem. sed sequens est falsum: quia iste asinus est non sortis. est enim in platonis: sed ois plato est non sor. igitur et ceterum. Sed hic obicitur dupliciter: primo quod h. est contra regulam. secundo quia sequitur iste asinus est non sortis. ergo non est sortis. quod est contra easum. Dicitur ad primum quod regula intellegitur in terminis rectis qualiter non est in proposito. Ad secundum nego sequentiam: nec semper ab affirmativa de predicato infinito ad negativa de predicato finito est bonum argumentum: sicut apparebit in secunda parte cum presens declarabitur difficultas.

Propositio exclusiva quarti ordinis est per duas propositiones expontib; liter probanda: quarum prima est piacere eiusdem et. Secunda est una singularis negativa cuius pars predicationis infinita est quae in exposita determinat dictio exclusiva: ut a. propositione significans precise sicut est: sic exponitur: a significat si est et. a. non significat non sicut est: tu vides solummodo hominem sic exponitur. tu vides hominem. et tu non es videns non hominem. Ita quod universaliter teneatur in materia exclusiarum negationem infinitate terminum infinitare solummodo quam in exposita determinat dictio exclusiva. Ex isto modo exponendi sequitur primo. quod h. homo est aequaliter significat precise sicut est: quoniam detur oppositum: illa significat sicut precise est: ergo non significat non sicut est consequentia iste. p. est falsum: quod ista significat non sicut est: ex quo falsum significat. Secundo sequitur quod h. h. est asinus non significat precise aliter quam est: quoniam detur oppositum: illa significat precise aliter quam est: ergo ipsa non significat non aliter quam est: consequens est falsum: quod suum contradictorium est verum videlicet illa significat non aliter quam est: quod significat hominem esse et hominem esse est non aliter quam est. Tertio sequitur quod nulla propositio mundi significat precisely sicut est: nec aliqua significat precisely aliter quam est: quoniam quilibet propositio falsa significat infinitas veritates et quilibet vera infinitas falsitates. Exclusiva affirmativa quatuor ordinis prior secundo et tertio et quarto modo potest exponi fini convenientiam inter opponentem et respondentem. Ita quod h. tu es animal solummodo potest converti eum illa tantummodo tu es animal: aut cum illa: tu es solummodo aequaliter modo est falsa: et secundo modo est vera: nec hoc est inconvenienter dictum: quoniam sicut in hac propositione homo est aequaliter necessario: ly necessario potest determinare totam propositionem consignificando quod necessario homo est aequaliter: aut predicationem solummodo denotando quod homo est necessario animal. Ita in proposito dictio exclusiva finaliter situata cuimque ordinis propositionem exclusivam potest denotare. Ex quo sequitur quod dubium est an h. h. est animal tantum: sit alienius quantitas si namque exclusiva primi ordinis est nullus quantitas existit. Si vero cum exclusiva secunda vel tertia ordinis convertitur: tunc aliqui significatis est. Ex his modis exponendi sequitur veritas quartudam propositionum prima est quod solus sor. est alb. quod plato est albior et tam non solus sor. est alb. probatur et ponitur quod nihil sit album nisi sor. et plato qui sit albior sor. tunc p. propositio per suas exponentes: quod sor. est albior quo plato est albior. et nihil non sortes est sortes albior quo plato est albior et si arguatur sic: solus sortes est albior quo plato est albior: igitur solus sor. est albior et isto plato est albior. negatur consequentia: nec hic debet resolvi nomen relatum proprie precedentiam termini exclusivi determinantis. Secunda propositio est ista. Solis tribus sola duo sunt pauciora: et tamen non solis tribus duo sunt pauciora: prae pars patet, quia tribus sola duo sunt pauciora: ergo solis

tribus sola duo sunt pauciora: p. ab exponentibus ad expositam. secunda pars patet: quod si solis tribus dno. sunt pauciora: igitur nullis non tribus duo sunt pauciora. p. est falsum: quod cetero: duabus sunt pauciora: et ista quatuor sunt aliqua non tria: igitur aliquibus non tribus duo sunt pauciora: quod est oppositum ipsius p. Et si dicatur quod p. iacens istius solis tribus sola duo sunt pauciora est h. solis tribus duo sunt pauciora: negatur. quia preiacens exclusive non debet denominari a secunda nota exclusionis sed a prima. Ideo bene concedo quod illius praecedens est h. tribus sola duo sunt pauciora: et hoc est verum. Tertia propositio est ista: non solum genituum procedit solus nominatus: probatur aliquem non genituum procedit solus nominatus: ergo consequentia tenet ab una causa veritatis ad p. oppositiones habentem illam: a. probatur: quod h. demonstrando datum procedit solus nominatus et h. est aliquid non genitum ergo: a. probatur quod hoc demonstrando ipsum datum procedit nominatus: et hoc non est non procedens nominatus igitur: p. tenet ab exponentibus ad expositum et maior: minor: vero quod suis dictoriis est falsum. Ulterius pro exponentibus exclusione negative primi ordinis est notandum quod prima exponens erit piacere negativa et secunda erit universalis affirmativa de subiecto aggregato ex trascendente et termino opposito subiecto piacetis: utilita tamen homo non currit. dicitur exponi: homo non currit et quodlibet non homo currit. Et hinc est quod loci antiquitus vocarunt exclusivas negationes non mere negationes sed negationes praegnantes affirmationes. Et quod sicut exclusiva affirmativa predicatum attribuitur subiecto et remouetur a quocunque opposito subiecti: sic i exclusiva negativa predicatum remouetur a subiecto et attribuitur cuicunque opposito subiecti. Nam sic dico. Tamen h. currit denotatur cursus in esse homini et remoueri a quocunque quod est non h. Ex hoc patet quod quilibet exclusiva negativa cuius totale predicatum non est trascendens et subiectum est terminus positivus est in possibilis: sicut quilibet talis cuius predicatum est trascendens et prius significatum subiecti non potest esse: est necessaria vel vera. Exemplum prime partis h. sunt impossibilia. tamen homo non currit: tamen chymera non videt. Sed h. sunt necessaria tamen chymera non est: tantum corruptum non est et ceterum: ut p. ex suis exponentibus. Sicut h. est vera tamen cetero: chymere non sunt: quod sic exponitur cetero: chymere non sunt et oia non cetero: chymere sunt quod vero est h. est vera. tamen chymera non potest esse: quia chymera non potest esse: et quodlibet non chymera potest esse: unde exponentes tale negationem per illud terminum aliud dicunt omnem tale esse impossibile: primo dicunt quod impossibile est quod tamen non ens non sit. Sed h. non est rationabiliter dictum: quod quilibet negativa cuius significatum prius subiecti non est: dicitur esse vero: sicut est quilibet p. affirmativa cuius significatum prius subiecti non est: dicitur falsa. Ex isto sequitur falsitas illius p. ponis: tamen isto modo non es asinus quo non es asinus si non aliquiter est. Exponitur enim sic: isto modo non es asinus quo non es asinus si non aliquiter est. et oia modo non isto modo es asinus quo non es asinus. si non aliquiter est. Et p. quod ista secunda exponens est falsa. Ista conclusio est concedenda: tamen ista chymera non est. et tamen infinite alie: et infinite plures chymere quam ista non sunt cum iuxta exponentes predictas quilibet istarum est necessaria.

Ex predictis patet quodammodo quod dicendum est de exclusiis negationis secundi ordinis: ut ista sor. tamen non est aequaliter: dicitur exponi: sor. non est aequaliter et sor. est quodcumque non aequaliter: plato tamen non currit: exponit sic: plato non currit et plato est quodcumque non currit: unde sicut in exclusiva affirmativa secundi ordinis cuius exclusio procedit verbu stat predictum ceteris partibus immobiliter: sic i negativa tali statabit predictum mobiliter: ut si sor. tamen non est albior et plato non est albior. igitur sor. est plato. Et si sor. non est aequaliter et plato est aequaliter: tunc sor. non est sor. Similiter i a p. ponit. Ego non ponit sor. et ego ponit quodcumque quod non est sor. Sicut a. p. ponit p. significat est: sic exponit. A. p. non significat sicut est: et a. p. significat quodcumque vel quodcumque non sicut est. Sed hoc est notandum quod exclusiva negativa secundi ordinis cuius significatum pri-

Prima

marū nō ē exponēdū sicut exclusiuā negatiua p̄imī ordīnis: ut antīx̄ps tm̄ non currīt: nō sic exponitūt antīx̄ps non currīt & antīch̄ristus est qđcūqz non currēs: sed sic exponitūt antīch̄ristus non currīt & qđlibet nō antīx̄ps currīt. Similiter tm̄ chymera non est: sic exponitūt. Chymera non est. & qđlibet non chymera ē: verūtāmē iste p̄positio nes omnes possunt negari & exponi sicut p̄dōres. Et si tūc arguitur qđ aliqua negatiua est falsa cuīs p̄marū signifi catum nō ē: dicitur qđ non ē incōueniens i propositionib⁹ p̄gnantibus affirmationes: qualiter ēsī p̄posito.

Propositio exclusiuā negatiua tertij aut qđ vī o:dimis nō ē exponēda sed p̄banda p̄ suū h̄dictoriū: vñ ad pbādū illā. Sōtes nō per entit p̄cise sōr. debet sumi ista sōr. p̄cutit p̄cise sōr. Tel pōt, pbāri p̄ suas cās veritatis que dāt p̄ partes contradicitorias exponētūt affirmativae exclusiuē tertij ordinis sub disunctione: ideo talis negatiua convertitūt cū vna disiuncta facta d̄ partibus oppositis p̄tū copulatiue affirmativae exponētūt exclusiuā affirmativā: vñ p̄ veritate isti sōr. non p̄cutit p̄cise sōr. sufficit qđ sōr. non p̄cutit sōr. vel ē p̄cutiēs non sōr. qđlibet enim istaz p̄tū sufficit iferre illā exclusiuā negatiua: & non econtra: sequit̄ enim sōr. non p̄cutit sōr. ergo sōr. non p̄cutit p̄cise sōr. sed ecōtra non vñ. sōr. n̄ p̄cutit p̄cise sōr. ergo n̄ p̄cutit sōr. ut supposito qđ ip̄e p̄cutiat se & platonē: antecedēs ē verū: & p̄n̄ falsū. Similiter etiā sequitur sōr. ē p̄cutiens non sōr. igitur sōr. non p̄cutit p̄cise sōr. qđ oppositūt consequentis repugnat antecedēt. Ista enīm duo repugnant sōr. p̄cutit p̄cise sōr. & sōr. ē p̄cutiēs nō sōr. cū ex ista sequatur. oppositūt alterius p̄tis. Sed ecōtra non sequitur. Sōr. nō ē p̄cutiēs non sōr. igitur sōr. ē p̄cutiēs non sōr. ex negatiua non sequitur affirmativa.

Exclusiuā negatiua opposita exclusiuē affirmativa p̄imī ordinis ē similiter duplicit p̄banda vel per suū cōtradictoriū assignādū vt p̄tū dicebatnr vel per vñ disiunctiuā factā ex partibus oppositis exponētūt exclusiuē affirmativae. vnde ista p̄positio: nō tm̄ homo currīt convertitūt cū ista disiunctiuā nihil qđ est homo currīt vel aliquid nō homo currīt cuīs quilibet pars est isufficiens iferre illā exclusiuā negatiua & non econtra. Sequitur. n. nihil qđ est homo currīt ergo nō tantū hō currīt: qđ oppositūt cōsequētis repugnat antecedēt: sed ecōtra nō vñ: vt non sequitur: nō tantū hō currīt igitur nihil qđ ē homo currīt: supposito qđ hoīes & asini currāt. Similiter sequitur aliqd nō hō currīt. igit̄ non tantū homo currīt: & tamen econtra non vñ: qđ ex negatiua nō sequitur affirmativa: supposito enim qđ nihil curreret: aīs ēt verū & p̄n̄ falsū.

Consumiliter dico de exclusiuā negatiua op̄osita exclusiuē negatiue. secundi ordinis qđ habet duplicit p̄bari: vel p̄ suū contradictoriū vel per cās veritatis illius que sunt p̄tes opposite p̄tū exponētūt affirmativā: ut ista tu nō tm̄ currīs: habet duas tales causas veritatis: tu non currīs vel tu es nō currēs quarū quilibet pōt iferre exclusiuā illā negatiua & non econtra.

Exclusiuā opposita exclusiuē negatiue p̄imī ordinis habet consumiliter duplicit p̄bari vel per suū contradictoriū vel per suas causas veritatis: vnde ad p̄bandūm vel improbandūm illā nō tm̄ homo non currīt sumatur statim suū oppositūt: vñ tm̄ homo non currīt: ex quo statim apparebit veritas vel falsitas illius non tātū homo non currīt: vel per suas causas veritatis que sunt: omnis homo currīt: vel aliquid n̄ homo nō currīt: quarū quilibet vt p̄tū pōt ē aīs illīt inconsequentia bona & non econtra. sequitur enim oīs homo currīt ergo non tm̄ homo non currīt: qđ oppositūt cōsequētis repugnat antecedēt. Ista. n. sibi repugnat oīs hō currīt & tm̄ hō nō currīt: qđ ex vna p̄te copulatiue seq̄tur formalis oppositūt alterius p̄tis. Similiter sequiter aliqd nō homo non currīt ergo nō tm̄ hō nō currīt: eo qđ oppo sitūt p̄n̄is repugnat aīt: vt p̄z p̄ eius exponētēs: eīt aut

Pars

nō vñ aliqua istaz p̄n̄az vt p̄z intuenti.

Bicendum est consimiliter de exclusiuā op̄osita exclusiuē negatiue secundi ordinis qđ b̄z duplicit p̄bari vñ per suū h̄dictoriū: vel p̄ vñ disiunctiuā factā ex partibus oppositis partitū exponētūt exclusiuā negatiua secūdi ordinis. Ideo illa p̄positio sōr. nō tm̄ non currīt: habet talē disiunctiuā secū convertibile. sōr. currīt vel sōr. nō est qđcūqz nō currēs: cuī quilibet pars insert illā exclusiuā & non econtra: & hoc inuit vna regula logicalis p̄tē qđ a propositione b̄site plures causas veritatis ad vnam illātū non vñ p̄n̄. Sed ar guendo a qualibet illarū causaz ad propositionē h̄ntem illam cām ē bona cōsequētia: vt sēpius & sep̄s ē exp̄sū. Et hoc ē rōnabiliter dictū. qđ quilibet talis convertitūt cū vna disiunctiuā que non insert aliquā eius p̄tē fo: mali sed a qualibz ifertur: nisi forte p̄n̄ ēt necessariū vñ ēt cōsequēs ad quālibet p̄tē disiunctiuā. Sequitur. n. tu currīs vel de ē ergo de ē. Silit seq̄ tu currīs: qđ vñ hō ē asin⁹ tu currīs p̄n̄ seq̄ ex qualibz p̄te disiunctiuā. Et ita d̄ alijs exclusiuā negatiua suo modo dicat. Ex his ergo p̄z qđ in materia exclusiuā sit dicēdūz &c.

Cō regulis exclusiuā.

Nunc de quibusdam regulis pertinentib⁹ ad materiam exclusiuā restat tractare. Et p̄mo presuppono qđ cuiuslibet exclusiuē tam affirmativae qđ negatiue primi ordinis subiectū super quo cadit exclusio stat cōfusē tm̄ si non alitnde fuerit distributū. Et cuiuslibet talis exclusiuē p̄dicatū stat cōfusē & distributū subducto quilibet p̄bibēt. vnde bene sequitur tm̄ sōr. ē aīal plato ē aīal ergo pl. ē sōr. isto p̄supposito pono quādā regulas exclusiuā quibus earūdē notitia aliqualiter declaratur. P̄dīa regula ē ista. Ab exclusiuā affirmativa p̄imī ordinis ad suū vñiversale de terminis transpositis & iterminis rectis et p̄fīa formalis. pbāt. Nā i omni exclusiuā affirmativa p̄dicatū stat cōfusē & distributū: & subiectū confuse tm̄ subducto quocūqz ip̄edimentō ergo p̄ exclusiuā affirmativā denotat̄ iherētia cuiuscūqz rei significate p̄ p̄dicatū rei significate p̄ subiectū. Et talis inherētia denotatur p̄ vñiversale affirmativā d̄ terminis trāspositis, ergo ipsa exclusiuā & ip̄a vñis queritur & p̄n̄ regula vñā &c.

Contra istam regulā arguitur multiplicē. Et p̄mo sic: nā data regula sequitur qđ ista p̄fīa est bona demonstrādo. a. verū & b. falsū: tm̄ verū ē alterū istorum qđ ē verū: ergo vtrūqz istorum qđ ē verū est verū. Et qđ ista p̄fīa nō valeat p̄bo: antecedēs est verū & p̄n̄ falsū. igit̄ p̄fīa nō valet. Qđ antecedēs sit verū p̄bo p̄ suas exponētēs qđ verū ē alterū istoz qđ ē verū & nullū nō verū est alterū istoz quod ē verū ergo tm̄ verū est alterū istorum qđ ē verū: p̄fīa patet ab exponētib⁹ ad expositūt: & minor patet quia suū op̄positūt ē falsū. Et qđ p̄n̄ p̄mī cōsequētia sit falsū p̄bo: sequitur. n. vtrūqz istorum quod est verū ē verū: ergo vtrūqz istoz ē verū: p̄n̄ falsū igit̄ & aīs. Et p̄n̄ bāt. Nā quilibet singularis aītis insert singularez alīqā cōsequētis & ecōtra. Et cuīlibet supposito subiecti correspōdet. vna singularis. Et tot p̄cise sūt singulares p̄tis quod sunt aīcedētis: ergo cōsequētia bona: aīs p̄ba p̄ p̄mī p̄te: qđ demonstrādo. a. ista p̄fīa ē bona: hoc istorum quod ē verū ē verū ergo h̄ istorum est verū. Similiter demonstrādo. b. etiā sequitur: hoc istoz &c. & non sūt plures singulares aītis & p̄tis qđ. a. & b. ergo &c. aīs p̄ba p̄tis: qđ si dīcat qđ aīs nō habet nisi vñā singularē sā. a.

Contra tunc sequitur qđ hoc signū: vtrūqz posset distibuerē pro vno solo: qđ videtur icōueniēs in alijs exēplis. Secūdo arguitur sic. ista cōsequētia nō vñ: tm̄ verū & hoc falsū h̄dīcūt demonstrādo illa de ē: ergo omnia contradicētia sunt verū & hoc falsū. igit̄ regula falsa. Et qđ illa cōsequētia nō vñ. p̄bo. qđ aīs ē verū & p̄n̄ falsū. igit̄: qđ p̄n̄ sit falsū p̄z. & qđ aīs sit verū. p̄bo. qđ verū & hoc falsū cōtradicunt & nullū non verū & hoc falsū h̄dīcūt ergo tm̄ verū & hoc falsū contradicunt: p̄z cōse-

quætaꝝ et maior similiter: ꝑ minor probatur: qꝫ si non def
oppositum videlicet ꝑ aliquid non uerum et hoc falsum cōtra
dicunt. et sequitur statim ꝑ falsum: et hoc falsum contra
dicunt ꝑ ē impossibile. **C** Tertio arguitur sic. et suppo
no ꝑ sor. uideat platonem et plato etiam seipsum et nihil ali
ud uideat platonem. isto posito. bꝫ pñia nō ualeat. tñi sor. qui
differt a platone uidet platonem ergo omne uidens pla
tonem ē soꝫ. qui differt a platone: et bꝫ arguitur per regu
lam ergo et c. Et ꝑ ista cōsequētia non ualeat pbo. qꝫ añs
est uerum et pñis falsum. ergo. ꝑ pñis sit falsum pꝫ. et ꝑ
antecedens sit uerum. probbo. qꝫ sor. qui differt a platone
uidet platonem et nihil nō soꝫes qꝫ differt a platone uidet
platonem. igitur tñi sor. qui differt a platone uidet plato
ne: consequentia patet cum maiori. et minor p:obat. ga
si non detur ergo qd̄ aliquid non soꝫ. qui differt a platone ui
deat platonem. et sit plato. tūc arguitur sic. plato non soꝫ. q
differt a platone uidet platonem. ergo soꝫ. non plato. q
differt a platone uidet platonem: pñis ipsoſiblē: eo ꝑ ipliſat
platonem differre a platone: et pñia probat: qꝫ plato nō soꝫ.
et soꝫ. nō plato cōnvertitur. qꝫ bene sequitur plato nō soꝫ.
est: igitur soꝫ. nō plato ē. **C** Quarto arguitur sic. illa cōsequen
tia nō valet. tñi ppositio vera cuius cōtradictoriū est fal
sum: ē ppō. ergo ois ppositio ē vā cuī? h̄dictoriū est fal
sum: et bꝫ arguitur p regulam igitur et c. Et ꝑ illa cōsequen
tia nō valet: pbo. qꝫ pñis ē falsum ut pꝫ et añs ē verū: ꝑ
probbo sic. ppositio vera cuius h̄dictoriū ē falsum ē ppositio
et nulla ppō nō ppō vā cuī us cōtradictoriū ē falsum ē p
positio: igitur tñi ppositio vā et c. pñia pꝫ cuī maiori et minor
arguitur sic. qꝫ si nō def ergo ꝑ aliqua ppositio nō ppositio
vā cuius cōtradictoriū ē falsum: igitur a est ppositio falsa cuius con
tradictoriū ē falsum. pñia pꝫ qꝫ nō vex et falsum cōvertunt
et pñis ē falsum ut pꝫ igitur et añs qd̄ erat probandum. **C** Quinto arguitur sic. illa cōsequētia nō valet: tñi homo vi
det asinum ergo omnis asinus uidet hominem: et bꝫ arguitur
per regulā igitur et c. ꝑ illa pñia nō valeat: pbo qꝫ añs ē ve
rū et pñis falsum: posito ꝑ glibet hō videat asinū: et ꝑ glib
et asinus sit cecus pꝫ et c. **C** Sexto arguitur sic. bꝫ cōseqn
tia nō valet: tñi. a. erit verū ergo oē verū erit. a. et bꝫ ar
guitur p regulā igitur et c. Et ꝑ illa pñia non valeat pbo.
et pono ꝑ. a. sit illa ppositio: deus ē: que sit et erit ois p
positio vā qꝫ post istas pñis nunq̄ erit. a. isto posito pꝫ ꝑ
tñi. a. erit verū: qꝫ tantum illa ppositio deus ē erit ve
ra et ipsa ē. a. igitur et c. Et ꝑ cōsequētis sit falsum pbo: qꝫ se
quitur omne verū erit. a. s. bꝫ ppositio de? ē: ē oē verū et
ent omne verū igitur ipsa erit. a. ꝑ ē h̄ casum. **C** Septimo
arguitur sic. non sequitur tñi hoc definit ēē verū. ergo
oē verū definit ēē hoc. Et bꝫ arguitur per regulā. igitur et c.
Et ꝑ illa pñia nō valeat pbo: et pono ꝑ. a. ppō nō sit sed
an hoc fuerit vā et ꝑ quilibet p:opositio que nunc ē vera
fuerit vera et erit vera: isto posito pꝫ ꝑ añs ē verū et ꝑ
pñis sit falsum. probbo: sequit omne vex definit esse hoc igit
omne verū ī ē hoc vel prius fuit hoc demōstrato. a. con
sequētis h̄ casum. **C** Octavo arguitur sic. illa cōsequētia nō v
tñi hoiez eē hoiez ē uerū. ergo oē vex ē hoiez eē hoiem
et bꝫ arguitur p regulā igitur et c. ꝑ illa pñia nō valeat: pbaſ
qꝫ pñis ē falsum ut pꝫ et añs ē verū qd̄ probbo sic: qꝫ bꝫ ppō
ē vera: tñi homo est homo que pñmarie significat tñi ho
minē eē hoiez: igitur tñi hoiez eē hoiez ē vex. pꝫ pñia ab os
ficiitibus ad offitatum.

Ad hec omnia respondetur. **C** Ad pri
mum. dcedo illa pñias: tā
tū vex ē alterz istoz qd̄ ē verū igitur vtrūqz istoz qd̄ ē verū
est verū: et cōcedo cōsequētis: et tūc ad i. pbationē quādo i
sertur qd̄ vtrūqz istoz ē vex: nego pñias: et dico ꝑ antece
dens non habet pñis: uno sub
iectum antecedentis solū distribuitur. p.a. et subiectū con
sequētis p:o.a. et p:o.b. et quando dicitur ꝑ ē h̄ naturam
illius signi. vtrūqz ut distribuat pro uno solo ut pꝫ in alijs
exēplis vꝫ vtrūqz illoꝫ currit: vtrūqz illorum est verū.
C Dicitur qd̄ non est inconueniens vbi terminus cōmu

nis distributus restringitur ꝑ aliquod determinabile: illis
enim determinabile: qd̄ ē verū: restringit illum terminū
alterum illorum ꝑ non potest supponere nisi pro illo qd̄
est verū. Ideo non est distributio nisi p:o.a: solum mō. s.
vbi non ē talis determinatio vt in exēplis alijs ibi necessa
rio distribuit p:o duobus. In alijs enim vniuersalibus ē
restrictio subiecti p: huiusmodi ētermiabile: vt ī talibꝫ. ois
homo qui est albus currit: nullus homo qui ē niger cur
rit et sic de alijs. **C** Ad secundū cōcedo pñias et nego an
tecedēs videlicet ꝑ tñi verū et hoc falsum h̄dicūt. Et ad
probationem uerum et hoc falsum contradicunt et nihil
non uerum et hoc falsum cōtradicunt igitur et c. nego cōseqn
tia: nec arguitur ab exponētibus ad expositū: et causa est:
qꝫ qd̄ dictio exclusiua additur alicuius termino pluralis nu
meri vel equalenti respectu uerbi pluralis numeri: tunc
signum uniuersale distribuens debet ēē pluralie numeri.
Ideo tales debent esse secunda exponens nulla non uerū
et hoc falsum h̄dicūt q̄ falsa est: qꝫ rex sedet et nullus rex
sedet h̄dicūt q̄ nō sūt uerū et hoc falsūdemōstrata. illa de
non ē. **C** Contra ista responsez arguitur sic. Si aliqua
non uerū et hoc falsum contradicunt. Sint ergo. a. et b. as
signata: tunc arguitur sic. a. et b. et hoc falsū cōtradicūt er
go unī duo h̄dicūt igitur nō tātū unū unī opponitūt ꝑ
est h̄ pñm in lib: o phier⁹. Itē tātū uerū contradicit
huic falso: ergo tantum tātū uerū et hoc falsū con
tradicunt: qd̄ erat probandum. **C** Ad istud respondetur
ꝑ aliqua non uerū et hoc falsum contradicunt: et di
co ꝑ illa sunt. a. et b. nego tamen ꝑ. a. et b. et hoc falsū
cōtradicūt. qꝫ illa ppositio aliqua non uerū et hoc falsū
contradicūt. non sic debet resoluti. a. et b. et hoc falsū con
tradicunt et a. et b. sint aliqua non uerū: ex quo totum
hoc est subiectum aliqua nō uerū et hoc falsū. in quo ne
gat totum hoc uerū et hoc falsū p negationē infinitā
tem: sed sic deberet resoluti. a. et b. contradicunt et a. et b.
sunt aliqua non uerū et hoc falsum ergo aliqua non uerū
et hoc falsum cōtradicunt: et sic arguendo concedo conse
quentiam antecedens et cōsequens. **C** Ad aliam formaz
nego consequentiam: quia in antecedēte cadit exclusi
sum super ly uerū et in cōsequēte cadit sup ly uerū et
hoc falsū: et sic patet diversitas. **C** Ad tertium argu
mentū p:incipiale concedo consequentiam: et nego ꝑ tātū
sor. qui differt a platone uidet platonem: et ulterius con
cedo ꝑ plato non sor. qui differt a platone uidet platonem
Et tunc ad argumentum quādo iſertur ꝑ sor. non plato
qui differt a platone uidet platonem: nego consequentiam.
eo ꝑ in ante relativum refertur ad ly sor. et in consequen
te ad ly plato. Et tunc ad probationem dico: ꝑ licet plato
nō sor. et sor. non plato conuertantur: non tam en plato nō
sortes qui differt a platone et sor. nō plato qui differt a pla
tone conuertuntur: propter diversitatem relationis vt di
ctum est. **C** Uel aliter potest dici negando simpliciter ꝑ
plato non sor. et sor. non plato conuertuntur: quia non seq
tur: plato non sor. est igitur sor. non plato est: antecedēs. n.
est et verū et consequens falsum supposito ꝑ sor. nō ēē
et sic procedit argumentum. **C** Ad quartum argumentū
concedo consequentiam et nego antecedēs videlicet ꝑ tā
tū verū cui falsum contradicunt est p:opositio: et conce
do ꝑ. a. ē p:opositio non uera cui falsum contradicit. Et
tunc ad argumentum cuī iſertur ꝑ. a. ē p:opositio fal
sa cui falsum contradicit: nego consequentiam. Et ad pro
bationem non verū et falsum conuertuntur. **C** Respo
deo ꝑ l; non verū et falsum conuertuntur tamen pro
positio non vera cuius contradictoriū est falsum et pro
positio falsa cuius contradictoriū est falsum non conuert
untur: et causa est: quia cuī dico. a. est p:opositio nō ve
ra cuius contradictoriū est falsum: illa negatio cadit sup
totum sequens: et significat ꝑ. a. non est p:opositio vera
cuius contradictoriū est falsum: quod verū ē: quia sūt
oppositum est falsum. s. a. est p:opositio vera cuius con
tradictoriū est falsum. Sed cuī dico ꝑ. a. est p:oposi
tio falsa: cuius contradictoriū est falsum. ly falsū non
cadit sup aliquod sequens: unde ly falsum: et ly non verū

Prima

Pars

convertuntur quando negatio terminatur ad ly verū: ut sic arguendo hominem esse asinum est non uerum igitur hominem esse asinum est falsum. Ad quintum nego il lam cōsequētā: tñ homo vider asinū ergo omnis asinus vider hominem: nec arguitur per regulam: quia non arguitur de terminis transpositis: sed sic deberet argui. ergo omne videns asinum est homo quod uerum ē in casu illo. Ad quintum dico negando consequentiā: qz ly erit vel est terminus mediatus vel immediatus. Si media tns debet sic argui. tantū a. erit uerum quo omne uerū est vel erit. a. si ly erit est uerbū immediatum oportet sic argui ergo omne uerū. a. erit qd uerū ē. Ad septimū respondetur consimiliter negādo cōsequētiā: qz nō arguitur de terminis transpositis: sed sic deberet argui. tñ hoc desinit esse uerū ergo omne desinens esse uerum est vel desinit esse hoc. Ad ultimū dico distinguendo de ly uerū eo qz pōt teneri in sensu composito vel in sensu diuisio: pōt modo nego consequētiā: nec arguit pō regulam: quia aīs tunc non est exclusiva s̄. ppositio d̄ excluso subiecto. Si at ly uerum teneatur in sensu diuisio concedo consequētiā: a. nego aīs: qz aliquid nō hominē ē hominē ē uerum: qz demin esse. Et tunc ad probationem nego consequētiā: qz sumendo ly uerum in sensu diuisio ppositio non est officiāda: sed exponenda sed deberet concludi ergo uerum ē tñ hoīe ē ē hoīe. Forte adhuc alijs dubitaret oīdē do qz hec regula nō est univerſaliter vera: qz non sequit: tñ ens necessario ē ens ergo omne ens necessario est ens cōsequens est falsū vt p̄ et aīs est uerū: qz sine exponētes sunt uere: nūdilect ens necessario est ens: a. nihil non ens necessario est ens: qz sūi contradicitorium implicat p̄ditione. Itē non sequitur tñ substātia cōtingenter ē substātia. igit oīs substātia cōtingenter ē substātia p̄nīs enim est falsum ut patet: quia dens non contingēter ē substātia īmo nec celum intelligentie a. huiusmodi. Et qz aīs sit uerū p̄ exponendo ut prius. Respondetur quod si determinate nosatis exclusiū assignatū univerſales: qm̄ ly cōtingenter a. necessario aduerbialiter sumpta determinare nō debet in univerſali nisi terminū quē i exclusiū de terminant. qz ergo in exclusiū predicatiū determinat. Ita a. in univerſali terminū eundem in subiecto precise. Ideo huīs exclusiū tñ ens necessario est ens. est b univerſalis: omne necessario ens est ens: que uera est: a. similiter huīs: tñ substātia contingēter ē substātia. ē hec univerſalis correspondēs: omne cōtingenter substātia ē substātia que uera est sicut exclusiū.

Secunda regula principalis est ista ab univerſali de subiecto stāte mobiliter ad exclusiū affirmatiū in terminis transpositis affirmatiue a. in terminis rectis ē consequētiā for malis: b regula probatur sicut prima: ponitur i regula qz subiectum talis univerſalis stet mobiliter propter ponentes exceptiū: quia non sequitur: omnis homo preter sor. currit: ergo tñ currens est homo preter sor. cū aīs sit exceptiā propria. a. cōsequēs exceptiā in propria: ponitur etiā affirmatiue: quia ab univerſali negativa ad nullā exclusiū tenet cōsequētiā. nisi forte gratia materie: aut qz antecedens ē ī impossibile uel consequēns necessarium: ponitur etiam in regula ly in terminis rectis. ad denotandū qz ab vīl affirmatiua ad exclusiū affirmatiū ī terminis ob liquis non ualeat consequētiā: ut sic arguendo: cuiuslibet hominis est caput igitur. tñ caput est hominis: p̄ qz aīs est uerum a. cōsequēs falsum.

Contra istā regula arguit sic. Ex ista regula sequitur qz ista consequētiā fore bona: qualislibet homo currit igit: tñ currens est aliqualis homo. Et qz ista non ualeat p̄obo a. pono qz sint sex homines albi a. sex nigri quorum tres albi a. tres nigri currant a. alij quiescant. Isto posito patet qz consequēs est falsum. quia aliquid non currens est ali qualis homo per casum. Et qz aīs sit uerum p̄obo: qz aliqualis homo currit a. non est aliqualis homo quin talis currat igitur qualislibet homo currit: cōsequētiā patet

cum malori a. mino: arguitur: qz sūi oppositum ē falsū: scilicet aliqualis homo a. talis non currit: quia in isto casu quocūqz homine demonstrato uerū est talis currit: licet adhuc non curret. Secundo arguitur sic. Ita consequētiā non ualeat: omnis homo currit: omnis homo albus ē sor. igitur tñ sor. ē homo a. omnis albus: a. hic arguitur per regulam. igitur tē. Et qz consequētiā nō ualeat p̄obo. a. pono qz sor. sit omnis homo albus. Isto posito p̄ qz aīs ē uerum a. consequēns falsum: qz consequēns sit falsum p̄obo. qz sequitur tñ sor. est homo: a. omnis homo aīs ē uerum igitur tantum sor. est homo. consequēns falsum a. consequētiā p̄ obatur a toto copulato ad alteram eius partem. Et qz aīs sit uerum p̄obo. quia bō a. oīs homo albus ē sor. a. nihil est homo a. omnis homo albus quin illud ē sor. igitur: omnis homo a. omnis homo albus ē sor. p̄ consequētiā ab exponentibus ad expositum a. antecedens est uerum similiter ut patet. Tertio arguitur sic: b consequētiā non ualeat: omne ens cui falsum cōtradicit est uerum igitur: tantum uerum ē ens cui falsū p̄ dicit: a. b arguitur per regulā igitur tē. Et qz illa p̄na non ualeat p̄obo. qz aīs ē uerū ut p̄z a. p̄nīs ē falsū: p̄obo: quia sequitur tñ nez est ens cui falsum cōtradicit. igitur tñ uerū ē cui falsum conradicit: p̄z cōsequētiā: eo qz ly ē ens a. ly est cōuertuntur: a. consequēs ē falsū: probatur aliquid non uerum ē cui falsū cōtradicit igitur. aīs sic: aliquid non uerum ē a. cui libet uero falsum cōtradicit igitur tē. Silit aliquid nō uerum cui falsum contradicit ē ergo aliquid nō uerum est cui falsum contradicit. Quarto arguitur sic: hec consequētiā nō ualeat: oīs hoīes sīles quorū unus ē sor. sunt tres. ergo tñ tres sunt hoīes similes quorū unū ē sor. a. arguitur p̄ regulam igitur tē. Et qz p̄na nō ualeat p̄obo: a. pono qz sor. a. plato a. cicero sint omnes hoīes albi a. similes sed sint inīli alii nigri a. similes. scz. a. b. c. d. quo posito: patet, qz antecedens est uerum. Et qz p̄sequeñs sit falsum p̄obo. quia aliquid nō tres sunt homines similes quo: um unus ē sortes: p̄obo: qz. a. b. c. d. sunt homines similes: a. b. c. d. sunt aliquid non tres quorum unus ē sor. ergo aliquid nō tres quorū unus ē sor. sunt hoīes sīles: a. p̄ sequēs aliqui nō tres sunt hoīes sīles quorū unus ē sor. Quinto nō sequitur oīs apostoli dei sunt duodecī igitur tātū. 12. sunt aplī dei: a. b arguitur p̄ regulā igitur tē. Et qz illa cōsequētiā nō ualeat. p̄obo. qz aīs ē uerū a. p̄nīs falsum: a. qz aīs sit uerū p̄z. qz aliqua qz sūt oīs apostoli dei sūt. 12. Et qz p̄nīs sit falsum p̄obo: qz aliqua non. 12. sunt apostoli dei. igitur nō tātū. 12. sunt apostoli dei cōsequētiā p̄z a. aīs probatur: qz duo apostoli sūt apostoli dei a. ipsi sunt alii nō. 12. ergo. Sexto ista cōsequētiā non ualeat: qlibet sor. qz est. ē sor. ergo tātū sor. ē qui est: sor. p̄obo: qz aīs ē uerū ut patet supposito qz sor. sit a. p̄nīs ē falsū. p̄obo. qz aliquid nō sor. ē. qui sor. ē. igit nō tñ sor. ē qui sor. ē. p̄na p̄z a. aīs p̄ batr: qz b ē demonstrādo platone a. b ē aliquid non sor. qui sor. ē ergo. Septimo arguitur sic. nō sequitur: oīs p̄positio significat sicut ē ergo p̄sequeñs sicut ē significat aliq p̄positio. p̄obo. qz aīs ē uerū a. p̄nīs falsū: qz aīs sit uerum p̄obo: quia qlibet p̄positio significat qzquid sequit ad eam: sed eū ex qlibet p̄positio sequuntur infinita uera quo: um qdlibet est sicut est igitur. Et qz p̄nīs sit falsum p̄obo: quia sicut nō ē significat aliqua p̄positio igit nō p̄ sequeñs sicut ē significat aliqua p̄pō: p̄sequeñs p̄z a. aīs p̄bat. qz sicut nō ē significat hec. homo ē aīs a. b ē aliq. p̄pō tē. Octavo arguitur sic. hec cōsequētiā non ualeat. quilibet homo est unus solus homo igitur tñ unius solus bō est homo: quia antecedens est uerum a. p̄nīs falsum. p̄obo: quia b mulier est homo. a. b mulier est aliquid non unus solus homo igitur tē.

Ad hec omnia respōdetur. Ad primū dubitatur ab aliqz illa: qz līscūqz bō currit: an distributio ī portata p̄ ly qualislibet ferratur in ly homo stans mobiliter uel terminetur in ly qualitate ī portata: primo modo cōcedunt p̄nīam a. negat aīs: qz tunc eī pollet alii omnis homo aliqua qualitate de

omn̄ natus currit: que falsa est. Et tunc ad probationem illius aut̄ negat cōsequentiam: q: ille non sunt eius exponentes: sed iste aliqualis homo currit & non est aliqualis homo quin ille currit: quod negatur in casu posito. Si at distributio terminetur in ly qualitate tunc negant principalem cōsequentialiam & concedunt antecedens: quia tūc eq̄ pollet isti omni qualitate denominatus homo: currit. Et si istum intellectum exponentes date inferunt illud antecedens: & tunc exclusiva vniuersali erit ista: tñ qualitas qua denominatur homo currēs est aliqua qualitas & hoc est verum. **C** Ad hanc tamen videtur s̄ in q̄ alias ostēdam q̄ non teneatur nisi primo modo. Ideo debet sic exponi. Aliqualis homo currit: & non est aliqualis homo qn ille currit: que falsa est. **A**d secundum dubitatur iterū illa: omnis homo & omnis homo albus est sor. eo q̄ p̄ia distributio potest cadere solum super ly homo vel super totum illud: homo & omnis homo: p̄imo modo conceudo consequentiam & nego antecedens. Et ad probationē dico q̄ ille non sunt eius exponentes: sed iste: homo & oīs homo albus est sor. & nibil est homo quin illud & omnis homo albus est sor. quod falsum est. Si anteī distributio cadit super totum compositū concedo ite rūm consequentiam & consequens. Et ad probationem nego consequentiam. Et cum dicitur a toto copulato ad alteram ei partem tenet consequentia: verum est si copulatum non precederet signum habens vim confundendi: sed in proposito precedit ly tñ. **A**d tertium concedo p̄sequentiā & consequens. Et tunc ad argumentum: tñ verum ē ens cui falsum contradicit. igitur tñ verum est cui falsum cōtradicit. nego consequentiam. & dico q̄ non contingit semper arguere a ly est ens ad ly est: & hoc accidit quando relationem subsequitur quod refertur in vna ad ly ens & in alia ad alium terminū: qualiter est in proposito: q̄r in vna refertur ad ly ens tanq̄ ad suum proximum antecedens & in alia ad ly verum quare magne diversitatis ē. **A**d quartum concedo illam consequentiam: omnes homines similes quorum vnu est sor. sunt tres. ergo tñ tres sunt homines similes quorum vnu est sor. Et tunc adip: obationem nego q̄ aliqui non tres sunt homines similes quoru vnu est sor. Et tunc ad probationem nego ultimam consequentiam: quia in antecedente relatinum refertur ad ly tres & in consequente ad ly homines similes. **A**d quin tñ dubito illam consequentiam: an ly omnes tenet collective vel diuisive. Si diuisive concedo consequentiam: & nego antecedens: & tunc ad probationem antecedentis nego consequentiam. Si anteī ly omnes tenetur collective nego consequentiam: & hoc sūt satis exclusum in regula: cum dicebatur q̄ subiectum vniuersalis debet stare mobiliter qualiter non est in proposito: quia subiectum statimobiliter cum sub eo non contingat descendere quare t̄c. Signum. n. affirmatiūm tñ collectiue sumptum habet vim imobilandi quare t̄c. **A**d sextum dico q̄ non arguitur per regulam sed. sic debet argui quilibet q̄ est sor. est sor. ergo tantum sor. est sor. qui est. **A**d septimum dico consumiliter negando consequentiem: nec arguitur per regulam: quia non arguitur de terminis transpositis. sed sic deberet argui: omnis propositio significat sicut est: ergo precise significā sicut est. est aliqua propositio: & hoc est verum. vt patet per exponentes. & sic non procedit argumentum. **A**d ultimum nego consequentiam: sed bene sequitur tñ vnu homo est homo masculus vel tñ vnu homo est aliquis homo: quia sicut restri gitur ly homo in antecedente pro masculo solum ita debe ret restringi i p̄ntē si p̄ntē d̄z tenere p̄ regulā q̄re t̄c.

Tertia regula est ista: ab exclusiva ad quā libet suarum exponentium est consequentia formalis.

Contra hec consequentia non valet: tñ non oīs homo est homo igitur non omnis homo est homo. Et b̄ arguitur per regulā ergo: q̄ illa consequentia non valeat. probō: quia antecedens ē verum & consequens falsum. ergo consequentia non va-

let: q̄ antecedens sit verum. probō: quia omnis homo est non omnis homo. ergo tñ non omnis homo est homo patet consequentia ab vniuersali ad suam exclusiua t̄c. & q̄ consequens sit falsum. probō: quia suum oppositum est verum: videlicet omnis homo est homo. Sed q̄ ibi arguitur per regulam probō. quia ab exclusiva ad suum preiacens est consequentia bona. Sed illa non omnis homo est homo est homo est preiacens illius tātu non omnis homo ē homo igitur t̄c. Et q̄ sit preiacens illius patet: quia p̄ies cens exclusiue dicitur esse illud totum q̄ remanet dēpto signo exclusivo sed sic ē in proposito igitur t̄c. **S**ecundo arguitur sic. b̄ consequentia non valet. tñ animal ē hō ergo nibil non animal est homo: & b̄ arguitur per regulā ergo: q̄ illa consequentia non valeat. probō: quia antecedens est verū vt patet: & consequens falsum: probō: quia sequitur nibil non animal est homo igitur omne ens animal est homo: patet consequentia per illam regulam negoti post posita facit equipollere suo cōtrario: & cōseq̄ns est falsum vt patet igitur & aīs. **T**ertio arguitur sic: hec consequentia non valet: tñ verum vel falsum est propositio ergo nibil non verum vel falsum est propositio: & hic arguitur per regulam ergo t̄c. q̄ consequentia nō valeat probō: quia antecedens est verum & consequens falsum ergo: q̄ antecedens est verum. probō: quia omnis p̄positio est vera vel falsa. Et q̄ consequens sit falsum: probō: quia aliquid non verum vel falsum: est p̄positio: probatur aliquid non verum est propositio igitur aliquid nō verum vel falsum est p̄positio: patet consequentia a parte disiuncti ad totum disiunctum. **Q**uarto ex regula sequitur q̄ hec consequentia sit bona. tantū a. desinit esse verum: ergo nibil non a. desinit esse verum & q̄ non valeat probō. Et pono q̄ a. desinit esse verum per positionem de presenti & b. desinit ēē verum. & desinit esse p̄ remotionem de presenti: isto posito p̄z q̄ p̄n̄ ē falsū. quia aliqd non a. desinit esse verū: pbatur. b. desinit ēē verū. & b. ē aliquid non a. vel desinit esse aliquid non a. ergo. Et q̄ antecedens sit verum probō: quia omne desinens ēē verum est a. ergo tantum a. desinit esse verum: patet consequentia ab vniuersali ad suam exclusiua ergo t̄c. **Q**uinto ista consequentia non valet: tantū homo ē animal igitur homo est animal: & nibil non homo est animal & b̄ arguitur per regulam ergo: & q̄ non valet p̄bo: & p̄no q̄ exclusio solum terminetur ad ly homo: isto posito patet q̄ illa consequentia non valet quia antecedens ē verum & consequens falsum: patet: & q̄ aīs si uerū p̄bo. quia aliquid tñ homo est animal. Similiter aliquid animal tantum homo est.

Ad hec omnia respondet. **C**ad primū nego consequentiam: nec arguitur ab exclusiva ad suum preiacens: quia in exclusiua ly non tenetur infinite & in consequente tenetur negative. Et ulterius cum dicitur q̄ preiacens exclusiue est illud q̄d remanet dēpta dictione exclusiua concedo. Ideo dico q̄ ly non omnis homo est homo: est preiacens exclusiue: & ly non omnis homo est homo. non est preiacens exclusiue: primum patet quando ly non tenetur infinite. & secundum patet quando tenetur negative. Et si queritur quomodo ergo debet argui ab illa exclusiva ad suum p̄iacens. dico q̄ hoc non est possibile sed bene possibile ē q̄ arguitur ab vna exclusiva ad vnam propositionem convertibilem cum preiacente eiusdem sic arguendo tñ non omnis homo est homo. ergo aliquid non omnis homo ē homo: vbi ly non equaliter tenetur infinite inconsequente sicut & in antecedente. **C**ad secundū concedo consequentiam & consequens: Et ad probationem consequentis nego consequentiam. Et tunc ad regnālē equipollentiarū dico q̄ regula intelligitur quando negatio īmediate sequitur terminum distributum. s. subiectū vniuersalis. et q̄ etiam teneatur negative & non infinite: sed sic non est in p̄posito: p̄imo q̄ negatio tenetur infinite. secundo q̄ nō sequitur īmediate subiectū: sūmo ponitur inter partes subiecti. **C**ad tertīū cōcedo p̄ntā & cōsequēs & nego q̄ ali-

Prima pars

quid non verum vel falsum est propositio. Et tunc ad probationem aliquid non verum est propositio ergo aliquid non verum vel falsum est propositio: nego consequentiam non sequitur. Non homo est asinus igitur non homo vel asinus est asinus. Similiter etiam non sequit: ois homo est hoc. ergo omnis homo vel asinus est homo dato quod distributio distribuat totum disiunctum. Tunc ad probationem dico quod regula intelligitur: quando dictio habet vim confundendi non precedit disiunctum modo in proposito illa negatio non: precedit disiunctum. Ad quartum dicitur concedo consequentiam et nego antecedens in casu illo. Et tunc ad probationem antecedentis: omne desinens esse verum est. a. igitur tantum. a. definit eē verum nego consequentiam: quia subiectum antecedentis nō stat ampliatione sicut subiectum consequentis. quia in antecedente subiectum supponit respectu huius verbi est non ampliatione et in consequente supponit subiectum respectu huius verbi desinit ampliatione. Ad ultimum concedo consequentiam. Et ad iprobatonem admitto casu: et dicco quod illa consequentia non valet: quia antecedens est verū et sequens falsum. nec arguitur per regulam: quia antecedens in illo casu non est exclusiva: sed una propositio de excluso extremo. Et si arguit sic. antecedens est verū et qualitercūq; iam significat prius significabat et iam est verum. igitur prius fuit verum. Sed prius illa consequentia erat bona ergo et iam. Respondeo notando quod qualitercūq; iam significat prius significabat satis primarie: quod iam significat quod. aliquid animal est tantum homo quod est verum: et prius significabat et asserrebat quod omne animal est homo quod falsum est. Alter potest dici non admittendo suppositionem. Et si arguitur sic: in ista propositione animal est tantum homo: exclusio solum terminatur ad illum terminum homo. Sed qualitercūq; potest terminari apte predicationis potest terminari a parte subiecti: negatur. Et si arguit sic exclusio a parte predicationis est quida modus itel ligandi quē intellectus facit ad placitū sed quēcūq; modus intelligendi potest intellectus facere a parte predicationis circa istum terminum homo consimilem omnino potest facere a parte subiecti circa eundem terminū ergo intellectus potest facere exclusionem solum terminari a parte subiecti ad illum terminum homo. Hic dicitur negando consequentiam. Nam dato isto modo arguendi imp: obaretur ista omnis homo est animal et probaretur ista: nullus animal est homo: quod est falsum.

Quarta regula est ista. Ab exponentib⁹ exclusione collective sumptis ad ipsas exclusiā ē consequētia bona et formalis. Sequitur enim formaliter: homo currit. et nihil non hoc currit ergo tantum hoc currit.

Contra istam regulam arguitur sic. Ex ista regula sequitur quod hec consequētia est bona. Exclusum est exclusum et nihil non exclusum est exclusum. ergo tamen exclusum ē exclusum. Et quod ista nō valeat. probo. et pono quod aliquid sit exclusum. Isto posito patet veritas antecedentis. Et quod consequens sit falsum. probo: quia in omni exclusione vera et affirmativa predicationis vere dicitur de subiecto et negatur ab opposito subiecti. Sed in ista exclusione predicationis dicitur de opposito subiecti igitur et cetera. consequentia patet et maior est regula. et minor probatur: quod oppositum subiecti est exclusum igitur. predicationis dicitur de opposito subiecti. Secundo arguitur sic. hec consequentia non valet. Sor. currit et nihil non sor. currit igitur: tantum sor. curret: et hoc arguitur per regulam: igitur et quod non valeat. probo. et pono quod sortes curret et quod nihil quod erit tempore sortis curret et quod post corruptionem ei generentur nona aitalia que curreret. Isto posito patet quod consequens est falsum: quia sua vniuersalitas est falsa videlicet omne futurum currens est vel erit sor. Et quod antecedens sit verum: probo. prima pars patet et secunda probatur. quia nihil aliud a sor. curret igitur nihil non sor. curret: consequentia probatur: quia sequitur nihil aliud a sorte curret. ergo nihil non idem sorti curret: consequen-

tia patet: quia aliud et non idem convertuntur. tunc vitrabil non idem sorti. curret igitur nihil non sorti. curret. consequentia patet quia oppositum consequentis repugnat antecedenti. Tertio arguit sic hoc consequentia nō valet tu credis quod aliquis homo decipitur: et tu non es non credes quod aliquis homo decipitur: igitur. tu credis precise quod aliquis homo decipitur: probo et pono quod tu credas quod aliquis homo decipitur. et cum hoc ita sit quod nullus alius a te decipiatur. Isto posito patet veritas antecedentis. et quod consequens sit falsus. probo. quia sequitur tu credis precise quod aliquis homo decipitur igitur. aliquis homo decipitur. consequentia patet: quia oppositum consequentis repugnat antecedenti. set quod consequens sit falsum probatur: quia nullus homo decipitur: probatur: nullus homo alius a te decipitur per casum: et tu non deciperis ergo. minorem probo: quod qualitercūq; credis ita est: probatur tu solus credis quod aliquis homo decipitur ut suppono et ita est quod aliquis homo decipitur per concessum igitur. qualitercūq; et cetera. Quarto ex regula sequitur quod ista consequentia sit bona. Sortes videt filium suum et nihil non sorti. videt filium suum: igitur tamen sortes videt filium suum. Et quod non valeat. probo. et pono quod sortes videat filium suum quem nemo videat nisi ipse. Isto posito p̄z quod aīs ē verum: prima pars patet: et secunda probatur: quia nihil non sorti. videt filium sorti. igitur nihil non sorti. videt filium suum: consequētia patet quod ly suū refertur ad ly sorti. stāte discrete. Et quod consequens sit falsum probo: quia sequitur tamen sorti. videt filium suum igitur omne videns filium suum: est sorti. consequētia p̄z et consequētēs ē falsus pro plato: ergo et antecedens. Quinto arguitur sic. Ista consequentia non valet. Sicut est credit quilibet istorum et non sicut non est credit quilibet istorum: ergo precise sicut est credit quilibet istorum. et hoc arguitur per regulam igitur. et cetera. Et quod consequentia nō valeat probo: et pono quod sorti. sit quilibet homo et plato una mulier credit sorti. solum quod deus est et plato quod homo est asinus. Isto posito patet quod antecedens est verum tam pro minori quam pro maiori. Et quod consequens sit falsum. probo: quia ab altero istorum creditur sicut non est: ergo non precise sicut est credit quilibet istorum: consequentia patet et antecedens probatur ab altero istorum creditur quod homo est asinus: igitur ab altero istorum creditur sicut non est: consequētia p̄z et aīs probatur: a plato credit quod homo ē asinus et plato ē alterum istorum ergo.

Ad ista respondetur Ad primū concedo cōsequētiam et consequens. Et tunc ad improbatonem nego illam consequentiam: oppositū subiecti est exclusū ergo. predicationis vere dicitur de opposito subiecti: quod tamen exclusū vere dicatur de ly opposito subiecti nō tamen vere dicatur de ly exclusum: per idem enim iprobaretur hec tamen eius est eius quae vera et necessaria est. unde non sequitur oppositū subiecti: est exclusum: sed oppositum subiecti: ē nō exclusum ergo. non exclusum est exclusū. sumēdo minorē materialiter sed bene sequitur igitur. ly non exclusum est exclusum. Ad secundum admissione illo casu cōcedo consequētiam et nego aīs pro minori. Et ad probatōnem nego consequētiam: et tunc quando arguitur. nihil aliud a sorte curret ergo. nihil non idem sorti curret. dubito consequētiam: eo quod ly non potest cadere super ly. idem p̄cise vel super ly idem sorti. primo modo concedo consequētiam et antecedens. Et ulterius postea non sequitur quod nihil non sortes curret: nec oppositum consequētis repugnat antecedenti. Secundo modo nego consequētia et cum dicitur quod aliud et non idem convertuntur verum est: quando negatio terminatur in ly idem. Ad tertium admissione illo casu concedo consequētiam et consequens. Et ulterius cum inseratur quod aliquis homo decipitur concedo: et concedo similiter quod tu deciperis: et nego quod qualitercūq; credis: ita est: et tunc ad probatōnem tu credis quod aliquis homo decipitur et ita est quod aliquis homo decipi-

tur legitur: nego consequiam sed oportet addere i mino: qd ille homo quem credis decipi decipitur quod est falsum in illo casu. quia tu no creditis te ipsum decipi s; alium a te. unde no sequitur: tu creditis precise qd aliquis homo currit & ita est qd aliquis homo currit igitur qualiter. tu creditis ita e: ut posito qd sortes currat & plato sedeat creditis in platonem currere. Isto posito patet qd antecedens est verum & consequens falsum: quia tu deciperis. Ideo deberet sic argui. Tu precise creditis qd aliquis homo currit & ita est qd ille homo currit quem creditis curre re ergo: consequentia est bona. sed minor est falsa: quia tu creditis platonem currere & non currit. Ad quartu: cō cedo consequiam & consequens in illo casu. Et ad probationem dico qd illa non est eius universalis: quia in exclusiva refertur relatinu: ad ly so: & in vniuersali ad ly vi dens: vniuersalis ergo illius exclusive tantum sortes videt filium suum est ista omne videns filium sortis est so: que vera est. Ad ultimum admissio isto casu concedo consequiam & consequens. Et tunc ad improbatione: ab altero isto: um creditur sicut non est: dubito istam propositionem: eo qd ly alterum potest esse masculini vel neutri generis: primo modo concedo consequiam: & nego antecedens. Et tunc ad probationem nego illam consequiam a platonem creditur sicut non est & plato est alterum illorum ergo: propter mutationem suppositionis: quia in antecedente tenetur ly alterum in neutro genere. & in consequente in masculino genere. Si autem ly altero tenetur in neutro genere. nego consequiam in qua insertur qd non precise sicut est credit quilibet illorum: ex quo in consequente ly alter inclitus in ly quilibet supponit solum pro masculo & pro masculino genere tenetur quare &c.

De dictionibus exceptiis.

De dictionibus exceptiis restat consequenter dicendum: cuimodo sunt isti termini & sibi equivalentes preter: p:eterqz: & nisi. quorū quilibet categoricam exceptiam potest facere. Et different in hoc: quia duo. pri mi excipiunt indifferenter a distributione affirmativa & negativa: sed tertius non excipit proprie nia distributione negativa. Unde congrue dicitur omnis homo preter vel preterquam sortes currit: & nullus homo preter vel preterqz sortes currit. Similiter cognitum dicitur: nullus homo nisi sortes currit. sed incongrue dicitur omnis homo nisi sortes currit. In omni exceptiva quinqz requiruntur. Primo preiacens exceptive. Secundo iudicando a quo fit exceptio. Tertio dictio excipiens. Quarto pars excepta. Quinto illud respectu cuius fit exceptio. Preiacens exceptiva dicitur esse illud qd remanet dempta dictione exceptiva cum parte extra capta: ut preiacens illius. Omnis homo preter so: currit: est h: omnis homo currit. Terminus a quo fit exceptio est subiectum preiacentis vel sibi equivalens: ut ly homo. Dictio excipiens est dictio exceptiva ut ly preter. Pars extra capta est casuale dictionis exceptive. ut ly sortes. Et illud respectu cuius fit exceptio est predicatum vel equivalens preiacentis: ut ly currans. Insuper est notandum qd ille terminus nisi quandoqz tenetur exceptiva quandoqz conditionaliter: exceptiva ut in exemplis predictis: conditionaliter quando coniungit propositiones. Et tunc exponitur per conditionales duas: ut impossibile est so: videre nisi habeat oculum: primo significat: qd impossibile est sortem videre si non habeat oculum. Secundo significat qd si so: habet oculum possibile est videre ipsum. Et sic exponendo ly impossibile notat modificationem solum terminari in ly sorte videre. Et sic est talis neganda. Si vero inse ratur modificatio i vtrāqz compositione: conceditur illa. Impossibile est sortes videre nisi habeat oculum. Et tunc sic exponitur. Impossibile est so: videre si non est possibile vel si sit impossibile qd sortes habeat oculum: & si sit possibile qd sortes habeat oculum possibile est sine non est i-

possibile qd sortes videat. Sed illa dictio preter aliquando tenetur exceptive proprie & aliquando ip:op:ie. Impro prie tripliciter tenetur: videlicet negative: additiva: & subtractiva: negative: ut sortes preter platonem currit: & hoc est sortes currit & plato non currit cum eo: vel sic dicendo sortes potest lenare. a. lapidem preter alterius auxilium vbi capiatur ly preter pro sine. Additiva tenetur cum dici tur sortes debet soluere decem libras preter expensas: v'l cum dicitur ille famulus recepit a domino suo annuatim centum soldos preter vestes: vbi ly preter connotat ad dictionem. Sed subtractiva tenetur cum dicitur. Sortes debet soluere decem libras preter hoc qd soluit: vel decez preter quinqz sunt quinqz. vbi ly preter denotat subtractionem. Et est sensus si a decē remoneat quinqz remane rent quicqz. Ad hoc autem qd ly preter teneatur exceptive proprie quatuor requiruntur. Primo qd illud a quo fit exceptio sit terminus communis supponens confuse et distributiva. Secundo requiritur qd pars extra capta sit terminus inferior ad eundem terminum a quo fit exceptio. Tertio requiritur qd idem terminus verificet de parte extra capta. Et quarto requiritur qd no tot excipiantur quot supponuntur. Ex primo sequitur qd iste sunt i p:rie aliquis homo preter platonem currit: aliquod animal preter brunellum disputat. Ex secundo sequitur qd iste sunt improprie: omnis homo preter omnem hominem currit: omnis homo preter animal currit: omnis homo p:ter risibile currit: omnis homo preter brunellum currit. ideo non sequitur omne animal preter brunellum currit sed omnis homo est animal igitur omnis homo preter brunellum currit. Ex tertio sequitur qd iste sunt improprie omnis homo preter antichristum est animal: nulla chymera preter istam chymeram currit. Ex quarto & ultimo sequitur qd iste sunt improprie omnis sol preter istum sole luctet: nullus sol. preter istum sole luctet.

Jam pro exponentibus exceptiis tunc ē notandum: qd quecqz exceptiva propria ratione termini exceptivi exponenda debet finis exigentiam termini exceptivi. Alter enim exponitur propositio exceptiva p:imi ordinis & aliter exceptiva secundi ordinis.

Propositio enim exceptiva p:imi ordinis ē illa in qua terminus a quo fit exceptio & pars extra capta ponuntur in eadem parte orationis ut omnis homo preter so: currit: nihil nisi de scit omnia. Preter so: nemo currit. nemo preter sortem currit: nec resert si pars extra capta precedit terminū a quo fit exceptio vel subsequitur in immediate dūmodo ponantur in eadem parte p:ositionis.

Propositio exceptiva secundi ordinis dicitur esse illa in qua terminus a quo fit exceptio & pars extra capta non ponuntur ex eadē parte propositionis: immo inter ea mediat copula principialis ut omnis homo currit preter so: nemo scit omnia nisi so:. De his oībus successione descendendo dicam. Et primo de exceptiva affirmativa p:imi ordinis unde generaliter loquendo quelibet exceptiva affirmativa p:imi ordinis per tres propositiones est exponenda quarum: prima debet esse negativa in qua illud respectu cuius fit exceptio negatur a parte extra capta. Secunda debet esse una affirmativa in qua terminus a quo fit exceptio affirmatur de parte extra capta. Tertia erit preiacens exceptiva addendo illi a quo fit exceptio oppositum termini extra capta. verbi gratia. Ista propositio: omnis homo preter so: tem currit exponitur sic: so: non currit & sortes est homo & omnis homo non sortes currit. Similiter illa tu vides omnem hominem preter so: Exponitur sic: tu non vides so: & so: est homo & tu vides omnem hominem no so:. Unde est notandum qd negatio infinitans terminū extra captum infinitabit in comparatione ad uerbum ut sic dicendo: omnis homo non albus currit: infinitabitur ille terminus non albus pro omni homine qui est v'l qui erit

Prima Pars

albitis: ita q̄ sequitur omnis homo non albus curret ergo omnis homo qui est vel qui erit non albus curret. Et si oīs propositio non vera potest esse falsa: tunc omnis propositio que potest esse non vera potest esse falsa & sic de alijs. Notanter dico q̄ propositio exceptiva primi ordinis debet habere tres exponentes: quia si non haberet nisi duas sequeretur q̄ aliqua esset consequentia formalis que aliquando non valebit sic significādo: probō: & capio istaz exceptivam propria omnis homo preter sor. currit. supponendo q̄ sortes sit non currens & omnis homo nō sortes currat: deinde si sibi sufficiunt due exponentes assigno istas que a valentioribus dātur: sortes nō currat & omnis homo non sor. currit: tunc arguitur sic. Iste sunt exponentes sufficientes illius exceptive date & cum ab exponentibus oīb ad expositū sit p̄na formalis: seq̄ q̄ ista ē p̄na formalis. Sortes non currat & omnis homo non sortes currat ergo omnis homo preter sor. currit: tamen certum est q̄ aliquando non valebit scilicet post corruptionem sortis: quia tunc exceptiva illa non erit propria cum pars extra capta nō erit suppositum singulare illius termini homo quia qua ratione illa tunc esset propria eadem ratione et ista omnis homo preter antichristum est animal est modo propria: & sic aliqua est exceptiva propria que non repugnat suo preiacenti q̄ est inconveniens in hac materia. Et q̄ illud sequitur patet: q̄ h̄ est huimodis omnis homo preter antichristum est animal: ut patet per exponentes: videlicet antichristus non est animal & omnis homo non antichristus est animal. & sic ipsa est vera & etiam ei⁹ preiacens est vera videlicet omnis homo est animal ergo propositum. Sed h̄ dicunt quidaq̄ h̄ omnis homo preter sortes currit sic exponitur. Sortes non currat & oīs homo aliis a sorte currit. Et sic ratione illius termini aliis non sequitur inconveniens deductum. Sed contra ex ista responsione sequitur q̄ aliqua exceptiva est falsa cuius quilibet exponens est uera: probō & pono q̄ nulla mulier currat. nec sortes masculi: & q̄ quilibet aliis masculi currat. Isto posito patet q̄ hec est falsa: omnis homo preter sortes currit: quia nulla mulier currat: & oīs mulier est homo non sor. & tamen quilibet exponens est vera: p̄ma est vera vt patet. Secunda similiter: quia aliis a sor. currit. & non est homo aliis a sorte quin ille currat. Forte propter illud argumentum dicitur q̄ illa secunda exponens non sufficienter datur: sed talis debet esse: omnis homo aliis a sorte currit: vel omnis homo disserens a sorte currit. Et sic non sequitur illud inconveniens.

Contra istam responsionem arguitur sic: per idem sequitur q̄ h̄ nihil preter sor. currit & quecūq̄ exceptiva debet exponi consimiliter ratione aletatis vel differentie: vt sortes currat et nihil aliud a sor. currit. Sed contra ex ista sequitur q̄ h̄ consequētia est bona sortes currat & nihil aliud a sorte currat. ergo nihil p̄ter sor. currit. Et q̄ nō valeat probatur: & pono sicut alias posui q̄ sor. currit & nihil qđ erit tempore sortis currat: sed q̄ post corruptionē sor. alia alia q̄ erit currat isto posito: p̄ veritas antis. Et q̄ consequētis sit falsum: probō: quia sequitur nihil preter sortes currat igitur tantum sortes currat: consequens est falsum: quia non oīa currentia erunt sortes: ergo & antecedēs. Similiter ex ista responsione sequitur q̄ nullum instantis preter illud instantis erit demonstrato uno instanti futuro: quod est manifeste falsum. Et q̄ h̄ sequitur patet: quia hoc instantis erit & nullum instantis aliud ab hoc erit quod verum est vt patet intuitu. Sed sorte dicitur q̄ licet expositio talis non teneat cum verbo de p̄terito vel de futuro tamen bene tenet cum verbo de presenti.

Contra istam responsionem adhuc arguitur: & pono q̄. a. definit ēē & definit esse verum per remotionem de presenti. & q̄ b. incipiat esse & definit esse verum per positionem de presenti. Et q̄ nulla propositio incipiat vel definit esse vera nisi a. vel b. Isto posito sita consequētia non valet. a.

definit esse verum: & nihil aliud ab. a. definit esse verum. ergo nihil preter. a. definit esse verum. Et q̄ non valeat patet: quia antecedens est verum: ex quo. b. non est nec definit esse aliud ab. a. Et q̄ consequens sit falsum patet: quia sua exclusina est falsa tantum. a. definit esse verum: ex quo non oīne quod definit esse verum est vel definit esse. a. Exponendo exceptivam primi ordinis ut prīmū dīcēbatur sequitur impossibilitas talium propositionum. omnis homo preter soriem & platonem currat: omnis homo preter istos duos homines est in anglia: omne animal preter omnem hominem currat. Et q̄ quelibet illarum sit impossibilis. probō: quia sequitur omnis homo preter sortem & platonem currat: ergo omnis homo non sortes & plato currat: & sortes & plato est homo: patet consequētia ab exceptiva affirmativa ad duas suarum exponentium. Tunc ultra omnis homo non sor. & plato currat: & sortes & plato est homo igitur sortes est homo non sortes & plato: & per consequens ipse currat cuius oppositus ponit p̄ma exponens. Eodez modo potest argui de plato q̄ ipse currat. **C** Impossibilitas secunde propositiū consumiliter probatur: quia sequitur: omnis homo preter istos duos est in anglia: igitur isti non sunt in anglia et omnis homo non isti duo est in anglia & cum quilibet istorum sit homo non isti duo: sequitur q̄ quilibet istorum est in anglia q̄ repugnat p̄me exponenti. Consimiliter improbat tertia propositio: sequitur enim omne animal non omnis homo currat. Tunc ultra omne animal non omnis homo currat. Sed omnis homo est homo non omnis homo. ergo omnis homo currat: cuius oppositum ponit imediate p̄ma exponens exceptive:

Propositio exceptiva affirmativa secundi ordinis est cōsimiliter per tres propositiones exponenda quarum prima sit similitude eius prioribus: & tertia est preiacens exceptive: addendo illi termino respectu cuius sit exceptio oppositum termini extra capti. verbi gratia: hec propositio omnis homo currat preter sor. tem sic exponitur. sortes non currat: sortes est homo: & omnis homo est currens non sortes. Ex quo patet q̄ ipsa est impossibilis: quia ex una exponentiū: sequitur formaliter contradictorū alterius: sequitur enim omnis homo est currens non sortes sed sortes est homo per secundam exponentem: igitur sortes ē currens non sortes: quod repugnat p̄me & secunde exponenti: probatur: quia sequitur sortes est currens non sortes: igitur sortes ē currens & sortes ē nō sortes quare &c.

Propositio exceptiva negativa primi ordinis est etiam per tres exponentes exponenda quarum prima est uera affirmativa in qua illud respectu cuius sit exceptio affirmatur de parte extra capti. Secunda est una propositio affirmativa in qua oppositum termini extra capti affirmatur de illo a quo sit exceptio vel saltem est una propositio de secundo adiacente in qua hoc verbum predicatur de termino aggregato ex illo a quo sit exceptio & opposito termini extra capti. Tertia exponens debet esse preiacens exceptive addendo termino a quo sit exceptio oppositum termini extra capti. verbi gratia: hec nullus homo preter sortes currat: sic exponitur: sortes currat & aliquis homo non sortes est: & nullus homo non currat. Ex quo patet statim q̄ hec est in p̄pria & falsa. Nullus sol preter istum solem lucet: eo q̄ secunda exponens est falsa. videlicet aliquis sol non iste sol est: quia iste sol est omnis sol: unde non sequitur: nihil preter istum solem lucet. Sed oportet summi in mino: q̄ aliquis sol non iste sol est vel aliquis sol non est non iste sol quod est falsum. **C** Item non debeo tibi nisi in uno denario exponitur sic ego debeo tibi in uno denario & aliquis non unus denarius est & ego nō debeo tibi in aliquo non uno denario. igitur &c. Et isto modo posset concedi q̄ debeo tibi in viginti denarijs: et

tum en non teneor tibi nisi in uno denario. Item sortes nō fecit platonī nisi bene: exponitur sic. Sortes fecit platonī bene & aliquid non bene vel non bonum est: & sortes non fecit platonī aliquid non bene vel sortes non fecit platonī aliquid modo quo modo non fuit bene. **C** Sed bene caueas vt in p:incipio dicebatur quando fit exceptio ratio ne expositionis conditionalis quia tunc non est seruādus consumilis modus exponendi: ymo solet exponi cuꝝ conditionalibus quaz vna est ex opposito aſtis ad oppositū consequētis alterius: vt h̄ sortes decipitur nisi ip̄e decipiatur exponitur sic: si sortes non decipitur sortes decipitur & si sortes decipitur sortes non decipitur. **C** Similiter tu male respondes nisi sit ita q̄ male respondes: exponitur sic. Si sit ita q̄ male respondes: non male respondes: & si non sit ita q̄ male respondes male respondes. **C** Similiter non dabo tibi denarium nisi venias ad me: exponitur sic. Si venias ad me dabo tibi denarium: & si non venias non dabo tibi denarium: sic tamen q̄ ly si non sumitur ita stricte pro nota consequentie: quia sic omnes tales conditionales essent impossibilis. Si bene me doceas dabo tibi tantum: & si non bene me doceas non dabo tibi tantum: sed ponitur talis conditio quasi restrictio dicti: verūtamen quamlibet talium posses negare tanq̄ impossibilem dicendo q̄ quelibet illarum est vna conditionalis falsa &c. In talibus enim ab inferiori ad suum superius cum dictione exceptiva non tenet formaliter consequentia. Unde non sequitur: non habebis denarium nisi dicas illam deus est & ipsa est vera: igitur non habebis denarium nisi dicas verum. Ex prioribus sequitur impossibilitas talium propositionum. Ego non dedi tibi nisi quatuor denarios. Ego non video nisi tres homines. In archa noe non fuerunt nisi octo animalia. In mensa christi non fuerunt nisi duodecim apostoli. Ego non duranisi per istam horam. Ego non pertransibo nisi istud spatum. **C** Prima enim sic exponitur. Ego dedi tibi quatuor denarios & aliqua vel aliquid non quatuor denarii sunt vel fuerūt & ego non dedi tibi nō q̄tuor denarios q̄ repugnat p̄me exponēti: quia sequit̄ non dedi tibi non quatuor denarios: igitur non dedi tibi unum denarium: & per consequens non dedi tibi quatuor denarios. Et si cut improbat illa prima ita improbat quelibet aliam. **C** Uerum tamen posito q̄ sortes sit sophista geometra musicus & sic de alijs artib⁹ concedo q̄ sortes non est nisi sophista quia sortes est sophista & aliquid non sophista est: & sortes non est aliquid non sophista: & hoc est verum licet adhuc sortes sit musicus geometra: & sic de alijs: q̄ ipse sophista non differt a se ipso musico nisi forte diceretur q̄ ratione differt: quia alia est ratio quare ipse est sophista & alia est ratio q̄ ipse est musicus &c.

Propositio exceptiua negativa secūdi ordinis habet consimiliter exponi per tres exponentes quā rūz due dicte sunt in expositione negative primi ordinis. Sed tertia exponēs debet esse prelaciens eiusdem addendo illi respectu cuius fit exceptio oppositum termini extra capti: verbi gratia nullus homo currit nisi sortes: sic exponitur. Sortes currit & aliquis homo non sortes est: & nullus homo est currens non sortes. Similiter nihil scit omnia nisi deus exponitur consimiliter: deus scit omnia & aliquid non deus est: & nihil scit omnia quod nō est deus & sic de alijs. **C** De regulis quibusdam pertinentibus ad propositiones exceptivas.

Iſis cuiuscumq̄ exceptive tam affirmatiue quam negative modis probandi & exponendi. Restat consequenter: regulas in hac materia particulariter tractare. Et antequam aliqua earum ponatur. **P**rimo scienduz quomodo termini exceptive supponunt: pro quo

Primo est sciendum q̄ cuiuslibet exceptive aggregatum ex termino a quo fit exceptio & oppositū termini extra capti supponit mobiliter in comparatione ad totum predicatum. Unde sequitur omnis homo preter sortem currit iste est homo non sortes: ergo ille currit. Et sic de alijs. Similiter nullus homo preter sortem currit. Ille est homo non sortes: ergo ille non currit: Et sic de alijs. **C** Quo ad suppositionem termini extra capti potest regulariter obseruari q̄ cuiuslibet exceptive pars extra capita capax non aliunde confusa in comparatione ad terminum respectu cuius fit exceptio stat confuse tantum: vt patet hic: nullus animal preter hominem currit: non enim sequitur ex hoc copulatim nec disjunctive q̄ nullum animal preter sortem currit: vel nullum animal preter platonem currit. Et addo illum terminū capax quia quandoq; est terminus extracaptus terminus discretus qui non est capax talis confusionis vt hic: omnis homo preter illum currit. Et addo similiter illum terminū: non aliunde confusa: quia ratione signi additi & quandoq; gratia māe stat terminus extracaptus mobiliter vt patet in istis exemplis. Sequitur enim nullum animal preter omnem hominem currit plato est homo: igitur plato currit: sequitur similiter nulluz animal preter hominem est animal rationale sortes est homo: igitur sortes est animal rationale. **C** Quo ad suppositionem termini respectu cuius fit exceptio est notandum: q̄ cuiuslibet exceptive talis terminus capax non aliunde prohibitus: supponit mobiliter vel in comparatione ad terminum extra captum: vel ad infinitum eiusdem: verbi gratia. In exceptiva affirmativa supponit terminus a quo fit exceptio mobiliter in comparatione ad infinitum termini extra capti: vt si omnis homo preter sortem currit & hoc est currens: igitur hoc est non sortes. Sed in exceptiva negativa supponit mobiliter in comparatione ad terminum extra captum: vt si nullum animal preter sortem currit: & hoc animal currit: igitur hoc animal est sortes: verūtamen in vniuersali affirmativa predicatum stat confuse tñ in comparatione ad totum aggregatum ex subiecto praesentis & oppositū termini extra capti: vt omnis homo preter sortem currit: supponit ly currens confuse tantum in comparatione ad ly homo non sortes. Sed in exceptiva negativa supponit predicatum confuse & distributivē in comparatione ad idem aggregatum: vt nullus homo preter sortem currit hac notatione premissa sit. **C** Hdec regula prima: q̄ omnis propositio vniuersalis in parte vera & in parte falsa potest verificari per exceptionem partis false vel partium falsarum: vt si hec est falsa omnis homo currit p̄ sortem poterit verificari talis: omnis homo preter sortem currit. Et si hec falsa: nihil currit: soluz pro sorte verificabitur talis nihil preter sortem currit. Et si talis vniuersalis fuerit falsa p̄ multis singularibus debet fieri exceptio talium falorum singularium per disjunctio nem vel per terminum partitum: quia nimis longum foret numerare singularia falsa: vt patet in istis omnis homo preter sortem vel platonem est philosophus: vel omnis homo preter aliquid istorum demonstrando mulieres est masculus: vel omnis res intellecta preter illaz que nō potest esse est possibilis.

Latra istam regulam Arguitur sic. Nulla propositio est in sua parte: igitur nulla p:oppositio est i sua parte vera vel falsa. Et si dicitur q̄ non dicitur in sua parte sed in parte: contra quae cunq; vel cuiuscunq; sit illa p: notum est q̄ illa non est eadem propositio vera vel falsa: nec potest poni q̄ propositio vniuersalis sit vera in una sua singulari & in alia falsa: quia vniuersalis nullo modo est in sua singulari. Similiter etiam aliqua talis propositio est impossibilis: igitur non potest verificari per exceptionem. **C** Secundo nam data regula sequitur hec conclusio: omnes homines qui sunt romane preter sortem: vides & tamen non vides aliquem hominem:

Prima

Pars

nec aliquos homines: p:obo: & pono q: rōme sunt decē
& nouē mulieres & non p:les quas vides: & q: inter eas
sit sortes masculis quem non vides: & nullus alius sit ro
me masculis nisi sortes. Isto posito hec vniuersalis om
nes homines qui sunt rōme vides est falsa & hoc solum
pro sorte: ergo potest verificari per exceptionem: sed
non aliter q: sic: omnes homines qui sunt rōme preter sor
tes vides ergo prima pars conclusionis vera & secunda
similis est vera vt patet i casu. **C** Tertio sequitur hec cō
clusio q: nihil preter sor. definit esse album & viginti sunt
boies albi & tñ immediate post hec instans presens nō erit
aliqui homines albi: hec p:clō sic p:bat: & pono q: decē &
nouē mulieres sunt albe inter quas sit sor. albus & q: nō sunt
plura animalia alba q: ista assignata: ymo nec aliqua alia
entia & q: sor. definit esse albus & nulla mulier definit eē
alba. Isto posito hec propositio vniuersalis est falsa: nihil
definit esse album: solum modo pro sor. ergo potest veri
ficari per exceptionem sor. sic dicendo sor. definit eē albi:
& sic habet prima pars conclusionis. Secunda etiam pa
tet ex casu: presupposito q: masculinum genus concipiāt
semininum in numero plurali: vt cōliter grammatici dicit. **T**ertia pars etiam patet: q: immediate post hoc nō erit ali
quis homo albus ergo non immediate post hoc erunt ali
qui homines albi.

Ad ista argumenta r̄ndetur. **C** Ad se
cundum dicitur breuiter negando consequentiam: & tūc
admissio casu dico q: b vniuersalis: omnes homines q: sunt
rōme vides: non ē in parte vera & in parte falsa: eo q: nul
la eius singularis est vera: quibuscumq: enim demonstra
tis falsum est q: istos qui sunt rōme vides: modo vniuer
salis simpliciter falsa in qualibet eius singulari non potest
verificari per exceptiā. Ex ista enī exceptiā omnes
homines qui sunt in anglia vel rōme preter sortem vides
sequitur immediate q: aliquos homines vides cuius oppo
situm ponit secunda pars conclusionis. **C** Ad tertium cō
cedo p:clō adduciā. **S**ed contra primā partem con
clusionis arguitur sic: viginti homines definiti esse albi:
ergo falsum est q: nihil preter sor. definiti esse album: con
sequentia patet & antecedens probatur: q: viginti homi
nes nunc sunt albi & non immediate post hoc erunt viginti
homines albi igitur &c. consequentia patet ab exponenti
bus ad expositum. **C** Iudic dicitur negando consequen
tiā: nec arguitur ab exponentibus ad expositum: q: hec
propositio viginti homines definiti esse albi nō est expo
nibilis sed probabilis per suū singulare vñ iste vel ista de
finiti esse album & sic ultra vsq: ad viginti. Consimiliter re
spondendū saret si poneretur q: x. homines videres &
non plures & q: immediate post hoc tu videbis nouē & nō
plures: tunc isto posito concedētur q: solum vnuz homi
nem definiti videre & negaretur q: decē definiti videre
vel q: x. definiti videri a te. Et si argueretur vt p:ius ex
positorie negaretur consequentia. **A**d hoc enī q: dece
definitas videre requiritur q: qdlibet illorū definitas vide
re q: falsum esset in casu illo.

Secunda regula principalis est ista q: p
ria repugnat sue preiacenti vt omnis homo p:eter sorte
currat: & omnis homo currat. Et causa est quia extali exce
ptiā sequitur oppositum preiacentis sorte: n. seguit:
omnis homo preter sorte currat: ergo sor. non currat: &
sor. est homo: & per consequens nō omnis homo currat.
Et patet q: duo repugnantia possunt esse simul falsa: vt

omne animal preter hominem est rationale & omne ani
mal est rationale recte: sicut duo contraria sunt simul fal
sa: vt omne aial est bō nu llū aial est bō.

Lōtra illam regulam arguitur multipli
citer: & primo sic: hec propositio ē vera tu differs ab om
ni homine preterquā a te: & b etiam est vera tu differs ab
omni homine quarū vna est p:eiacens & alia exceptiā
ergo &c. q: hec sit vera. Tu differs ab omni homine pa
tet per suas exponentes. Et q: hec sit vera tu differs ab
omni homine p:eterq: a te: probo q: tu non differs a te &
tu es homo & tu differs ab omni homine nō tu ergo &c.
patet consequentia ab exponentibus ad expositū. **C** Se
cundo arguitur sic hec propositio est vera: tu non differs
nisi ab asino: & b etiam est vera: tu non differs ab aliquo:
igitur &c. q: p:eiacens sit vera patet: q: suū oppositum
est falsu. Et q: exceptiā sit vera probo: q: tu differs ab
asino & aliquid non asinus est: & tu non differs ab aliquo
non asino ergo non differs nisi ab asino p: consequētia &
antecedens est veru: igitur & consequens. **C** Tertio ar
guitur sic & pono q: cras non videbis sor. sed bene omne
alium hominez a sorte: & q: post cras videbis sor. & quod
cunq: alios homines. Isto posito hec propositio est ven
tu videbis omnes homines per casum. Et hec similiter ē
vera tu videbis omnes homines p:eter sorte: ergo ex
ceptiā & suū p:eiacens nō repugnat. Et q: illa sit vera
tu didebis omnes homines probo: quia post cras tu w
debis omnes homines igitur &c. & q: tu videbis omnes
homines p:eter sorte: in probo: quia cras videbis omnes
homines p:eter sorte: igitur &c. consequētia patet & an
tecedens probatur: quia cras non videbis sorte: & cras
sor. erit & cras tu videbis omnes homines non sor. ergo
consequentia patet ab exponentibus ad expositum & an
tecedens est verum igitur & consequens. **C** Quarto ar
guitur sic & pono q: nulla propositio sit aliquid: tunc ar
guitur sic hec p:oppositio est vera: nihil scitur nisi verum
vt patet. Et hec similiter est vera: nihil scitur: quia solum
modo propositio scitur que nihil ē vt ponit casus. Simili
ter hec est vera: ex veris non sequitur nisi veru: per co
munes regulas. Et similiter hec est vera. Ex veris non
sequitur aliquid: quia ex veris non sequitur nisi proposi
tio quē non est aliquid: ergo exceptiā & suū p:eiacens ne
pugnat ex quo sunt simul vera. **C** Quinto arguitur sic
pono q: sortes & plato & cicero sunt omnes homines: &
q: plato excipiatur ab aliquo actu sic q: sedeat & non dis
putet: & excipiatur cicero solum ab actu sedendi: sic q: di
putet & non sedeat: & pono etiam q: sortes non excipiatur
ab aliquo actu sic q: sedeat & disputet simul: q: posito pu
tet q: hec est vera: omnis homo p:eter sorte excipitur.
Et hec similiter est vera omnis homo excipitur: igitur &c.
q: p:eiacens sit vera probo: quia omnis homo non sortes
excipitur per casum: & q: sortes excipitur probo: quia so
rtes ē pars extracapta igitur excipit.

Ad hec respondet Ad p:mon
concedo illi
tu differs ab omni homine preterq: a te. Et concedo illi
similiter tu differs ab omni homine. Et si arguitur con
querer q: exceptiā & suū p:eiacens non simul repu
gnant: concedo conclusionem de exceptiā impropria:
de exceptiā p:op:ia nego: vnde illa p:oppositio: tu dif
fers ab omni homine preterq: a te: est impropria: quis
ps extra capta nō excipit a termino stante p:use & ditti
butiū mobilis qd tñ oportet si exceptiā deberet eē p:pa
patet enim q: ly homine stat confuse tñ vel determinate
ratione duorum signorum precedentium. **C** Ad secun
dum respondeo negando illam: Tu nō differs nisi ab al
io: Et ad eius probationem nego consequentiam: nec ar
guitur ab exponentibus ad expositū: sed tertia exponē
debet esse ista a nullo non asino differs: qd falsu: est: q:
capra differs & cap:a est aliquid non asinus. **C** Uel alter
potest responderi concedendo illam & suū p:eiacens &

re hoc nihil sequitur contra regulas: qz talis exceptiva est in propria: eo qz ille terminus aliquo sub intellectu non stat mobiliter ut prius dicebatur. **C** Ad tertium concedo quālibet illarū: Tu videbis omnes homines: et videbis omnes homines preter sortem. Et si ex hoc insertur qz exceptiva et suum preiacens sunt simul vera: nego consequiam: qz illa tu videbis omnes homines: non est preiacens illius exceptiva sed illa: cras tu videbis omnes homines qz falsum est: et causa est qz ista exceptiva tu videbis omnes homines preter sortem: non habet immediate exponentes resoluti in duo demūratū instantis vel temporis: sic argendo. Cras tu videbis omnes homines et cras est vel erit aliquando ergo tē. **C** Ad quartum admissio casu concedo qz nihil scitur nisi verum: et qz ex veris non sequit̄ nisi verum: et concedo similiter earum preiacētia: sed non cōcedo qz ille sint exceptive proprie: p̄ qz pars extracapta non est terminus inferior ad terminū a quo fit exceptio: quia ly verum sumitur nominaliter ibidem et pro propositione vera: et dum sic sumitur non est terminus inferior nec superior ad illum terminū aliquid. **C** Uel alr dī qz ly verum sit terminus inferior ad ly aliquid tñ qz de ipso non verificatur ly aliquid dum sumatur p̄ p̄ opositione vera. Ideo exceptiva illa est impropria sicut ista: ois subaperte chymera est: qz ly chymera sit terminus inferior ad ly substantiam quia ly suba de eodem non verificatur ideo exceptiva est impropria. **C** Ad ultimum p̄ respondetur negando illam tanqz impossibilem omnis homo preter sortem excipitur: et nego similiter casuz: qz claudit opposita: qz si sortem non excipitur: igitur agit quicquid agit plato et cicero: ex quo a nullo actu excipitur per casum: et per consequens stat facit et ambulat qd ē impossibile. Uel rūtamen admissio casu gratia disputationis nego qz omnis homo excipiatur. Et quādo dicitur omnis homo non sortem excipitur: cōcedo: sed nego qz sortem excipitur. Et quādo arguitur p̄s extra capta excipitur s̄ sortem ē pars extra capta: igitur excipitur: concedo consequiam et nego minorē: sicut enim ly sortem sit pars extra capta et excipitur non tamē sortem est pars extra capta ex quo pars extra capta non ē nisi terminus excepti p̄ dictionē exceptivā q̄re tē.

Tertia regula principalis est ista. Ab exceptiva propria affirmativa vel negativa ad exclusiūam affirmatiūam vel negatiūam ap̄tiss assignandam ē consequiam formālis: hec regula p̄z: quia exponentes exclusive affirmative vel negative sunt due exponentium exceptive affirmative vel negative ut patet intuiti.

Sed contra istam regula arguitur sic: Ita consequia non valet: omnis homo preter sortem currit: ergo tñ sortem non currat: et h̄ arguitur per regulam ergo. Et qz consequētia non valeat p̄bo: et pono qz nihil currat nisi homo et qz sortem non currat sed omnis homo differens a sortem currat. Isto posito patet qz antecedens est verum per suas exponentes. Et qz consequens sit falsum p̄bo: qz sequitur tantum sortem non currat ergo qz libet non sortem currat: qz arguitur ab exposita ad unam suarum exponentium: et consequens est falsum et contra casum igitur. **C** Secundo arguitur sic h̄ consequia non valet: omne ens preter substantiam est accidentis: igitur tñ substantia non est accidentis: ergo: antecedens p̄bo: qz antecedens est verum ut patet per exponentes et consequens est falsum: probatur: qz sequitur tñ substantia non est accidentis: igitur tñ aliquid non est accidentis: consequētia patet: qz arguitur ab inferiori ad suum superius dictio ne exclusiūam addita sibi: qz bene sequitur tñ hoc non currat igitur tñ animal non currat et sic de alijs: modo p̄sequētia est falsum ergo et antecedens. Et qz consequens sit falsum patet: qz sequitur tñ aliquid non est accidentis: igitur qz libet non aliquid est accidentis: consequens includit contradictionē et consequētia p̄z ab exposita tē. **C** Tertio arguitur sic: qz ab exceptiva negativa ad suam exclusiūam affirmatiūam non valet consequia: qz non sequitur: nullus homo preter sortem currit: igitur tñ sortem currat: posito qz

sortem currat et multi asini et qz nullus homo alias a sorte currit. Isto posito antecedens est verum per exponentes et consequens falsum: qz sequitur: tñ sortem currat ergo nihil qd non est sortem currat: qd est contra casum: qz aliquis asinus currat qui est aliquid non sortem. **C** Quarto arguitur sic: Ita consequentia non valet: nullum animal est qd istorum preter sortem. demonstratis omnibus hominibus: igitur tñ sortem ē qd istorum et h̄ arguitur per regulam igitur tē. Qd cōsequētia non valeat p̄bo: qz consequens est falsum: ut patet et antecedens verum: p̄bo: qz nec hoc animal ē qz libet istorum preter sortem: nec animal nec h̄ nec sic de singulis: igitur nullum animal est qd libet istorum preter sortem: sicut suum contradictorium est falsum videlicet aliquid aīal est qd istorum preter sortem: igitur ipsa exceptiva vera. **C** Ad p̄imum dicitur negando consequiam: nec arguitur ab exceptiva ad suam exclusiūam sibi correspondentem sed debet talis inferri exclusiūa de specie humana tantum sortem non currat: et hoc est verum in illo casto: qz de specie humana sortem non currat et de specie humana quodlibet non sortem currat. Causa autem quare datur talis exclusiūa est quia precise p̄ tot debet fieri exclusio in exclusiūa p̄ quod sit exceptio in exceptiva sed sic non est in proposito: qz in exceptiva ista excipitur a non cursu. Omnis homo non sortem in exclusiūa excluditur a non cursu qd non sortem. **C** Ad secundum dicitur concedo consequiam et consequētia: Et ad improbationem consequentis nego consequiam: Et tunc ad regulam dico qz debet intelligi solū in linea predicamentali et non extra. Ita qz arguendo ab inferiori ad suum superius in terminis transcendentibus non valit p̄sequētia et h̄ negative: affirmatiūe semper valet: sequitur enim tantum homo currat: igitur tantum aliquid currat. **C** Ad tertium dicitur negando consequiam nec arguitur per regulas: qz p̄ pluribus sit exclusio a parte exclusione quam sit exceptio a parte exceptive. Sed talis debet inferri exclusiūa tantum sortes est aliquis homo currens: vel tantum sortem est homo masculinus currens. **C** Ad quartum dubito consequiam: eo qz in antecedente ly sortem potest excipi ab illo termino ens istarū: vel ab illo termino animal: primo modo nego consequiam: nec arguitur ab exceptiva ad exclusiūam: eo qz antecedens non est una exceptiva sed universalis negativa simpliciter de inesse que per sua singularia vel per suum contradictorium h̄ probari. Secundo modo concedo consequiam: et nego antecedens: qz statim sequitur nullum animal ē qd libet istorum preter sortem: igitur sortem est qd libet istorum quod est impossibile. Et tunc ad probationem dico qz nullala talis exceptiva est per suas singulares probabilis: quia terminus sub quo descendit stat confuse et distributio immobilit̄: modo sub tali termino non contingit descendere. Ulterius ad aliam probationem dicitur qz non recte datur contradictoriū: illius exceptio: eo qz talis propositione assignata est una idem definita: modo exceptive proprie non contradictriantur indefinitis vel particularibus quemadmodum et aliae propositiones de inesse. Ideo cōtradictoriū exceptive debet dari per negationem prepositam toti: ut contradictoriū illius omnis homo preter sortem currat ē hoc. Non omnis homo preter sortem currat qd non significat qz aliquis homo preter sortem non currat: s̄ significat qz non est ita qz omnis homo preter sortem currat. Eodem modo est dicendum in proposito qz contradictoriū illius: nullum animal est qd libet illorum preter sortem: non est contradictoriū datum sed illud non nullum animal est quodlibet istorum preter sortem: qd quidem nulli particula vel indefinite equipollit.

Quarta regula est ista qz ab exclusiūa affirmatiūa vel negatiūa sibi correspondentem cum debito medio est bona consequiam. Segitur enim tantum homo currat et homo est aliquid: ergo nihil preter hominem currat. Similiter sequitur: tantum sortem non currat et sortem ē aliquid: igitur oī ens preter sortem currat. Et notanter dico cum debito medio: qz non sequitur tñ iste solē

Prima pars

aliquis sol lucens ergo nullus sol preter istū solem lucet. Antecedens est verū ut p̄z q̄ p̄s ip̄p̄tū & falsū eo q̄ statim sequit q̄ aliq̄s sol nō iste sol est qd̄ ē falsū. Si sc̄t nō sequit tñ chymera nō est ergo oē ens p̄ter chymeraz ē: qz: q̄ s̄t verū ut p̄z p̄r eius exponētes & p̄s falsuz: qz statim sequit q̄ chymera sit aliqd: qd̄ ē falsū. In p̄z enī p̄na debet sūmī p̄ medio q̄ aliq̄s sol non iste sol est. Et in secūda q̄ chymera est aliqd: & si sic fieret p̄cederet q̄liz illarum consequentiarum & negaretur vtraqz m̄lo. C Et si queritur quomodo d̄z vniuersaliter inteniri tale medium dico q̄ semper suinenda est p̄ medio secunda exponēs exceptiue inferrēde: & sic arguēdo p̄na sp̄ erit bona.

Contra istam regulam

arguitur sic & p̄no q̄. a. sit illa dens est: & b. illa hō est animal: tunc sequitur per regulam q̄ hec consequentia est bona tñ. a. istorum est verū qd̄ non est. b. demonstratis. a. & b. p̄r ly isto rū: & a. istorum est aliquid ergo nibil p̄ter. a. istorum est verū qd̄ non est. b. Et q̄ non valeat probō: qz antecedens est verū & consequens falsum: q̄ antecedens ē verū probō: qz omne verū qd̄ non est. b. est. a. ergo tantum. a. est verū qd̄ non est. b. patet consequentia ab vniuersali ad suam exclusiua. Et q̄ consequens sit falsū probō: qz sequitur nibil p̄ter. a. istorum est verū q̄ nō est. b. igitur nibil non. a. istorum est verū quod non est. b. & consequens est falsum: qz aliquid non. a. istorum est verū qd̄ non est. b. probō: qz. b. istorum est verū & b. est aliquid non. a. q̄ non est. b. ergo aliquid non. a. istorum est verū qd̄ non est. b. C Tertio arguitur sic non sequitur tñ hominis est asinus & homo est aliquid: igitur nibil p̄ter hominem est asinus: cum antecedens sit possibile & consequens impossibile quia ex ip̄s sequitur q̄ homo est asinus: nec etiam potest dici q̄ ex eodem antecedente sequatur q̄ nullius rei p̄ter hominem est asinus: qz ad hoc sequitur idem inconveniens. C Tertio arguitur sic: ista cōsequentia non valet: tñ s̄t. curret & s̄t. erit aliqd: ergo nibil p̄ter s̄t. curret & h̄ arguitur per regulaz: igitur &c. Et q̄ illa consequentia non valeat probō: & p̄no q̄ per totum istum annum v̄sq̄ ad. b. instans current multa animalia & q̄ post. b. istas nō curret nisi s̄t. & h̄ bene scies: isto posito consequens est falsum ut patet. Et q̄ antecedens sit verū probō: qz tu scies q̄ tñ s̄t. s̄. curret: igitur tñ s̄t. curret: p̄na p̄z: qz nibil sc̄t nisi verū si ergo tu scies q̄ tñ s̄t. curret: igitur verū est q̄ tñ s̄t. curret: antecedens patet: qz post. b. instas tu scies q̄ tñ s̄t. curret. C Quarto arguitur sic: Ex regula sequitur q̄ illa consequentia est bona tñ vñus solus homo est homo & vñus solus homo est aliquid: igitur nibil p̄ter vñus soluz hominem est homo. Et q̄ non valeat probō: qz consequens est falsum ut patet ex quo mulier est homo & ipsa est aliquid non vñus solus homo. Et q̄ antecedens sit verū probō: qz omnis homo est vñus solus homo: igitur tñ vñus solus homo est homo: consequentia patet & antecedens probatur: qz si nō omnis homo est vñus solus homo sequerentur multe conclusiones. C Prima est q̄ tu vides omnem hominem quez plato videt: & plato videt omnem hominem existentem in illa domo & tamē tu nō vides nisi medietatem hominuz existentium in illa domo probatur consequentia: & p̄no q̄ in illa domo sint viginti homines quorum decem sint mulieres quas non videas & decez masculi quos videas videat tamen plato omnes illos viginti illo posito patet conclusio. C Secunda conclusio est ista q̄ tu non es amicus cuiuslibet hominem existentis in illa civitate & tamē maxime diligis quilibet hominem existentem in illa civitate & a quolz eorum maxime amaris: hec conclusio patet supposito q̄ tu sis amicus cuiuslibet masculi existentis in illa civitate a quomodo quilibet maxime diligaris & q̄ tu sis inamicus cuiuslibet mulieris existentis in eadem civitate aquaruz qualibet maxime odiaris isto posito patet conclusio. C Tertia conclusio est ista q̄ impossibile est aliquem hominem scire. a. propositionem sic significando & tamen omnis homo scit illam: ut

posito q̄ nullus homo sit & q̄ aliqua mulier sciat illa que sit omnis homo: Et sic patet secunda pars conclusionis: prima pars cōclusionis etiam p̄z eo q̄ implicat contradictionem aliquem hominem scire illaz: qz sequitur iste homo scit illam ergo aliquis homo est. Et viterius sequitur ipse scit illa: igitur nullus hō ē: qz nibil scit nisi verū.

C Ad hec omnia respondetur. C Ad p̄mā consequens in casu illo. Et tunc ad improbationem consequentis nego q̄ aliquid non. a. istorum est verū qd̄ nō est. b. Et tunc ad probationem. b. illo: um est verū & b. est aliquid non. a. q̄ non est. b. igitur aliquid non. a. istorum est verū qd̄ non est. b. nego consequentiam: quia in antecedente refertur relativum ad ly. a. sed in consequente ad ly verū. Ex illo enim antecedente sequitur solum q̄ aliquid non. a. illorum q̄ non est. b. est verū: & h̄ conceditur. Et tunc negatur illa exclusiua: tñ. a. istorum q̄ nō est. b. est verū: cuius vniuersalis est hec. Omne verū est. a. illorum q̄ non est. b. que falsa ē. Similiter dicē dū est respectu taliū tñ tres sunt propositiones vere quarum nulla est. a. posito q̄ soluz essent quatuor p̄positiones vere quarum una esset. a. Consimiliter respondetur ad illam tñ tres sunt homines hic intus quo:rum nullus est s̄. C Ad secundum dicitur q̄ non sequitur aliquid illorum consequentium: qz sicut in exclusiua subiectū sūt terinī obliqui ita debet i exceptiua ps extra capia iō tal exceptiua debet inferri nullū rei nisi hōis ē asin⁹. Et si opponēs oīmode vellet habere vñā exceptiua denominata aliquā vel preterqz: resoluatur tunc exclusiua de subiecto obliquo in exclusiua de subiecto recto. Et per illū modū intenieret exceptiua denominata aliquā: verbi gratia: hec propositione: tñ hominis est asinus: debet sic resoluui tñ homo habet asinum: cuius exceptiua erit h̄ nibil p̄ter hominem habet asinum. Et si in illū modū loquendi potest concedi q̄ ab exclusiua ad suam vniuersatem & econtra in terminis obliquis est bona consequentia: quod quidem alias erat exclusiua in vñā regula exclusiuarum: vnde idem est dicere cuiuslibet hominis asinus currat & omnis homo habet asinum currentem. Ideo cū illa vñiuersali cuiuslibet hominis asinus currat conuertitur illa exclusiua tantum habens asinum currentem est homo: & illa exceptiua nibil preter habens asinum currentem ē homo: cum illa etiam vniuersali: quo:ūlibet contradictoriorum alteruz est verū: hec etiam vniuersalis. Lūi: homini assimilatur asinus vel obedit bestia: conuertitur cum ista: omnis homo habet similitudinem ad asinū sibi similez: vel habet bestiam obedientem: & per consequens talis erit exclusiua: tantum habens similitudinem ad asinū sibi similem vel habens bestiam obedientem est homo. Et talis sua exceptiua nibil nisi habens similitudinem ad asinū sibi similem vel bestiam obedientem est homo: h̄ etiā omnem hominem videt asinus habet talem omnis homo videtur ab asino. Item omnem hominem preter s̄t. videtur: reconvertitur cum illa omnis homo potest videri a s̄t. Et p̄z q̄ h̄ erit exclusiua secum conuertibilis: tantoz qd̄ potest videri a s̄t. potest esse homo. Et h̄ sua exceptiua nibil nisi q̄ potest videri a s̄t. potest ēē homo. h̄ etiā ab omni asino differt homo conuertitur cum illa: omnis asinus ab homine differt. Lūi equinale h̄: tantum ab homine differens est asinus: hec etiam: omni bruto vñsum ab homine: & patet exclusiua & exceptiua eiusdem & sic de ceteris ḡbus: cunqz. C Ad tertii principale concedo p̄nāz: & nego aīs in casu illo. Et tunc ad pbationē concedo q̄ tu scies q̄ tñ homo curit: & ex hoc non sequitur q̄ tñ homo currit. Et

si dicitur: q̄ nihil sc̄itur nisi verum: concedo: sed tāz tu nō
scis q̄ tm̄ homo currit vel curret sed bene scies: Ideo iā
non est verum q̄ tm̄ homo currit: sed bene vñz erit q̄
tm̄ homo curret. C Ad quartum concedo cōsequentiā:
Et vñterius nego q̄ omnis homo sit vñus solus homo.
Et tunc ad probationem concedo omnes cōclusiones ad
ductas preter primā pro tertia parte: vñz tu non vides nisi
mediatē hominū existentium in illa domo. q̄ tu neq̄ seq̄
tar q̄ tu non vides aliquid nec aliqua que non sūt medie-
tas hominū existentium in illa domo q̄d est falsum: q̄ tu
vides duos homines qui sunt aliqua que nō sunt medie-
tas hominū existentium in illa domo. Si tamē ponere
pro tertia parte conclusionis q̄ tu non vides tot homines
quorū plato videt vel vides pānciores q̄ plato vel vides
decē t̄ nō plures quā decē: pcederet xcl: ymo iuxta b̄
pcedis q̄ mille hoīes currut q̄ n̄ p̄nt moueri supposito q̄
mille mulieres currant. Concedit similiter q̄ hō dānabit
qui nūq̄ erit dato q̄ vna mulier dānabitur t̄ sic de alijs.
C De re duplicatiis.

Post dictum est de exclusiis et exceptiis
restat consequenter dicere de dictionibus re-
duplicatiis que sunt inq̄tūz de q̄sto: prout:
fin q̄ hoc: et eis equivalentibus ratione qua-
rum propositio aliqua dicitur reduplicatiua:
licet non semper. Unde h̄ dictio inq̄tūm vel
sibi consimilis potest duplicitate teneri negatiue vel positi-
ue: quando tenetur negatiue: tunc dicit negationez cause
inherentie p:dicati vel subiectu. Et sic ad veritatē talis p:
ositionis requiritur q̄ p:dicatum insit subo t̄ q̄ non sit
aliqua causa media inter p:dicatum et subiectum ratiōe
cuius p:dicatum inest subo. Et illo modo hec est vñ: hō
inq̄tūm homo est homo: vel homo inq̄tūm homo est
animal rationale: q̄ homo est animal rationale et huius nō
est aliqua causa. Et q̄ h̄ dictio possit teneri negatiue: p̄z:
quia per p̄bui p̄imo priorum per se et inq̄tūm sunt idē:
sed per se quandoq̄ tenetur negatiue: q̄ dicit negationez
cause per inconveniē p̄mo posteriore. Et sic hec est vera
homo per se est homo: q̄ huius homo est homo: nō est
aliqua causa. Si vero hec dictio inq̄tūm positine teneat
h̄ potest esse duplicitate: specificatiue vel reduplicatiue:
quando tenetur specificatiue tunc determinat id cui addi-
tur ad certum modū vel rationem concipiendi vel consi-
derandi: vt p̄z cum dicitur: ens inq̄tūm mobile est subiectū
lib. physicorum. Similiter cum dicitur ens inq̄tūm ens
est subiectū libri metaphysice. In istis enim tenetur ly inq̄tūm
specificatiue: q̄ deterterminat et specificat id cui ad-
ditur ad certum modū concipiendi vel considerandi:
eadem enim res potest multis modis considerari vel h̄z q̄
suba ē vel h̄z q̄ ē mobile et sic de alijs: qñ. n. ly inq̄tūm vel
sibi equivalens tenet reduplicatiue adhuc p̄tigit durpli-
vel grā p̄comitantie vel grā cāe gratia p̄comitantie: solet
cōter dīci q̄ pp̄d in qua ponitur habet quatuor exponē-
tes quaz vna est in qua p:dicatū principale de subo p̄-
cipali p:dicatū: sc̄da in qua terminus super quē cadit re-
duplicatio p:dicatū de subo principali: tertia in q̄ p:dicatū
principale de termino reduplicato vñr p:dicatū: quarta ē
vna cōditionalis ab illo super quem cadit reduplicatio ad
p:dicatum p:incipale. Et hoc intelligitur in reduplicatiue
affirmatiua vnde ad veritatē istius: sor. inq̄tūm homo
est risibilis regis q̄ sor. sit risibilis quo ad p̄mū: q̄ sit hō
quo ad sc̄dm: q̄ oīs hō sit risibilis quo ad tertium: t̄ q̄ si
aliquid est homo illud sit risibile quo ad quartū. Silr df
de reduplicatiua negatiua grā p̄comitantie: q̄ ipsa regis
rit quatuor p:opōnes ipsam exponentes quaz vna est in
qua p:dicatū principale negatur ab subo p:incipali: sc̄da ē
in qua p:dicatū principale negat ab illo super q̄d cadit
reduplicatio vñr: tertia est in qua terminus reduplicatiue af-
firmatur de subo principali: t̄ quarta est vna conditiona-
lis in qua ab illo super q̄d cadit reduplicatio sequit nega-
tiuo p:dicati p:incipialis verbī grā. C Ad veritatē istius
homo inq̄tūm risibilis non est asinus regis q̄ hō nō sit asi-
nas: t̄ q̄ nullū risibile est asin: t̄ q̄ hō sit risibilis: t̄ si ali-

quid est risibile ipsū non est asinus. Si aut̄ reduplicatiua
affirmatiua reduplicatio fiat grā canse p:eter dictas qua-
tuor exponentes regritur s̄ vñz q̄ termio sup quo cadit
reduplicatio insit p:dicatū principale. Et q̄ iste terminus sit
causa p:edicati: vt hō inq̄tūm habet aiam intellectuā est
susceptibilis discipline: p:eter quatuor dictas habet istam
quia hō h̄z animā intellectuā est susceptibilis discipline vñl
anima intellectuā est cā discipline. C Quando vero redu-
plicatio in negativa tenetur grā cāe. Iterū d̄z habere vñā
quintā exponentē p:eter quatuor predictas: vt ista: hō in-
q̄tūm rationalis non est capra vñz rationale est causa q̄re
homo non est capra. Et sic cōter dīci de quibuscunq̄.
C Et l̄z h̄ sint bene dicta tamē q̄ peccatū ē fieri per plura
q̄ potest fieri p̄ pānciora. Ideo q̄ tot exponētes frustra
ponuntur dico q̄ omnis reduplicatiua potest per duas
propōnes sufficienter exponi: t̄ anteq̄ regulam ponam
primo suppono q̄ i p̄pōne reduplicatiua quatuor regru-
tur. s. p̄iacens reduplicatiue subiectum p̄iacentis p:re-
dicatum p̄iacentis: t̄ illud super p̄no cadit reduplicatio
p̄iacens reduplicatiue dicitur totum illud q̄d remanet
dempta dictione reduplicatiua cum termino super quo
cadit reduplicatio. Sicut sor. inq̄tūm homo est risibilis:
sor. est risibilis est p̄iacens et ly homo est terminus sup
quo cadit reduplicatio. Similiter dicendo sor. est homo in
q̄tūm est animal: ly sor. est homo est p̄iacens et ly aial
est terminus reduplicatus. Similiter dicendo: inq̄tūm
sor. est homo sor. est risibilis: ly homo ē terminus super
quo cadit reduplicatio et residuum p̄iacens reduplica-
tione. Isto notato vel est reduplicatiua negatiua vel affir-
mativa. Si affirmatiua dico q̄ quelz talis exponenda est
per vñam copulatiuā cuius prima pars est affirmatio re-
duplicati de subiecto p:incipali. s. p̄iacentis: t̄ sc̄da ē vna
conditionalis facta a reduplicato ad p:dicatū p̄iacentis in
comparatione ad terminū transcendentem. Et hoc qua-
litatibus termini sumantur in reduplicatiua sumantur in
exponentibus: vt omnis homo inq̄tūm corpus est sub-
stantia sic exponitur: omnis homo est corpus et si aliquid
est corpus illud est suba. C Sz si ly inq̄tūz connotat cat-
sam tunc loco conditionalis potest poni talis: vt corpus in-
q̄tūm ignis est calefactiuū: sic exponitur. Corpus ē ignis
et quia corpus est ignis est calefactiuū. Uel breviter dici-
tur q̄ quando capit causaliter equinalet simplici causalit:
ex quo patet illam esse falsam. Omne corpus inq̄tūz est
ignis est calefactiuū: sicut illa omne animal inq̄tūm ē ru-
diaile est asinus: vel inq̄tūm risibile est homo: vt p̄z per
ei exponentes: Si autem reduplicatiua fuerit negatiua
vel negatio non p̄ponitur immediate dictioni reduplica-
tione vel immediate p̄ponitur. Si vero negatio non p̄
ponitur dictioni reduplicatiue vel ponitur ante reduplica-
tiuā vel post. Si antē: t̄ non cadit super reduplicatiuā
ponatur reduplicatio a parte p:dicati: vt homo non est
asinus inq̄tūm est rationalis exponitur sic illa: homo inq̄tūm
est rationalis non est asinus: que exponi debet p̄vñā
copulatiuā cuius prima pars est remotio p:dicati p̄
iacentis a subiecto eiusdem et per conditionalem antece-
dētis affirmatiue reduplicati de subiecto. t̄ consequētis
negatiuo p:dicati de eodē subo: vt homo non ē asinus et si
aliquid est rationale illud non est asinus. Et cōsimiliter ex-
ponitur oīs reduplicatiua negatiua i q̄ negatio non cadit
super reduplicatiue. Si tamen in talibus nullus homo
est asinus inq̄tūm est capra negatio non cadat in totuīz ex-
ponenda est vt dictum est. Si autem cadit in totum et su-
per reduplicatiue non habet exponi sed soluz habet cat-
tas veritatis que sunt contradictione exponentium redu-
plicatiue sibi opposite. Ex his clare patet q̄ tales quatuor
exponentes superflūt: q̄ sequitur tu es homo et si ali-
quid est homo ipsum est animal: igit̄ tu es animal et om-
nis homo est animal. Ideo certum est q̄ due istarum su-
perficiunt q̄tūm ad illam expositionem multe etiā sunt
reduplicatiue in quibus non sunt tales quatuor exponen-
tes assignande: vt patet de talibus inq̄tūm dens est: non
idē silē t̄ nō ē: inq̄tūm de vñt me ē ego sū t̄ sic de alijs.

Prima

Circa hoc est notandum quod in huiusmodi propositionibus in quibus dictio reduplicativa totaliter precedit non est seruandus similis modus exponendi utroque; ymo quilibet talis est exponenda per unam copulativaem cuius prima pars est affirmatio vel negatio reduplicata ad subiectum preiacentis. Et secunda est una conditionalis ab illo super quod cadit reduplicatio ad predicatum principale in comparatione ad subiectum preiacentis: verbi gratia ista inquitur homo est homo et si homo est homo est risibilis. Similiter ista inquitur deus est non simul idem est et non est: sic exponitur: deus est et si deus est non simul idem est et non est. Similiter illa. Inquitur deus vult me esse ego sum: sic exponitur: deus vult me esse: et si deus vult me esse ego sum. Item in propositione inquitur homo est homo et si homo est risibilis. Non est asinus sic exponitur: homo est homo et si homo est risibilis. Similiter inquitur tu non moueris tu non curras exponitur sic: tu non moueris et si tu non moueris tu non curras. **H**abdic tamen aliqui dicunt et probabiliter quando talis reduplicatio inquitur vel sibi consumilis preponitur toti propositioni tunc tenet rationaliter vel conditionaliter soluz: ita quod non habet duas exponentes sed solum unam conditionalem cum qua convertitur ut sic dicendo: inquitur pater est filius est: inquitur homo currit risibile currit: prima enim convertitur cum hac conditionali. Si pater est filius est: secunda etiam convertitur cum ista: si homo currit risibile currit. Ex his ergo duabus responsionibus ergo sicut placet tibi quales enim illas satis probabilis est.

Lontra tamen quedam superius dicta arguitur. Nam per illa sequitur quod si esset procedenda aliqua inquitur conuenient differunt quod aliqua conuenient et si aliqua conuenient ipsa differunt: sed hoc est falsum: quod tunc que magis conuenient magis differunt quod est falsum: quod impossibile est quod aliqua conuenient generaliter et differant generaliter et etiam specificiter vel numeraliter. Secundo sequitur per dictas exponentes quod talis esset vera ysocheles sicut et ysocheles habet tres angulos equales duobus rectis: quod omnis ysocheles est et si aliquid est ysocheles illud habet tres angulos. **L**o/ firmatur quod sicut se habet ly homo ad sensibile sic ly ysocheles ad habere tres angulos equales duobus rectis: ergo sicut est verum quod homo inquitur est homo est sensibilis sic ysocheles inquitur ysocheles habet tres angulos equales duobus rectis. Cuius tamē oppositum dicit philosophus in primo posteriorum et si sic positio nulla. **T**ertio sequitur quod hec propositio est vera. **S**or. inquitur homo est risibilis: quod sor. est homo et si aliquid est homo illud est risibile. **S**ed contra: sequitur sor. inquitur homo est risibile. Sed omnis homo est animal: igitur sor. inquitur aial est risibile: consequens est falsum: eo quod statim sequitur si aliquid est animal illud est risibile quod est impossibile et consequentia probatur quod ibi arguitur ab inferiori ad suos superiorum sine impedimento. **Q**uarto sequitur quod duo contradictionia inter se contradicentia sunt simul falsa: probat quia utraque illarum est falsa: **S**or. inquitur est aliquid albus est homo. Et sor. inquitur est aliquid albus non est homo: ut patet per exponentes prius dictas: quod sor. esse albus non infert sor. esse hominem nec infert sor. non esse hominem. **Q**uinto sequitur quod hec est vera omnis homo inquitur est animal est suba animata sensibilis: quod omnis homo est animal et si aliquid est animal illud est suba animata sensibilis. Sed contra sequitur omnis suba animata sensibilis est alba omnis homo inquitur est animal est suba animata sensibilis ergo omnis homo inquitur est animal est albus: consequens est falsum: patet per exponentes: igitur aliqua premissarum et non maior ut suppono: igitur: et consequentia patet quod est syllogismus in primo modo prius figure.

Ad ista respondetur Ad primum cōcedo quod aliqua inquitur conuenient differunt: quod omnis ratio illatina quod aliqua conuenient est ratio plausua quod illa differunt: quod

Pars

qualitercumque insertur quod illa conuenient plausus et illa sunt multa et per consequens dñia et diversa sed negatur talis consequentia cum concluditur quod quecumque magis conuenient magis differunt. **A**d secundum argumentum dicit quod Ari. nō capit ibi ly inquitur vel ly secundum quod reduplicativa sed prout connotat passionem convertibilem et immediatam. Ideo finis illum intellectum negaretur etiam illa homo inquitur homo est sensibilis: sed concederetur sita homo inquitur homo est risibilis vel homo inquitur homo est animal rationale et cetera. sed tam p3 ex dictis quod reduplicatio non sic sumitur in proposito. **A**d tertium respondeo concedendo illam: sor. inquitur homo est risibilis. Et tunc ad improbationem nego quodnam: Igitur arguitur ab inferiori ad suum superiorum quod finis aliquos arguitur eis distributione precedentem quod ly inquitur et quales alia dictio reduplicativa habet confundere terminum se sequentem confuse et distinguere sicut etiam nota conditions. Ideo sicut ab inferiori ad suum superiorum cum nota conditions non valet consequentia sic etiam nec cum dictio reduplicativa que includit conditiones valet consequentia: sicut non sequitur asinus si est homo est risibilis et asinus est animal: igitur asinus si est animal est risibilis: vel sic: hoc est ens vel homo si antichristus est: demonstrando antichristum: et hoc non est ens vel homo ergo ens non est ens vel homo non est homo si antichristus est. Similiter non sequitur: homo inquitur risibile est animal et omne risibile est album: igitur homo inquitur albus est animal: quod est falsum sicut illa homo est risibilis inquitur est animal: quod sic debet exponi: est risibile vel homo est animal et si aliquid est animal illud est risibile. Ego autem dico quod ly inquitur confundit se tamen sicut nota conditions finis quod in secunda parte determinabitur et sicut nota conditions immobilitas ita et dictio reduplicativa: quare ab inferiori ad suum superiorum non valet argumentum licet affirmative et sine distributione arguitur et cetera. **A**d quartum dicitur quod illa non sunt contradictionia: et causa est quod si in uno contradictioniorum reduplicatio affinatur opus quod negatur in alio: quod reduplicatio est principale formale propnis in qua ponit: sicut etiam sunt dictiones exclusiae et exceptivae in alijs de in eis. Et ideo sicut in exclusis et exceptivis non manet eadem nota affirmata in utraque contradictionia ita est in reduplicatiis quod haec dictio attendit maxime penes hoc quod nota in una affirmetur et in altera negetur et hoc non precise: quod opus etiam verbū principale negari et quod subiectum et predicatum preiacentis opposito non supponat. Igitur pro toto dico quod haec dictio: si in reduplicatiis debet dari per negationem prepositarum toti. **E**x his quod ista non sunt haec dictoria. Quis hoc inquitur aial est risibile et aliquid quod est hoc inquitur aial non est risibile: quod utraque est falsa: nec ista est aial inquitur risibile est homo et aial non inquitur risibile est homo: quod utraque est vera ut p3: sed ista contradicunt aial inquitur homo est risibile et non animal inquitur hoc est risibile. **A**d ultimum dico concedendo illam: omnis homo inquitur est animal est suba sensibilis. Et tunc ad improbationem nego quodnam: quod plus predicit in minori quam subiectas in maiori: In maiori enim subiectas ly suba sensibilis et in minori predicit totum illud inquitur aial est suba sensibilis. Et rō est quod p3 in p1o pōrō reduplicatio semper et se a pte predicit. Igitur hoc est bona. Quis homo inquitur est aial est sensibilis oē risibile est hoc ergo oē risibile inquitur est aial est sensibilis: vñ intellectus maioris est iste: quis hoc est sensibilis inquitur est aial: ita quod semper in argumento iuxta ponat predicato p̄iacetis dictio reduplicativa cuī illo termino sup quo cadit. Et p3 istū modū poterit syllogizari in reduplicatiis quoadmodū et in alijs simplicibus de in eis. Itē in 2o fi⁹ nō sequit: quis hoc inquitur aial est aiat: nullū albus est aiat: igitur oē albus inquitur aial non est hoc. Sicut nec sequitur nullū albus est sensibile quis hoc inquitur est animal est sensibilis: igitur quis homo inquitur aial non est albus. Ratio ast quod neutra p3 est: quod continue plus predicit in minori quam predicit in maiori ut p3 ex dictis. Sicut etiam sequitur nullū clericus inquitur clericus dicit a layco. Quis grammaticus inquitur grammaticus dicit a layco: igitur nullū grammaticus est clericus.

Item in tertia figura non sequitur. Aliquod grammaticū ē homo omne grammaticū inq̄stū ē aīal ē sensibile: igit̄ aliquid sensibile inq̄stū est aīal est hō. Et rō ē: q: in p̄dōne maior extremitas non p̄cise p̄dicat de minori. In maiori. n. maior extremitas est ly hō & in p̄dōne p̄dicatur totum illud homo inq̄stū est animal. Ideo in p̄posito non p̄t alter concludi q̄ idirecte dicendo ergo hō inquantū ē animal est sensibilis. Sed bene sequitur omnis homo inq̄stū animal est sensibilis omnis homo inq̄stū animal est suba: igit̄ aliqua suba inq̄stū animal est sensibilis: cui⁹ ratio est quia ad p̄iacēntem minoris cum eadez maiori sequitur eadem conclusio. Sequitur enim omnis homo inq̄stū animal est sensibilis omnis homo est suba: igit̄ aliqua suba inq̄stū aīal est sensibilis. Et sic p̄z qnālē ē syllogizandū ī reduplicatiōnē. Iaz de suppōnibus reduplicatiōnē est dicendū. Circa q̄ est notandū q̄ subiectū ī re reduplicatiōnē eodem modo supponit sicut supponit ī sua p̄iacēntē: ēadem enim suppositionem habet subiectū ī ista animal inq̄stū est homo est risibile & ī ista aīal ē risibile. Illud autem super quod cadit reduplicatiō dicē stare confuse tñ & sūm̄ alios supponit confuse & distributivē: q̄ sub eo contingit descendere ad q̄dīz suum per se īferius. Ideo bene sequit̄ sō: inq̄stū aīal ē sensibile: sō: est homo: igit̄ sō: inq̄stū homo est sensibilis. Et hō ē intentio philosophi p̄imō p̄itorum qui dicit q̄ si iustitia ē bonum inq̄stū bonum tunc iustitia est omne bonū: hō ē si bonū inq̄stū bonum est iustitia omne bonū ē iustitia. Item p̄dicatū p̄iacēntis supponit confuse tñ: quia insertur ex quolz per se īferiori & non insert sua īferiora copulatiōne nec disiunctiōne: Sequitur. n. sō: inq̄stū risibilis est homo ergo sō: inq̄stū risibilis est animal: non tam ī sequitur sō: inquantū suba animata sensibilis est animal & ista sunt omnia animalia: igit̄ sō: inq̄stū suba animata sensibilis est hoc animal: vel sō: inq̄stū suba animata sensibilis ē hō aīal quoq̄ demīrato & sic de singulis.

De dictione sicut.

 Stenso ī parte de differt: aliō: nō idē: de exclusis: exceptis: & reduplicatiōnē. Restat p̄ter de alijs dictionib⁹ vim confundendi habentib⁹ pertractare. Et primo de hac dictione sicut que cum suo redditivo precedente deducto quocunq̄ impedimento terminum īmediate sequentē compabiliter rectum confundit confuse & distributivē ī compatiōne ad p̄dicatū p̄positionis dependentie: vt sō: est ita fortis sicut aliquis homo ī mundi ly homo stat confuse distributivē: ponitur. n. primo que cum suo redditivo: q̄: tam ly sicut q̄: suū redditivū ita de per se terminum īmediate sequentem faciunt stare cōfusē tñ: vt tu es fortis sicut aliquis hō: ly homo stat confuse tñ: & non confuse & distributivē: quia sibi non additur ly ita q̄: est suū redditivū. Similiter dicendo ita fortis ē aliquis homo sicut aliquis leo ly homo stat confuse tñ: ratione de ly ita: & ly leo stat confuse & distributivē ratione illaz diuinū dictionūm precedentib⁹. Ita sicut. Additur etiam ly precedente: q̄: si ly sicut precederet suū redditivū ambo simul non possunt face, re aliquem terminum stare confuse & distributivē: vt sic dicendo: sicut aliquis leo velociter currit. Ita aliquis homo velociter ambulat: vbi patet. q̄: taz ly leo q̄: ly homo stat confuse tñ. Similiter dicendo: Sicut cito co:rumpetur aliquis homo. Ita cito generabitur aliquod compositum: tam ly homo q̄: ly compositum stat confuse tñ: nō obstante q̄ ly homo precedat ly sicut cum suo redditivo quia suū redditivū subsequitur ly sicut. Dicitur etiā ī impedimento: q̄: si negatio vel aliquod huīsimodi p̄cedit tñmū cōparatū non oportet talem stare mobiliter sed īmobilitate ut sic dicendo sō: nō est ita bonus sicut aliquis homo. Sō: ē ita fortis sicut omnis homo: vbi p̄z q̄ vtrobiq̄ ly homo stat determinate vel confuse tantū. Iterum additur illa particula terminum īmediate sequentē comparabili rectuz: q̄: ly sicut cuz suo redditivo nō confundit mobiliter terminum rectum ratione condicō

nis vel similiter: verbī gratia vt ego percūtiaz te ita fortiter sicut vnum asinum: ly vnum asinum non stat confuse & distributivē sed confuse tñ: q̄: non sequitur: ego percūtiaz te ita fortiter sicut vnum asinum: sed brunellus est vel erit asinus percussus: igit̄ percūtiaz te ita fortiter sicut vnum asinum significat q̄ ego percūtia te ita fortiter sicut si es es vnum asinus vel sicut ego percūterē vnu asinum vbi p̄z q̄ ly vnum asinum nō stat confuse & distributivē. Ultimo additur illa particula ī comparatiōne ad p̄dicatū p̄positionis dependentie q̄: non sequitur: tu es ita albus sicut aliquis homo sed sō: est aliquis homo: igit̄ tu es ita albus sicut sō: antecedens enī est verum & consequens falsum: supposito q̄ nō sunt plures albi q̄: tu & plato qui estis equaliter albi & sit sō: niger: & p̄z q̄ non sequitur: sed oportet arguere enī p̄dicato p̄positionis dependentie: vt tu es ita albus sicut aliquis homo sed sō: est aliquis homo albus: igit̄ tu es ita albus sicut sō: Similiter etiam non sequitur: tu curris ita bene sicut aliquis homo sed plato est aliquis homo: ergo tu curris ita bene sicut plato: sed oportet sumere ī minōri q̄ plato est aliquis homo currēns bene ita ergo p̄at: q̄ ī illa tu es ita albus sicut aliquis homo ly homo stat confuse & distributivē solum pro homine albo. Et nota q̄ p̄positionem ī dependentie voco propositionem īplicite vel explicite sequentem ly sicut: vnde licet quandoq̄ dicatur sō: est ita bonus sicut plato: aut hominem docē est ita meritorium sicut orare ī predictis & p̄similibus sic oportet supplere: sō: est ita bonus sicut plato est bonus: homine ī docere est ita meritorium sicut hominem orare est meritorium. Ex hoc sequitur q̄ vtrobiq̄ ponitur ly sicut comparabiliter due propositiones sunt formāde aut subintelligēde quarū vna vocatur p̄positio redditivū. illa ī qua expresse ponitur vel subintelligitur ly ita: altera vero ī q̄ ponitur ly sicut vocat p̄pō dependentie.

Sed forte contra istā r̄nōnē ſupe rō: arguit. Nec si ista tu es ita albus sicut aliquis homo: stat ly homo mobiliter solum pro hominib⁹ albis per idēz ī illa tu differs ab hominē: supponit ly homo solum mobiliter pro hominib⁹ a quib⁹ tu differs. Et sic ad concludendum ex illa q̄ tu differs a te: oportet sumere tale mediū tu es homo a quo tu differs. Respondeo q̄ non sequitur: sed diuersitas est: q̄: ly differt non exponit per attributionē sui vtrobiq̄ extremorum & negationē vnius ab altero sicut ē depositino gradū. Sed per attributionē ēē vtrobiq̄ vt alias tacitū fuit. Ideo ī illa tu differs ab hominē distribuitur ly homo pro omni cui conuenit attributum: positivū ergo gradus comparabiliter captus. s. cum ly sicut & suo redditivo ita exponit per attributionē isti⁹ vtrobiq̄ comparatorū: & negationē sui comparativi a scđō comparato: n̄ respectu p̄imi: vbi grā: sō: currat ita velociter sicut plato: ly sō: dicitur primum comparatori & ly plā. scđm: & sic exponit sō: currat velociter & plato currat velociter: & non plā. currat velocius sō: . Sill̄ tu es ita fortis sicut aliquis animal sic exponit tu es fortis & ali⁹ quod aīal est forte & nullū aīal est fortius te: que est falsa. Ideo exposita est falsa. Sed illa est vera: tu es ita sapiēs sicut omnis hō mūndi: q̄: sic exponit tu es sapiēs & ali⁹ quis homo est sapiēs & non oīs homo mūndi est sapiētio: te: q̄: verū est: cum sit eius īdictoriū falsum vt p̄s intuenti. Et sic tu es ita fortis sicut quīz hō: & sīl̄ ita debilitis sicut oīs homo: sed nō es ita fortis sicut aliquis homo nec ita debilitis sicut ali⁹s homo. Nec seguit̄ tu es ita fortis sicut iste homo & iste est aliquis hō: igit̄ tu es ita fortis sicut aliquis hō: arguitur enim ab īferiori ad suū superius distributione preposita. Vmo nec seguit̄ tu es ita fortis sicut aliquis homo: igit̄ tu es ita fortis sicut ali⁹s hō: arguitur enim a termino stante confuse tantū ad eundem stantē confuse & distributivē. Etiam non seguit̄ tu es ita fortis sicut omne aīal equus est aīal: igit̄ tu es ita fortis sicut equus: q̄: ly animal stat īmobilitate sub quo nō con-

Prima

tingit taliter descendere: his sic notatis et cum eisdem pre-
supposito quod ly tantus et quantus habet eandem nam quae ha-
bent ly ita et sicut: pono aliquas gaudiis.

Prima conclusio

¶ econtra: & tñ s̄or non fuit tantus q̄stus fuit pla. probat:
¶ pono q̄ tam s̄or. q̄z pla. continue q̄ totā istam horā pre-
teritam fuissent augmentati ita tamen q̄ s̄or. continue aī
hoc fuisset maior plato & nunc p̄imo ipsi sint equales.
Isto posito p̄ p̄ima p̄s conclusionis: q̄ si s̄or. & pla. nūc
non forent sed nunc p̄imo forent corrupti & cuīz hoc p̄i
fuissent augmentati sicut iam ponit de eis tunc q̄stuscūq̄z
fuisset plato tantus fuisset s̄or. & econtra. Sed tunc plato
non fuisset maior q̄z iam fuit nec tunc s̄or. fuislet minor q̄z
iam fuit: igitur nunc vernim est q̄ q̄stuscūq̄z fuit s̄or. tan-
tus fuit plato & econtra. Secunda pars conclusionis p-
batur q̄ si s̄or. fuit tantus sicut pla. fuit: ergo in aliquo in-
stanti fuit ipse tantus quantus pla. fuit: consequens est fal-
sum: eo q̄ quocūq̄ instanti dato i quo s̄or. fuit magn⁹ post
illud instans fuit pla. maior: vt p̄ ex casu: & consequentia
probatur: q̄ illa propositio s̄or. fuit tantus q̄stus fuit pla.
conuertitur cum ista s̄or. in aliquo instanti fuit tantus q̄z/
tus fuit plato q̄ ipsa p̄ suū significatiōe regrit instās.

Contra istam conclusionē arguitur sic. Et primo contra primā partem;

quia si q̄tus cunq; fuit sor. tantus fuit pla. & econtra: igitur
quantus fuit sor. tantus fuit plato & ē: consequētia pat̄
ab vniuersali ad suam subalternā. Tunc vltra q̄tus fuit
sortes tantus fuit plato ergo tantus fuit pla. q̄tus fuit sor
tes: consequētia videtur tenere: q: quasi ab eodē ad idē:
& consequens est falsum ergo &c. q̄ consequens sit falsū
probatur: q: si tantus fuit pla. q̄tus fuit sor. igit̄ in aliquo
instanti: consequētia p̄z per priorem responsonē & conse
quens est falsum vt prīns probatum est. q: quocunq; in
stanti dato falsum est q̄ in in illo instanti tantus fuit plato:
q̄tus fuit sor. quia post illud instās sor. fuit continue aug
mentatus. **C**ontra scđam partē conclusionis arguitur
sic & sit. c. hora preterita in qua sor. & pla. fuerūt augmen
tati tunc arguitur sic. In. c. tempore sor. fuit tantus q̄tus
fuit pla. igitur sor. fuit tantus q̄tus fuit pla. consequētia
patet & antecedens p̄obatur. q: quācunq; q̄titatē hūit
sor. in. c. tempore tantā habuit pla. in eodem tempore &
econtra ergo in. c. tempore sor. fuit tantus quantus fuit pla.
CScđo arguit sic. Sor. fuit aliq̄tus & pla. fuit aliq̄tus
& non maior: fuit pla. q̄z fuit sor. nec econtra ergo sor. fuit
tantus q̄tus fuit plato cōseqnentia patet ab exponenib;
ad expositam & totū antecedens est verū vt pat̄ intuēti
igitur & cōsequens. **C**ertio arguitur sic. Si sor. nō fuit
tantus quantus fuit pla. & quilz eorum fuit aliq̄tus: ergo
sor. fuit maior q̄z fuit plato vel minor q̄z fuit pla. p̄sequens
falsum: q: in nullo instanti fuit sor. maior q̄z fuit plato nec
minor q̄z fuit pla. & consequētia p̄z a simili: q: si sor. non
est tantus q̄tus est plato & quilz illorū est aliq̄tus op̄z q̄
sor. sit maior q̄z est pla. vel minor: Si ergo v̄ talis forma
de presenti op̄z q̄ valeat de preterito.

Ad ista argumenta respondet. Ad primum contra

prīmā partem conclusionis nego scđam pñam deforma:
quia in pñimili mā non sequitur: vt qđtus est alius homo
tantus est pla. ergo plato est tantus qđtus est aliquis hō:
arguitur enī a termino stante confuse tm ad enndē stantē
confuse & distributine: vnde sicut in ista propositione. Sic
fortis est aliquis hō ita fortis est so: ly aliquis hō stat con-
fuse tm. Ita etiā in illa qđtus est aliquis hō tantus est pla.
ly aliquis homo: stat cōfuse tm rōne de ly qđtus : ex quo
ipsum non precedit ly tantus: verūtñ pcedo qđ tātus fuit
plato qđtus fuit so: qđ aliquantus fuit pla. & aliquant⁹ fuit
so: & non maior⁹ fuit so: qđ pla. fuit nec ecōuerso. Et tunc
ad improbationē cum insert⁹: qđ in aliquo istanti tant⁹ fuit
plato quantus fuit so: . nego pñam: nec hoc posuit p:ima
responsio: nisi tempus signatum p verbū preteriti tem-
po:is stare determinate: vbi vō stat confuse tm debet i-

Pars.

ferri ppō in qua ly aliquo instanti stet eodē modo: Ideo bene sequitur. Tātus fuit pla. q̄tus fuit soz. ergo tantus fuit plato in aliquo instanti q̄tus fuit soz. vbi ly aliquo instanti stat confuse tm̄ sicut ly fuit. Et si querit i quo instāti non detur illud. Ad primū argumentū ē secundā partē conclusionis r̄fideatur admittendo casum & negādo q̄ i.c. tempore soz. fuit tantus q̄tus fuit plato: q: ex ipsa sequit ut prius q̄ in.c.tpe soz. in aliquo instanti fuit tantus q̄tus fuit plato. qđ est falsum: Et tunc ad probationē q̄cūq̄ q̄titatem habuit soz. in.c.tpe h̄sūt pla. i eodē tpe: ergo in.c.tpe &c. nego pñiam: sed soluz sequitur q̄ in.c. tpe q̄tus scimus fuit soz tantus fuit plato & econtra vel tantus fuit soz. q̄tus fuit plato & econtra. C Ad scdm̄ nego pñiam: nec arguit ab exponentib⁹ ad expositū: q: illa ppō soz. fuit tātus q̄tus fuit plato. non debet exponi sed resoluti respectu huīus verbi fuit per duo demonstratiua instantis vel tēporis: vt tūc soz. fuit tantus q̄tus fuit plato & tunc fuit aliqui: igit̄ aliqui soz. fuit tantus q̄tus fuit plato: ex quo sequit q̄ soz. fuit tantus q̄tus fuit plato. Uel sic in.a.instāti soz. fuit q̄c. &.a. instans fuit aliquod istās: igit̄ in aliquo instanti soz. fuit tantus q̄tus fuit plato. modo certū est q̄ quelz illarū est falsa: tunc soz fuit tantus q̄tus pla. fuit vel i.a. instāti &c. vt clare p̄ per suas exponētes. C Ad tertiu nego pñaz: Et tunc ad similitudinē: dico q̄ similitudo non valet: pñō quia s̄m aliquos verbum pñtis t̄pis non pōt confundi cūt nec aliquis terminus discretus q: non h̄et nisi vniuersit̄ suppositū. s. instans p̄esens: secus est de vbo p̄eteriti vel futuri temporis: q: b̄z infinita supposita q: infinita instātu ideo bene capax est confusionis rōne cuius talis pñia non valet. Et ex alio ēt q: arguēdo cū verbis de pñti supponit p̄ aīs aliquā ēē maximū graduz q̄titatis per quez de presenti soz. est magnus. Et aliquā ēē maximū gradum per quē plato est magnus de pñti. Sed arguēdo cū verbis de p̄eterito vel futuro nō supponit in aliquo ante q̄ aliquis maxim⁹ gradus q̄titatis fuit per quē soz. fuit vel erit tantus quātus est vel fuit pla. &c. Sed adhuc arguit contra illam ppōnem cōcessam yz: tantus fuit pla. q̄tus fuit soz. q: soz. fuit continue maior platone per casum: igit̄ plato minor continue fuit soz. Et si sic: igit̄ non tantus fuit plato q̄tus fuit soz. q: si tantus fuit plato q̄tus fuit soz. soz. & plato continue simul fuerunt vt suppono: ergo soz. & plato fuerunt equales qđ est falsū & contra casum. Ju seqt̄ multas propōnes ēē veras que cōiter negant̄ v. Ita cito erit instans sicut erit instans. Ita modica ē aliqu pars tui sicut est aliqua pars tui. Ita magnus erit soz. i al quo instanti sicut ipse erit in aliquo instanti. Ita velociter monebit soz. in aliquo instanti sicut monebit in aliquo instanti: posito q̄ ipse remittet motū suū vniiformiter quo usqz non monebitur. C Ad ista dicit̄: Ad primū concedo q̄ per totā istam horāz soz. fuit maior platone & plato minor soz. Et ex hoc non seqt̄: q̄ non tantus fuit pla. q̄tus fuit soz. Sed solum seqt̄ q̄ pla. non fuit tantus q̄tus fuit soz. Et vlt̄erius qñ arguit: q̄ si tantus fuit plato &c. igit̄ fuerunt equales: nego pñiam: q: aīs non b̄z vni cari p̄o aliquo certo instanti sicut & pñs ex quo ly fuit in tecedente stat confuse tm̄ & ly fuerunt in pñte determinante vt p̄z. C Ad alias pñclusiones adductas cōcedo eas q̄ nulla illarū debet resoluti sed exponi: ex quo ly ita terminū imēdiatē se sequentē confundit confuse tm̄. Ideo concedo q̄ ita cito erit instans sicut erit instans: q: cito erit instans & nō prius erit instans q̄ erit instans: nego tamēq̄ aliqd̄ instans erit ita cito sicut erit istās. Cōcedo sūl q̄ in diu vīnes sic vīnes & in nō vīnes ita diu sic vīnes

Secunda conclusio

currat ita velociter uniformiter precise sic immediate post
a. curret soz. Et h^o casu possibili posito probat et pono q
soz. currat uniformiter usq; ad instans et q; continet q; una
horam post. a. velocitet motum suuz. Itto posito proba
tur conclusio: q; si possibile est q; plato currat ita velociter
precise et. ponatur cu; primo casu et arguit sic: plato nunc
currat ita velociter sicut immediate post. a. soz. curret ergo

Immediate post.a. curret ita velociter p̄cise sicut nunc currit plato: igitur sor. aliquando post.a. curret ita velociter precise sicut nunc facit plato sit ergo q̄ in.b. instati post.a. sor. curret ita velociter sicut nunc currit plato tunc arguit sic. In.b. instanti sor. curret ita velociter sic nunc currit plato precise: et per totum tempus mediū inter.a. & b. curret sor. tardius q̄ in.b. ergo non immediate post.a. curret sor. ita velociter sicut nunc currit plato: consequentia patet: quia totum tempus inter.a. & b. erit post.a. antequā sor. curret ita velociter sicut nunc currit plato. Et sic p̄z q̄ conclusio est vera in isto casu. &c.

Contra istam d̄clusionē arguit sic. Dōsabile ē q̄ plato currat velocius q̄ immediate post.a. currat sor. et possibile est q̄ plato currat tardius q̄ immediate post.a. currat sor. igitur p̄ idem possibile est q̄ plato currat ita velociter precise sicut immediate post.a. currat sor. Secundo sic: et p̄cno q̄ plato. velociter cursum suū post.a. sicut sor. et precise equaliter et p̄ idem tempus. Et tunc arguitur sic. Immediate post.a. sor. et plato eque velociter mouebunt q̄ cōtinue post.a. current eque velociter: ut positum est: igitur plato immediate post.a. curret ita velociter sicut immediate post.a. curret: sor. et per sequēs possibile est q̄ plato. currat ita velociter aliquā sicut immediate post.a. currat sor. igitur possibile ē q̄ plato. currat ita velociter sicut immediate post.a. currat sor. Tertio arguitur sic plato. immediate post.a. curret eque velociter cum motu quo immediate post.a. currat sor. igitur plato post.a. currat eque velociter sicut sor. etes immediate post.a. et per q̄s pole ē q̄ plato. currat eque velociter. &c. p̄imū aīs probō sic: q̄ sor. et plato current eque velociter precise et p̄ idem tēpus post.a. vt positū est: sit igit.b. totus motus quo sor. mouebit post.a. &c. totus motus quo plato mouebitur post.a. tunc.b. &c. motus continue erunt eque veloces ut notū est: igit cū sor. immediate post.a. mouebit. b. motu q̄ erit equalis cū a. motu quo immediate post.a. mouebit plato. sequit q̄ immediate post.a. plato. currat vel mouebit eque velociter mo in sic motu quo immediate post.a. mouebit sor.

Ad ista respōdetur cōcedendo cōclusiōe; vt p̄us. Et tunc ad improbationē nego p̄iam: prīmi argumenti: et causa ē: q̄ nullus erit p̄m gradus velocitatis quo sor. mouebitur immediate post.a. nec aliq̄ talis ē assūndus. Ad scđm cum arguitur: immediate post.a. sor. et plato. eque velociter mouebunt ergo plato. immediate post.a. &c. nego p̄iam: et concedo q̄ plato immediate post.a. mouebit ve lociū q̄ immediate post.a. mouebit sor. et si r̄ q̄ sor. immediate post.a. mouebit velocius q̄ immediate post.a. mouebitur plato. ymo sor. immediate post.a. mouebit velocius q̄ ipse immediate post.a. mouebit: q̄ sor. aliquā mouebit ve lociū q̄ ipsemēt immediate post.a. mouebit: et iā nō mouetur velocius q̄ ipsemēt immediate post.a. mouebit: igit aliquid incipiet sor. veloci⁹ moueri q̄ ipsemēt post.a. mouebitur et i vno instati post.a. incipiet sor. moueri veloci⁹ q̄ ipsemēt immediate post.a. mouebit: nec in aliquo instanti ante.a. incipiet sor. ergo &c. in.a. instanti incipiet sor. velocius moneri q̄ ipsemēt immediate post.a. mouebit. Et si arguitur sic: Sor. immediate post.a. velocius mouebitur q̄ ipsemēt immediate post.a. &c. igit aliquā post.a. sor tes mouebit veloci⁹ q̄ ipsemēt mouebit: p̄ia nō v̄z: q̄ nullum est nec erit p̄imū instā in quo sor. mouebit post.a. Etiam non sequit: sor. immediate post.a. veloci⁹ mouebitur q̄ immediate post.a. mouebit plato. igit plato. immediate post.a. mouebit tardius q̄ immediate post.a. mouebitur sor. ymo cum p̄io aīte positivz sor. et plato. immediate post.a. eque velociter mouebunt sequit directe oppositū: q̄ consequentia non v̄z. Ad tertīā formā dico q̄ hec p̄ia non valet: plato immediate post.a. mouebit motu eque velociter cum motu quo immediate p̄. a. mouebit sor. ergo plato immediate post.a. mouebit eque velociter sicut immediate post.a. mouebit sor. Et cā est ista: q̄ l̄ totus motu quo immediate post.a. mouebit sor. sit equalis cum toto mo

tu quo sor. immediate post.a. mouebit tamē in nullo instati post.a. erit ita sicut significatur p̄ istā p̄pōnē: motu quo plato mouet ē p̄cise eque velox: sic immediate p̄. a. fuit motu soris: ex quo nō ē assignand⁹ aliq̄s motu qui immediate p̄. a. fuit vel erit motu sor. Et sic p̄z solutio q̄re &c.

Tertia conclusio est ista: Sor. iam non plato. in aliquo illo: et erit albior: q̄ erit plato. in aliquo illo: et tamen non erit albior precise sicut erit plato. in aliquo illo: probatur plato et pono q̄ intendat albedo sor. vniſo: miter usq; ad finez hore future sit q̄ intendat et equaliter in plato per p̄imā horā cuīs finis sit p̄imū instans non ēē sū sic intendat albedo sor. per eandē horā. Isto posito p̄z p̄ima et secunda pars cōclusionis: et tertia p̄bat: q̄ si sorates erit ita albior precise sicut erit plato in aliquo illo: dem̄atis instantib⁹ p̄ime hore ergo per tēpus vel per istans erit sor. ita albior sicut erit plato in aliquo illo. Non per tēpus vt p̄z inductio de quocūq; tēpus in quo sor. erit albior. Nec i ali quo instanti post erit sor. ita albior precise sicut plato. erit albior in aliquo illo: q̄ in quolz instanti post erit sor. albior quā erit plato. in aliquo illo. Similiter si sor. erit ita albior precise sicut erit plato. in aliquo illo: ergo in aliquo instanti erit ipse ita albior precise sicut erit plato in aliquo illo: p̄is fat sum: q̄ quocunq; instanti dato in illo nō erit sor. ita albior precise sicut et plato in aliquo illo: q̄ ante illud istans erit plato minus albior q̄ tunc erit sor. et post illud istans erit magis albior q̄ tunc erit sor. dato q̄ detur istans p̄ime hore quare. &c.

Sed contra istam tertīā particulā arguo sic: et signo p̄imum instans nō esse platonis tūc l̄: aīa recedat de corpe stat tamen q̄ non corrūpat albedo sed maneat tota acquisita in cadavere q̄ fuit corpus platonis. Et arguit sic hoc cadavera est precise ita albior sicut sor. et illā albedinē acquisiuit plato in istis: igitur sor. est precise ita albior sicut fuit plato in aliquo illo. Secundo arguit sic et signo totū tēpus per qđ sor. nō erit albior: q̄ erit plato in aliquo illo: et totum tempus per qđ erit albior: q̄ erit plato in aliquo illo: sit p̄imū. b. f̄z. d. et instās copulans illa duo tēpus. c. tunc p̄z q̄ in.c. instanti erit sor. albior et plato. in quolz illo: erit albior et in.c. instanti non erit sor. albior: q̄ erit plato in aliquo illo: nec minus albior: ergo &c. tūc sor. erit precise ita albior sicut erit plato in aliquo illo: q̄ aut sor. in.c. instati non erit minus albior: q̄ erit plato in aliquo illo: p̄z: q̄ tūc .b. non est totū tēpus per qđ sor. erit minus albior q̄ plato erit albior in aliquo illo: qđ est contra positum. Et q̄ ēt tunc non erit sor. albior: q̄ erit plato in aliquo illo: p̄o: batur: q̄ si sic ergo per aliquā latitudinē albedinē erit sor tes albior: &c. et per consequens ante illud instans per medietatē illius latitudinē illi⁹ albedinē erit sor. albior: q̄ erit plato in aliquo illo. Et si sic ergo. d. non est totum tēpus per qđ sor. erit albior: q̄ erit plato in aliquo illo: qđ est contra positum. Ad p̄imū respondetur negādo consequentiam in qua inseritur q̄ sor. est precise ita albior sicut fuit plato in aliquo istorum: sed solum sequitur q̄ sor tes iam est ita albior sicut fuit plato in istis. Ex quo non sequitur ipsum esse ita album sicut fuit plato in aliquo illo. Sicut non sequitur tu differs ab istis: ergo tu differs ab aliquo isto: um: sed bene sequitur q̄ tu differs a quolibet eo: um. Ex isto sequitur q̄ si plato vineret pro illo instanti qđ erit p̄imū instans sor. nō esse: ipse foret albior: q̄ ipse fuit in aliquo istorum: et tamen per nihil foret albior. Sic enim in illud cadavera albior q̄ fuit plato in aliquo illo: et etiam sor. per nihil: tamē est albior: nec sequitur sor. est iam albior: q̄ fuit plato ergo albedo sor. per aliquid exceedit omnem albedinem quā vñq; habuit plato. Sed bene sequitur q̄ omnem albedinem quam vñq; habuit plato excedit albedo quā habet sor. per aliquid. qđ tamē nō est dandum q̄: ly aliquid stat confuse tū. Ad secundū dicitur q̄ in.c. sor. erit albior: q̄ erit plato in aliquo illo: q̄ plato in quolibet illo: um erit minus albior q̄ erit sor. in.c. Et ultra neganda est consequentia cum inseritur: q̄

per aliquā latitudinez albedinis erit sor. albior: in. c. instati quā erit plato in aliquo illo: tū. Sed bene sequitur vt p: i? q: in. c. instanti erit sor. albior: per aliquid q: plato erit alb? in aliquo illo: tū per nihil tamen ut dictum ē. Juxta illud conceditur q: immediate ante. c. fuit sor. minus albus q: immediate ante. c. fuit plato & econuerso plato immediate ante. c. fuit minus albus q: immediate ante. c. fuit sor. vel q: fuit ipsemet. Et non sequitur igit̄ immediate ante. c. fuit vn? eo rum magis alb? q: immediate ante. c. fuit alter eorū. Assum pium p: obatur: In quolibet instanti ante. c. fuit sor. min? albus quā immediate ante. c. fuit plato & econuerso: igit̄ immediate ante. c. fuit sor. minus albus q: immediate ante. c. fuit plato vel q: ipsemet immediate ante. c. fuit: h̄ enim de presenti valeat talis modus arguendi sum inim? albus te: igit̄ tu es magis albus me: non tamen tū generaliter de p: etero vel futuro: vt non sequitur tu eris albior: q: ego ero: igit̄ ego ero minus albus q: tu eris: quare aut̄ non valet p: intuenti casum p: principalem cu: hoc q: tales propōnes p: sui verificatiōe regrūt instas.

Quarta conclusio est ista: ita cito pōt esse antichristus ruptus sic ipsemet generabitur & tamē non potest ita cito esse corruptus sicut ipsemet generabitur. **S**ed prima p: conclusionis probat q: antichristus potest corrupi & ipsemet generabitur: s: non p: ipsemet generabitur q: ipse poterit corrupi: q: in quo: instanti in quo generabitur poterit corrupi. Secunda pars p: obatur: q: si antichristus poterit ita cito corrupi sicut generabit: ergo possibile ē q: ipse ita cito corrupetur sicut generabitur: consequens impossibile & consequentia probatur: q: in antecedente ly pōt est primus terminis probabilis cadēs super totū sequēs: sed non potest aliter probari q: per sensum compositum ex quo illi equinalet igit̄ &c. **C**ontra p: imam partem conclusionis arguitur sic. Si ita cito antichristus potest ēē corruptus sicut illemet generabitur ponatur ergo q: ipse ita cito corrumptetur sicut generabitur & sequitur h̄dictio. **C**ontra secundam partem conclusionis arguitur sic: & fit. a. gratia exempli instans in quo antichristus primo generabitur: tunc sic in. b. instanti antichristus poterit corrupi sed in. b. instanti antichristus primo generabitur & non prius: igit̄ antichristus potest ita cito ēē corruptus sicut ipsemet generabitur. **S**ecundo pono q: plato etiā primo generabitur in. b. inst. ti: tunc arguo sic: antichristus potest ēē ita cito corruptus sicut plato generabitur ergo per idem ipse potest ita cito corrupi sicut generabitur: consequētia patet: eo q: plato & antichristus eque cito primo generabuntur: sed antecedens probatur: nā possibile est q: antichristus ita cito corrumptetur sicut plato generabit & econtra igit̄ &c. **C**ontra p: imam contra p: imam partē conclusionis rrespondeo negando casum cum ponitur q: antichristus ita cito corrupetur sicut ipsemet generabitur. Et ratio est ista: q: prima pars conclusiōis est de sensu dīuiso que non habet probari respectu illius verbī potest s: exponi: eo q: ly potest non est p: imus terminus: sed ly ita ratione cuius & ly sicut propositio habet probari. Unde cōter conceditur q: aliqd eternum potest non ēē & tamē si ponatur q: aliqd eternum non erit: negabitur casus: q: ratione de ly potest non habet p: opositio probari sed resoluta ratione de ly eternū cū sit primus terminus mediat? i: propōne a quo incipit. ppōnis p: batio.

Ad argumenta contra secundam partē conclusionis. **C**ad p: imum nego illam consequētia: Antichristus generabitur primo in. a. instanti & in. a. instati potest ēē corruptus: igit̄ antichristus potest esse ita cito corruptus sicut ipsemet generabitur: sed bene sequitur q: antichristus potest ēē corruptus in. a. instanti & in illo ipsemet generabitur: vel seq̄tur q: ita cito potest antichristus esse corruptus sic ipsemet generabitur. Et si arguitur sic: antichristus potest corrupi in. a. instanti & idem est. a. & instans in quo generabit antichristus: igit̄ antichristus potest corrupi in. a. instanti in quo generabitur: consequētia non valet: sicut nō seq̄

sor. pōt currere i: bello mōte & id qd ē currēs i: bello monte est pla. posito q: plato solū currit i: bello monte: iḡ sor potest esse plato. **C**ad alind admissō casu nego p: sequentiam: qm in illo casu possioile est q: antichristus erit corruptus ita cito vel ciuis q: plato generabitur. Sed impossibile est quocunq: casu posito q: antichristus ita cito corrūpetur sicut ipsemet generabitur eo q: claudit contradictionem. Ex his correlarie seguit q: sor. non potest ita cito desinere moneri sicut mouebitur: posito q: iam incipiat mouerit: q: immediate post hoc potest ipse desinere moneri & non p: iusq: immediate post hoc ipsemet mouebit igit̄ &c. Similiter sores potest desinere moneri & ipse mouebitur: sed non p: ius ipse mouebitur q: ipse potest desinere moneri sicut mouebitur in. b. instanti: & possit ita cito moneri sicut mouebitur in. c. instanti & sic de quibuscunq: instantib⁹ futuris: non tamen sequitur: q: sor. potest ita cito desinere moneri sicut mouebitur in aliquo instanti futuro. Sed bene sequitur vt p: ius q: ita cito potest ipse desinere moneri sicut mouebitur in aliquo instanti futuro ex quolq: mouebitur stat consaē tñ ratione de ly sicut precedente sum reddituum. Item consumiliter negatur q: sor. potest ita cito desinere moneri sicut ipse potest desinere moneri vel q: antichristus potest ita cito generari sicut potest generari: negatur etiā q: tu potes ita diu vivere sicut potes esse: vel q: potes ita cito tangere punctum ultra. b. sic .b. Sed conceditur q: ita cito potest sor. desinere moneri sicut ipse potest moueri & q: ita cito antichristus potest generari sicut poterit generari. Concedit etiā q: ita diu potes vivere sicut potes esse & ita cito potes tangere punctum ultra. b. sicut. b. Et sic de consumilib⁹ infinitis quā quā est vera vt patet ex suis exponentibus.

De comparatiis.

Sicut ly sicut cum suo redditio terminum confundit mobiliter. Sic & comparatiis vim habet cōfundendi terminū immediate sequētem in comparatione ad predicatum pime vel secunde p: etacentis deducto quocunq: impedimento. Et hoc sine construatur cu: ablativo ex natura comparationis sine cum recto vel alio casu mediante ly q: subsequēte: vt tu es fortior: hominem ly homine stat confuse & distributive. Similiter dicendum est fortior: q: homo ly homo stat ēē mobiliter. Similiter ista sor. citius dividet vnam lineā quā superficiē: ly super p: imo stat confuse & distributive mobiliter: dicitur enim p: imo terminā immediate se sequētē q: super terminā precedentem non b: comparatiis gradus vim constāndi vt hoie sor. ē fortior: ly homine supponit determinate. Ideo hec consequētia non valet: aliquo hoie sum fortior: igit̄ su: fortior: aliquo homine: q: arguitur a termino stante determinate ad terminū stante confuse & distributive. Secundo ponitur in comparatione ad predictum pime vel secunde p: etacentis: q: non sequitur: m: es albior: asino: brunellus ē asinus: igit̄ tu es albior: brunello: dato q: brunellus sit niger: q: ly asino: solum distinguitur p: o asino albo. Sed bene sequitur tu es albior: asino brunellus ē asinus albus: igit̄ tu es albior: brunello: Similiter non sequitur: leo currit velociter aliquo homine: tu es aliquis homo: ergo leo currit velociter: sed d: sum pro minori: q: tu es aliquis homo velociter: currens: q: ly homo stat confuse & distributive soluz pro homine velociter currente. **C**ontra modo debet argui cum ly q: q: non sequitur: tu melius legis q: aliquis sociorū mor: sed plato est socius tuus: ergo tu melius legis q: plato. Si oportet sūmi in mino: q: plato est socius tuus legens. Si si queritur que est illa prima & secunda p: etacentis: dico q: est prima & secunda exponens compatini gradus: vt sūti in sequentibus dicetur. **C**ontra dicit deducto quā cōfundendi mobiliter ne ipsum terminū immediate se sequē

tem confundit; confuse & distributum: verbi gratia tu non es fortior homine: ly homine stat determinate v'l. fusus tñ. Similiter sic dicendo. Tu es fortior: omni homine: ly homine consumiliter stat imobiliter. Ideo non sequitur: tu es fortior: omni homine plato est homo fortis: igitur tu es fortior: platone: qz arguitur a superiori ad suum inferius sine distributione superoris de suo inferiori. **C**Quarto additur ly ablativo qz si terminum comparatum immediate subsequetur terminus rectus ipsum non distribueret: eo qz ase non regeretur: propterea i ista propositione: fortius est aliqd animal qz plato ly aliqd animal stat determinate vel confuse tantum. Et sic h cõsequentia non v'z fortius est aliqd animal qz plato brunellus est aliqd animal forte: igitur brunellus est fortior qz plato. **C**Quinto autem catur ex natura comparationis qz comparatus gradus terminum a se rectum ex natura excessus vel alicuius alterius non confundit imobiliter: verbi gratia vt fortis est longior: platone uno brachio ly uno brachio stat ibi confuse tñ vel determinate & non confuse & distributum imobiliter. Ideo non sequitur tu es longior: platone uno brachio sed brachium soz: est brachium longum: igitur tu es longior: platone brachio soz. Similiter non sequitur tu es maior soz: per tibiam sed tibia platonis est tibia magna: igitur tu es maior forte per tibiam platonis. Etiam non sequitur: Tu es propinquior asino qz soz: sed brunellus est asinus igitur tu es propinquior brunello qz soz: tenedo ly asino in dativo casu. In omnibus enim huiusmodi cõsequentijs p'z casu possibili posito qz antecedens est verum & consequens falsus. **C**Ultimo additur ly qz subsequente: quia ly qz ex se non habet vim confundendi imobiliter s'z soluz in comparatione ad ly magis vel minus expressum v'l. in comparatio subintellectum. **C**modo in proposito dico sicut prius dicebas de ly sicut & suo redditu: qz ly qz cum suo comparatio vel magis aut minus simul constundit & distribuit subsequentem ly qz: si autem procederet considerer terminum confuse tantum vt qz fortis est aliqd homo fortior: est soz: vbi patet qz ly aliquis homo stat confuse tantum. Similiter si diceretur: magis fortis est aliqd homo qz aliquis asinus: ly homo stat confuse tantum ratione de ly magis: & ly asinus stat confuse & distributum ratione illorum duorum terminorum magis qz. **C**Itez s'il y qz procederet ly magis vel minus simul non possent confundere imobiliter terminum: vt quam fortis est aliquis asinus: magis fortis est aliquis homo: vbi patet qz tam ly asinus qz ly homo stat confuse tantum: ly asinus ratione de ly qz & ly homo ratione de ly magis. Versitatem si ly qz non teneretur paraboliter non haberet vim confundendi imobiliter nec imobiliter nisi in comparatione termini cum quo conteretur. Et hoc est: qz quandoq; tenetur pure negative: vt bonum est sperare in domino qz sperare in principiis: vbi patet qz ly principib; stat confuse & distributum: qz illa propositio equivalens huic bonum est sperare in domino & non in principiis: quia ergo tenetur ly qz similitudinare cuius reddituum tunc est ly tñ: vt sic dicendo: qz bene legit aliquis homo taz: bene legit aliqua mulier: vbi patet qz taz ly homo qz ly mulier stat determinate &c.

His ergo notatis restat termini comparatum expōnere. Exponit igitur per attributionē sui positivi utrumq; extremorum vel comparatorum: & negationem sui positivi comparabiliter sumpti a secundo comparatorium respectu p'mi: precedente ly ita utraq; extremoz: vt soz: est fortior platone: sic exponit: soz: est fortis & plato est fortis & non ita fortis est plato sicut soz. Ideo hec est vera mensura: est fortior omni animali: qz sic exponitur musca est fortis & omne animal est forte & non ita forte est omne animal sicut musca. Ideo animal qd est debilis musca est fortius omni animali. Sed falsum est qz tu es sapiens: aliquo homine vel qz aliquis homo: qz sic exponitur: tu es sapiens & aliquis homo est sapiens & non ita sapiens est aliquis homo sicut

tu qd falsum est: vnde patet qz non es maior nec minor nec eque magnus sicut. a. & tamen. a. est equalis tibi: & a. est maior te: & a. est minor te: posito qz ly. a. conuertat cum ly aliquis homo: & c. conuertatur cujus ly c'mnis homo conceditur qz tu es maior & minor & ita magnific. a. sed nulluz. a. est equale nec maius nec minus te. **E**x istis patet qz nulla propositio est verior: illa dens nō ē: nec aliqd est minus qz p'imum celum nec aliquid maius qz anima tua: nec aliquid albus homo: nec peior: deo: nec potius velles expendere denarium qz decapitari: nec aliquis plus clamat qz qui tacet: nec aliquis magis peccauit qz christus: omnes iste conclusiones tenet per hoc qz comparatus presupponit suum positum in propositione affirmativa qz in negativa non presupponit. Ideo quilibet illaruz negotiarum propositioni est vera: qz cuiuslibet contradictorium est falsum vt patet intuitu: ponitur etiam in regula precedete ly ita fin' extre'morum: qz hec proposito. a. est maius qz aliquid istorum demonstrando per ly illoz qz illius. a. proportionabilia: dato infinito fin' ymaginacionem vt pedale bipedale &c. non debet sic exponi: a. est magnum & qdlibet istorum est magnum & nullum istorum est ita magnum sicut. a. que est falsa: ymo ita magnum ē aliquid istorum sicut. a. qz infinitum magnum est aliqd istorum & non maius est. a. Tinde est notandum qz vbi finita comparantur non ē differentia pponere vel postponere ita secundo extre'morum sed solim vbi infinita comparantur. Idem enim est dicere: nullus homo est ita fortis sicut plato: & non ita fortis est aliquis homo sicut plato: s'z non est idem dicere nulla pars qz titutina tui est ita magna sicut est aliqua pars qz titutina tui: & non ita magna est aliqua pars qz titutina tui sicut est aliqua. **D**ama enim ē vera & secunda falsa: qz ita magna est aliqua pars qz titutina sicut est aliqua pars qz titutina tui. Et si queritur que est illa non detur qz ly pars qz titutina stat confuse tantum: Iohannes hec propositio est falsa: maior est aliqua pars qz titutina tui: qz est aliqua pars qz titutina tui: qz tertia exponens debet esse illa non ita magna est aliqua pars qz titutina tui &c. que est falsa vt dictum est. Etiam sequitur ista conclusio fin' viaz communis qz soz: iam non est albus & per totam istaz hominem uniformiter albe fiet ab aliquo agente extrinseco & tamen non prius habebit gradum medium qz aliquem gradum ultra medium: probatur & pono qz soz: nō sit alb: sed qz in eo inducatur tota latitudo albedinis per partem ante partem ab aliquo agente extrinseco. Isto posito patet prima pars conclusionis & secunda probatur: qz ita dicto habebit soz: gradum ultra medium sicut gradum medium qz: si nō: signo instans p'io quo habebit gradus medium pro quo non habebit gradum ultra medium. Et argumentum sic: tunc habebit gradum medium igitur per aliquas partem: signetur ergo illa pars: tunc per primam partem illius partis intensio: gradus inducetur qz per secundaz: quia omne agens nāle fortius agit in parte propinquā qz remotam ergo in priori instanti per illam medietatem inducetur gradus intensior: & per consequens tunc habebit gradum ultra medium: ideo debet concedi qz quandoq; habebit gradum medium habebit gradum ultra medium: & negari qz prius habebit gradum medium qz aliquem gradum ultra medium: ymo ita cito habebit gradum ultra medium sicut medium &c. Et non mireris qz innueris qz multi sunt gradus mediis eiusdem latitudinis: quia v'bicunq; est unus gradus medius ibi sunt infiniti: quia esto qz gradus vt quartus: sit medius gradus: tunc v'bicunq; est una albedo vt quartus: ibi sunt infinite: ex quo ipsum subiectum est in infinitum divisibile. Et si arguitur sic: nullus gradus ultra medium eque cito inducetur sicut gradus medius: igitur non ita cito habebit gradum ultra medium sicut medium vel prius habebit gradus medium qz ultra medium. **C**Respondetur negando qdlibet illarum consequientiarum: sed oportet sumi pro antecedente qz non ita cito inducetur gradus ultra medium sicut medium vt p'ins est probatum. Et si proponitur nunquid.

Prima pars

prius erit inductus gradus medius: dicitur q̄ non: vmo nec sō: habebit gradum ultra medium ita cito sicut habet medium: q̄ tunc oportebit signare illum quare tē: ponēdo tamen instantia indubitate in tempore ut gradus in/dubitables in latitudine: sicut in tempore datur vnicum in stans medium ita in latitudine vnicus gradus quare tūc conceditur: q̄ sō: p̄ius habebit gradum medium q̄ ali quem ultra mediu: q̄ in medio instanti hore habebit gra dum medium & pro tunc nullum habebit ultra mediu: sed tunc incipiet per remotionem de presenti habere aliquem ultra medium hec tamen materia non est tractan da hic. Hanc sequuntur conclusioes principaliores in hac materia pertinentes.

Prima est q̄ in infinitum minor te est aliqua pars tua & tamen non i infinitu: maior aliqua parte tua es: prima pars conclusionis patet: q̄ plusq̄ in duplo minor te est aliqua pars tua & plusq̄ i tri plo minor te est aliqua pars tua & sic in infinitum ergo: se cunda pars patet. q̄ non es maior aliqua parte tua: quia si non stet oppositū & statim sequitur q̄ es maior: corpe tuo: quod est falsum. **Contra primam partem conclusionis** arguitur sic: non in infinitum minor te est ista pars tua nec in infinitum minor te est ista pars tua quacunq̄ demonstrata: igitur non in infinitum minor te ē aliqua pars tua. **Lō/tra secundam partem conclusionis** arguitur sic: nam si tu non es maior aliqua parte tua & tu es magnus & quelibet pars tua est magna: igitur tu es equalis alieni parti tue: quod est contra illud commune principium omne totum est maius sua parte. **Ad ista respondetur.** Ad p̄imum negando consequentiam: q̄ arguitur respectu secundi ter mini: sicut non sequitur: nec omnis homo est hoc animal: nec omnis homo est hoc animal & sic de singulis: igitur nō omnis homo ē animal: certum ē q̄ consequentia non v̄z. **Ad secundū concedo** q̄ sum equalis alieni parti incē: quia toti corpori quod est altera pars compositi. Et tunc ad tertium: omne totum est maius sua parte: Dico q̄ sic intelligitur: omne totum sua parte est maius: vel aliter di stinguo de parte: q̄ aliqua est qualitatua & aliqua quantitatua: qualitatua est tota materia propinquā quā imēdiate actuat sō:ma: pars quantitatua est illa que est mīo: toto inuā ad compositionē totius. Modo textus intelligit q̄ omne totu: est maius sua parte quantitatua. **Contra istā secundam responsonem** arguitur: si tu es maior tua parte quantitatua: igitur tu es maior illa & illa & sic de singulis: & per consequens tu es maior q̄ omnes tue partes q̄d ē falsum: secundo si tu es maior aliqua parte quantitatua tui: eadem ratione sequitur q̄ si tu fuisses continē attingen tatus usq̄ ad hoc iutans presens q̄ tu fuisses maior: q̄ ali qua pars quantitatua tui: quia tu fuisti magnus & quelibet pars quantitatua tui fuit magna & non ita magna fuit aliqua pars quantitatua tui: sicut tu fuisti: ergo tu fuisti maior tē. **Sed contra q̄tūcunq̄ quantitatatem** in habuisti tantaz habuit aliqua pars quantitatua tui: igitur tu non fuisti maior tē. antecedens sic: quia si non datur aliquā quantitatatem quā habuisti & tamen non tantam habuit pars tua: & sit illa. a. tunc tu es maior: q̄. a. q̄tatas: ergo inter quantitatem tui & a. ca dunt infinite alie quantitates quarum quelibet est maior mi nori & mino: q̄ est q̄tatas tui: & omnem quantitatem citra quantitatem tui habet aliqua pars tui: igitur a fortio: t. a. q̄tatem que tantum distat habuit aliqua pars tui. **Tertio** arguitur sic: omne q̄ est maius alio excedit illud per aliquem excessum. Si ergo tu es maior aliqua parte quantitatua tui sequitur q̄ per aliquem excessum es maior aliqua parte tui: quo dato notetur ille excessus & noteſ totū residuū ab illo tūc signo totū residuū cū medietate excessus: & seq̄ q̄ nō p̄ totū illū excessū ē maior illa sed p̄ medietate excessus. **Ad p̄imum dicuntur** negando p̄imā p̄sequētiā: quia arguitur copulatiū vbi deberet argui copulatiū cum debito medio: Idē hec consequentia est bona tu es maior aliqua parte quantitatua tui sed hec est pars quantitatua tui: igitur tu es maior illa & sic de singulis consumi

liter arguendo. **Ad secundū** nego consequentiam cū insertur i casu illo q̄ tu fuisti maior q̄ aliqua pars quantitatua tui. Et tunc ad probationem istius consequentis nego consequentiam: nec arguitur ab exponentibus ad exposi tum cum non debeat exponi sed resolvi ratione hui⁹ verbi suit quod est p̄imus terminus mediatus in proposi tione illa. Ideo debet sic argui tunc demifato. a. vel. b. instanti tu fuisti maior q̄ aliqua pars quantitatua tua: igitur tu fuisti maior q̄ aliqua pars quantitatua tui: consequentia est bona: sed antecedens est falsum: quia vna eius exponens est falsa: videlicet: nō ita magna fuit aliqua pars tua: sicut tu fuisti in. a. vel. b. instanti: quia multe fuerunt partes p̄. a. vel. b. instans quarum quelibet fuit maior q̄ tu fuisti in. a. vel. b. instanti: verūtamen bene conceditur: q̄ ma ior tu fuisti q̄ fuit aliqua pars tuā patet per exponentes. Et quando arguitur q̄ non: quia omnem quantitatatem quā tu habuisti habuit aliqua pars tui: ergo non maior tu fuisti tē. negatur consequentia: quia totum antecedens est verum & consequens falsum. **Ad tertium sophistice** conceditur q̄ per aliquem excessum tu es maior quam aliqua pars quantitatua tui: quia per te ipsum excedis omnem partem quantitatuan tui. Sed hec responsio ver balis est quia omne excedens ē dimisibile in excessum: & illud quo exceditur: qualiter non tūc esset. Similiter per idem sequeretur q̄ bipedale excederet pedale per bipedale: & sic tanto excessu excederet totum suum medietatem sicut suam tertiam vel quartam vel milesinam q̄d non videtur vernū. **Secundo** potest responderi & be ne: q̄ per nullum excessum es maior aliqua parte quantitatua tui: sicut argumentum clare probavit. Et tunc dico q̄ illa consequentia non valet: omne q̄d est altero maius excedit illud per aliquem excessum: sed tu es maior aliqua parte quantitatua tui: igitur per aliquem excessum tē. sicut non sequitur omni numero finito numerus finitus est maior: per aliquem excessum: ergo per aliquem excessum aliquis numerus finitus est maior omni numero finito. **Tertio** potest subtiliter responderi q̄ summa do ly per vt connotat excessum dimisibile negatur q̄ omne q̄ est maius alio excedit illud per aliquem excessum. Et sic ego excedo quālibet partem quantitatuan meisolum per indubitate: sicut ultimum instans hore excedit omnia instantia intrinseca per se: vel sicut illa: hora est posterius quolibet instanti intrinseco per indubitate sc̄et finē: & sicut a linea quacunq̄ sit parte non dete rima ta ad. b. finem est longior solum per. b. finē.

Sed contra istam responsonem arguitur sic: & signatur. a. linea preter. b. tunc sic: illa est terminata: quia hinc sit ergo. c. terminus eius: tunc sic. c. terminat. a. & b. terminat. a. in eodem extremo: igitur nihil mediatur inter. b. & c. & per consequens. b. & c. sunt in mediata puncta in eadem linea: quod est falsum. Secundo sequitur q̄ locus est maior: locato q̄ est contra Aristotelē quarto physicorum. Et consequentia patet cum superficies que est locus sit extra superficie in connexam locati: sicut. b. ultra quālibet punctū intrinsecum. a. Tertio si. a. linea sit mai or: cum. b. q̄ preter. b. igitur in aliqua proportionē ē mai or: quod est falsum. Similiter addito ipsi. b. alio puncto. d. erit adhuc maior. a. b. & a. b. maior. a. c. & sic non q̄tum additum quāto faceret ipsum maius. Et sic dimisibile componeretur ex indubitate: & ex tribus punctis possit una linea componi que omnia sunt manifeste falsa. **Ad p̄imum respondetur** q̄ est ē impossibile assignare a. siue. b. & si dicatur contra. a. & b. sunt distincta: igitur si assignare unum sine alio: dico q̄ licet sequatur in natura libis non tamen sequitur in mathematicis quia ē impossibile est. b. non esse nisi etiam infinita puncta a linee desinant esse: ergo si aliqua pars linee desinat sequitur totam. a. lineam desinere esse & sic de superficie respectu corporis. **Ad secundū** dico de loco q̄ locus qui est super ficies & superficies corporis bene possunt esse immedia-